

โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓

กิจกรรม พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐานเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากปัจจุบันผู้บริโภคมีความห่วงใยสุขภาพให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย ได้คุณภาพและมาตรฐาน ในขณะเดียวกันการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศได้นำมาตรการด้านสุขอนามัยพืช (SPS) และความปลอดภัยด้านอาหารมาเป็นเงื่อนไขทางการค้ามากขึ้น อีกทั้งขณะนี้มีการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ทำให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าเกษตรอย่างมีเสรีมากขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างไทยกับประเทศอาเซียนด้วยกันและกับประเทศอื่นๆ โดยประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานเทียบเท่ากับมาตรฐานสากล เพื่อให้ผลผลิตสินค้าเกษตรเป็นที่น่าเชื่อถือและยอมรับ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรผู้ผลิตเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐาน GAP ระดับฟาร์มมากขึ้น

กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ทักษะและความชำนาญให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้กระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตั้งแต่ต้นทางมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP เพิ่มขึ้น ด้วยการขับเคลื่อนส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรผู้ผลิตพืชในแปลงใหญ่และพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร ให้มีการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดห่วงโซ่อุปทาน เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ พัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการผลิตตามระบบมาตรฐาน GAP
- ๒.๒ ส่งเสริมเกษตรกรผู้ผลิตเข้าสู่ระบบมาตรฐานเกษตร GAP เพิ่มมากขึ้น

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย : เกษตรกรผู้ผลิตพืช (ยกเว้น ข้าว) จำนวน ๑๐๐ ราย ในพื้นที่ส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่สี่ประรด อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม จำนวน ๑๐๐ ราย

คุณสมบัติของเกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการฯ ได้แก่

- ๑) เกษตรกรที่ยังไม่เคยเข้ารับการอบรม เรื่อง GAP
- ๒) เกษตรกรรายเดิมที่ยังไม่ผ่านการประเมินแปลงเบื้องต้น
- ๓) เกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรที่อยู่ในขอบข่ายการตรวจรับรองของกรมวิชาการเกษตร (เน้น พืชอาหาร หรือพืชอุตสาหกรรมที่มีตลาดรับซื้อต้องการสินค้าที่ได้มาตรฐาน GAP)
- ๔) พื้นที่ในการผลิต ต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (มีเอกสารสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีเอกสาร/หนังสือรับรอง)

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ : อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

๔.๑ ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP งบประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน)

๔.๑.๑ กิจกรรม ติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัด/อำเภอ เบิกจ่าย)

ให้เจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาเกษตรกร จัดทำแผนออกติดตามให้คำปรึกษาแนะนำเกษตรกรและดำเนินการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และจัดทำเอกสารสนับสนุนตามระบบการจัดการคุณภาพและมาตรฐาน GAP ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานในระบบ E-project กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของโครงการ แล้วจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องทำการนัดหมายเกษตรกรเป้าหมายครบทุกราย ซึ่งเกษตรกรเป็นเป้าหมายเดียวกับกิจกรรมการอบรมและศึกษาดูงานจากกิจกรรมข้างบน เพื่อออกให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้นให้กับเกษตรกรเป้าหมายของโครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒ ครั้ง เป็นอย่างน้อย และให้ทันฤดูกาลผลิตสินค้าเกษตรแต่ละชนิด

การรายงานผล เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นตามแผนปฏิบัติงานกิจกรรม/โครงการแล้วให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณในระบบ E-project กรมส่งเสริมการเกษตรทันที เพื่อให้ทันกับระบบการเร่งรัดการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานหลักของโครงการต่อไป และทำการวิเคราะห์จัดสรุปรายงานผลเสนอหัวหน้าส่วนราชการทราบตามระเบียบต่อไป

๔.๒.๒ กิจกรรมสนับสนุนการจัดการและพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร GAP ในขั้นต้น งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

เพื่อเป็นการพัฒนาต่อยอดจากงานส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอและหรือร่วมกับศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานในระบบ E-project กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของโครงการ แล้วจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นเพื่อให้ทราบความต้องการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรหรือของกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ โดยการสนับสนุนให้นั้นในรูปแบบกลุ่มเกษตรกรมีการดำเนินการร่วมกัน แนวทางการสนับสนุนสามารถเป็นการให้วัสดุและหรือการให้ความรู้ทางวิชาการด้านการตลาด การแปรรูปผลผลิต บรรจุภัณฑ์ (packaging) แปรนต์/โลโก้สินค้า การทำ QR-Code แนะนำประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตร GAP ของกลุ่ม ประสานเชื่อมโยงกับตลาดในขั้นต้นได้เป็นต้น ทั้งนี้ เกษตรกรเป้าหมายทุกรายต้องได้รับการสนับสนุนข้างต้นอย่างน้อย ๑ เรื่อง ซึ่งเกษตรกรเป็นเป้าหมายเดียวกันกับกิจกรรมการอบรมและศึกษาดูงานฯ ในลำดับแรก

การรายงานผล เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นตามแผนปฏิบัติงานกิจกรรม/โครงการแล้วให้หน่วยงานผู้ปฏิบัติรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณในระบบ E-project กรมส่งเสริมการเกษตรทันที เพื่อให้ทันกับระบบการเร่งรัดการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนงานหลักของโครงการต่อไป และทำการวิเคราะห์จัดสรุปรายงานผลเสนอหัวหน้าส่วนราชการทราบตามระเบียบต่อไป

๕. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
1 โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	ราย		160,000								
1.1 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรมาตรฐาน			120,000	(รหัสงบประมาณ 070111571900000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001093)							นางจารณี สิงห์พรหมสาร
1. ยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรมาตรฐาน GAP											น.ส.ปฏิบัติกร
1.1 ติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น	ราย/แปลง	100	20,000	ต.โนนศาล,รามราช,ท่าจำปา อ.ท่าอุเทน			10,000				กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
				ต.โนนศาล,รามราช,ท่าจำปา อ.ท่าอุเทน			10,000				อำเภอท่าอุเทน
1.2 สนับสนุนการจัดการและพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตร GAP ในขั้นต้น	ราย	100	100,000	ต.โนนศาล,รามราช,ท่าจำปา อ.ท่าอุเทน			100,000				
1.2 กิจกรรมส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			40,000	(รหัสงบประมาณ 070111571900000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001092)							น.ส.กฤติกา ประจักษ์ชอบ
1. ส่งเสริมและให้บริการจัดการศัตรูพืชสำคัญในพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตร (พืชเศรษฐกิจ)											น.วส.ชำนาญการ
1.1 ส่งเสริมการจัดการศัตรูพืช (ต้นสำปะหลัง ข้าวโพด อ้อย)											กลุ่มอารักขาพืช
1) จัดงานรณรงค์จัดการศัตรูข้าวโพด (หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด)	ราย	200	40,000	ต.ขามเฒ่า อ.เมืองนครพนม			40,000				

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน ๑๐๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAP

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรเป้าหมาย ร้อยละ ๗๐ สามารถนำความรู้การผลิตรายสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐาน GAP ไปปฏิบัติในแปลง

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : เกษตรกรเป้าหมาย ๑๐๐ ราย ได้รับการอบรมให้ความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAP

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรเป้าหมาย ร้อยละ ๗๐ ผ่านการประเมินแปลงเบื้องต้นพร้อมที่จะยื่นขอการรับรองตามระบบมาตรฐาน GAP

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรผู้ผลิตมีการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบคุณภาพและมาตรฐาน GAP ได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรผู้ผลิตมีการจัดการระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัยต่อทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นที่ต้องการของตลาด

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวินัย คงยืน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

๒. นางจารณี สิงห์พรหมสาร ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์: ๐๘๔-๙๕๕๐๓๐๐ , ๐๔๒-๕๑๔๐๐๒ โทรสาร : ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

**โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร
เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) ปี ๒๕๖๓
จังหวัดนครพนม**

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันภาคการเกษตรไทย ยังมีการผลิตไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจภายในประเทศและการเชื่อมโยงในระดับโลก มีความไม่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้าบางชนิด ส่งผลถึงราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรได้รับ ส่วนด้านกายภาพ เกษตรกรยังมีการผลิตตามความเคยชิน สินค้าเกษตรหลายชนิดจึงถูกผลิตอยู่ในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) ทำให้มีต้นทุนในการผลิตสูงในขณะที่ได้ผลตอบแทนต่ำ ขาดศักยภาพในการแข่งขันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ผลักดันนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (zoning by Agri-Map) เพื่อเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการวางแผนการผลิต และทำการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับข้อมูลทางกายภาพหรือศักยภาพของพื้นที่ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ในการดำเนินนโยบายการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) หรือไม่เหมาะสม (N) โดยเฉพาะในพื้นที่ที่ปลูกข้าวและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนการผลิตจากชนิดสินค้าเดิมในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมไปสู่การผลิตสินค้าชนิดใหม่ที่มีความเหมาะสม เกษตรกรได้รับผลตอบแทนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมของพื้นที่ให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน

๒.๒ เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพ พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากการปรับเปลี่ยนการผลิต

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย : เกษตรกรที่มีการผลิตสินค้าเกษตรหรือปลูกพืชตามหลักของการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม โดยปรับเปลี่ยนชนิดพืชในเขตไม่เหมาะสมและเพิ่มประสิทธิภาพในเขตที่เหมาะสม จำนวน ๔๐ คน

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ : ดำเนินการในพื้นที่ตำบลวังยาง และตำบลยอดชาด อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๔๔๘,๐๐๐ บาท (สี่แสนสี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน)

๔.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตพืชที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri-Map งบประมาณ ๔๔๘,๐๐๐ บาท (สี่แสนสี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน)

๑) อบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานการปลูกพืชทางเลือกใหม่ งบประมาณ ๒๘,๐๐๐ บาท (สองหมื่นแปดพันบาทถ้วน) (จังหวัดบึงกาฬ)

อบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานการปลูกพืชทางเลือกใหม่ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ จัดกระบวนการเรียนรู้การผลิตพืชเศรษฐกิจระดับอำเภอตามเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น อบรม นำเกษตรกรศึกษาดูงานการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุนการผลิต การปรับเปลี่ยนชนิดพืช และการจัดทำไร่นาสวนผสม

๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชชนิดใหม่ที่เหมาะสมงบประมาณ ๔๒๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนสองหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย) ให้กับเกษตรกรในเขตพื้นที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่ Agri-Map สำหรับเป็นต้นแบบในการปรับเปลี่ยนการผลิตสินค้าเกษตร

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
2 โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	ไร่	120	448,000	(รหัสงบประมาณ 0701115717000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001091)							
2.1 กิจกรรมบริหารจัดการเขตเศรษฐกิจสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญ (Zoning)	ไร่	120	448,000								
1. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตที่เหมาะสมตามแผนที่ Agri-Map											ว่าที่ ร.ต.ศรัทธาชนนท์ สายแก้ว
1.1 อบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานการปลูกพืชทางเลือกใหม่	ราย	40	28,000	ศพท.สังยาง ม.2 ต.ยอดขาด อ.สังยาง			28,000				น.ส.ปฏิบัติกร
1.2 สนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชชนิดใหม่ที่เหมาะสม	ไร่	120	420,000	ศพท.สังยาง ม.2 ต.ยอดขาด อ.สังยาง			420,000				กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

พื้นที่การผลิตพืชไม่เหมาะสมได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพ จำนวน ๑๒๐ ไร่ เกษตรกรจำนวน ๔๐ ราย

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรมีการผลิตสินค้าเกษตรตามเขตความเหมาะสม สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และลดต้นทุน โดยมีรายได้เพิ่มขึ้นหรือลดต้นทุนการผลิต ร้อยละ ๑๐

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : จำนวนพื้นที่ไม่เหมาะสม (N,S๓) ได้รับการปรับเปลี่ยนการผลิต จำนวน ๑๒๐ ไร่
เชิงคุณภาพ : พื้นที่การเกษตรได้รับการปรับเปลี่ยนเพื่อการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพและเกิดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวินัย คงยืน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

๒. ว่าที่ร้อยตรีศรัทธาชนนท์ สายแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ : ๐-๔๒๕๑ ๒๐๐๔ โทรสาร : ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานซึ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ โดยวางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเน้นการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรสู่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคต ตามแผนปฏิรูปการเกษตร โดยเกษตรกรยังคงเป็นเจ้าของพื้นที่และร่วมกันดำเนินการบริหารจัดการการผลิต ทั้งนี้ การกำหนดพื้นที่เป้าหมายของเกษตรแปลงใหญ่ ดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ เช่น พื้นที่ในเขตชลประทาน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ในเขตสหกรณ์นิคม และพื้นที่เกษตรทั่วไป โดยเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่จะร่วมกันกำหนดเป้าหมายการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุกขั้นตอน จนถึงเชื่อมโยงตลาดกับภาคเอกชนแบบประชารัฐ การปรับระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ จะก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิต โดยเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ใกล้เคียงกันหรือติดต่อกันเป็นแปลงใหญ่ทำให้เกิดขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้น (Economy of Scale)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายสำคัญในการพัฒนาภาคเกษตร คือ รักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรและรายได้ให้กับเกษตรกร ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกรวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ดูแลเกษตรกรที่มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ที่ดินแหล่งเงินทุน โดยจัดทำโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีการบริหารจัดการร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิตเพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูก และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม เช่น เครื่องจักรกลการเกษตร (Motor Pool) เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจนการจัดการด้านการตลาด ช่วยพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการตลาด ด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกเป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองของเกษตรกรตลอดกระบวนการผลิต ตลอดโซ่อุปทาน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร สร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต มีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย

๓.๑.๑ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิต แปลงใหญ่สินค้าเกษตรด้านพืช (ไม่รวมนาแปลงใหญ่) ผึ้งและแมลงเศรษฐกิจ จำนวน ๗ แปลง ประกอบด้วย

๑) แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๕ แปลง ดังนี้ ๑) แปลงใหญ่แมลงเศรษฐกิจ (จังหวัด) ตำบลโพหนอง อำเภอรณนคร จังหวัดนครพนม ๒) แปลงใหญ่ลิ้นจี่ นพ ๑ ตำบลขามเฒ่า อำเภอมืองนครพนม ๓) แปลงใหญ่หอมแบ่ง ตำบลดงขวาง อำเภอมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ๔) แปลงใหญ่หอมแบ่ง หมู่ ๒ ตำบลกุดฉิม อำเภอรณนคร จังหวัดนครพนม ๕) แปลงใหญ่สับปะรดตำบลนาใน อำเภอสวรรค์ จังหวัดนครพนม

๒) แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒ แปลง ดังนี้ ๑) แปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกแตงโมไร้เมล็ดศรีสงคราม ตำบลนาคำ อำเภอสรีสงคราม จังหวัดนครพนม ๒) แปลงใหญ่เสาวรสแปลงใหญ่บ้านหนองหญ้าไซ ตำบลกรูคู อำเภอมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

๓.๑.๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการแปลงใหญ่ในภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยแต่ละประเภท มีความหมาย ดังนี้

แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒ หมายถึง

- แปลงใหญ่ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : COO) และมีข้อมูลในระบบ Co-farm.doae.go.th ณ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒

แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๓ หมายถึง

- แปลงที่สำนักงานเกษตรจังหวัดสำรวจว่ามีศักยภาพในการดำเนินการแบบแปลงใหญ่ พร้อมดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินการในรูปแบบแปลงใหญ่ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (รับรองได้ภายใน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒)

เงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ มีดังนี้

๑) เกษตรกรสมัครใจรวมกลุ่ม เข้าร่วมดำเนินการ โดยเป็นการรวมแปลงผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน แปลงไม่จำเป็นต้องอยู่ติดกันเป็นผืนเดียว แต่ควรอยู่ในชุมชนที่ใกล้เคียงกัน

๒) ขนาดพื้นที่และจำนวนเกษตรกร จำแนกเป็น ๓ ประเภทสินค้า ดังนี้

ข้าว พืชไร่ ปาล์มน้ำมัน และยางพารา มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ และเกษตรกรสมัครใจเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย

ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ สมุนไพร หรือพืชอื่นๆ มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ หรือ เกษตรกรสมัครใจเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย

ประมง ปศุสัตว์ ฟาร์มและแมลงเศรษฐกิจ มีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐๐ ไร่ หรือเกษตรกรสมัครใจเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๓๐ ราย

- โค ๑ ตัว เท่ากับ ๐.๖๕ หน่วย

- กระบือ ๑ ตัว เท่ากับ ๐.๗๐ หน่วย

- แพะ แกะ ๑ ตัว เท่ากับ ๐.๑๐ หน่วย

- สัตว์ปีก ๑ ตัว เท่ากับ ๐.๐๑ หน่วย

- ฟาร์มพันธุ์/ฟาร์มโรง/ชันโรง ๑ ไร่ เท่ากับ ๐.๖ หน่วย

- จังหวัด ๑ บ่อ เท่ากับ ๐.๖ หน่วย

- สุกร ๑ ตัว เท่ากับ ๐.๔๐ หน่วย

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ ดำเนินการในพื้นที่ตั้งแปลงใหญ่ ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอมืองนครพนม อำเภอนาแก อำเภอสวรรค์ อำเภอรณนคร และอำเภอรณนคร จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนแปดหมื่นบาทถ้วน)

๔.๑ การบริหารจัดการแปลงใหญ่ งบประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ บาท (สี่แสนแปดหมื่นบาทถ้วน)

การพัฒนาแปลงใหญ่ ยึดหลักการดำเนินการแบบบูรณาการที่สำคัญ คือ

- ให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสอดคล้องกับระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System)
- สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดการให้มีการบูรณาการทีมงานในทุกกลุ่ม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ โดยมีกิจกรรมหลักดังนี้

๑) แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๑ แปลงปีที่ ๓ (๕ แปลง) งบประมาณ ๓๖๐,๐๐๐ บาท (สามแสนหกหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

๑.๑) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้

สนับสนุนวัสดุในการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เป็นการสนับสนุนวัสดุเพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การปรับปรุงคุณภาพผลผลิต การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านระบบสารสนเทศ เป็นต้น โดยดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม มีค่าใช้จ่าย ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า ๕๑ ไร่) แปลงละ ๖๐,๐๐๐ บาท

จำนวน ๑ แปลง ได้แก่ แปลงใหญ่แมลงเศรษฐกิจ (จิ้งหรีด) ตำบลโพหนอง อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

แปลงขนาดกลาง (๕๑-๗๐ ไร่) แปลงละ ๗๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓ แปลง

ได้แก่ ๑) แปลงใหญ่ลิ้นจี่ นพ ๑ ตำบลขามเฒ่า อำเภอเมืองนครพนม ๒) แปลงใหญ่หอมแบ่ง ตำบลดงขวาง อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ๓) แปลงใหญ่หอมแบ่ง หมู่ ๒ ตำบลกุดฉิม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

แปลงขนาดใหญ่ (๗๑-๑๐๐ ไร่) แปลงละ ๘๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า ๑๐๐ ไร่) แปลงละ ๙๐,๐๐๐ บาท

จำนวน ๑ แปลง ได้แก่ แปลงใหญ่สับปะรดตำบลนาโหนด อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

๒) แปลงใหญ่ ปี ๒๕๖๒ แปลงปีที่ ๒ จำนวน ๒ แปลง งบประมาณ ๑๒๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

๒.๑) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า ๕๑ ไร่) แปลงละ ๖๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒ แปลง

ได้แก่ ๑) แปลงใหญ่วิสาหกิจชุมชน ผู้ปลูกแตงโมไร้เมล็ดศรีสงคราม ตำบลนาคำ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

๒) แปลงใหญ่เสาวรสแปลงใหญ่บ้านหนองหญ้าไซ ตำบลกรูรุ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

แปลงขนาดกลาง (๕๑-๗๐ ไร่) แปลงละ ๗๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

แปลงขนาดใหญ่ (๗๑-๑๐๐ ไร่) แปลงละ ๘๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า ๑๐๐ ไร่) แปลงละ ๙๐,๐๐๐ บาท (ไม่มีแปลง)

๕. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
4 โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	7	480,000								
4.1 กิจกรรมระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	แปลง	7	480,000	(รหัสงบประมาณ 0701115732000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001097)							
1. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้	แปลง	7	480,000								
	แปลง	3	200,000	สง.เกษตรอำเภอเมืองนครพนม		200,000					อำเภอเมืองนครพนม
	แปลง	1	60,000	สง.เกษตรอำเภอเรณูนคร		60,000					อำเภอเรณูนคร
	แปลง	1	90,000	สง.เกษตรอำเภอโพนสวรรค์		90,000					อำเภอโพนสวรรค์
	แปลง	1	70,000	สง.เกษตรอำเภอธาตุพนม		70,000					อำเภอธาตุพนม
	แปลง	1	60,000	สง.เกษตรอำเภอศรีสงคราม		60,000					อำเภอศรีสงคราม

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ไม่น้อยกว่า ๗ แปลง

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรในแปลงใหญ่มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา การบริหารจัดการที่ดี ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
ไม่น้อยกว่า ๙ แปลง

เชิงคุณภาพ : แปลงใหญ่ร้อยละ ๘๐ มีการลดต้นทุนการผลิตและผลผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวินัย คงยืน ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๒. นายศิริชัย เพชรดีคาย ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์: ๐๘๔-๙๕๕๐๓๐๐ , ๐๔๒-๕๑๔๐๐๒ โทรสาร : ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓ กิจกรรม ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปาล์มน้ำมัน จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีพันธสัญญาเปิดตลาดสินค้าน้ำมันปาล์มและเมล็ดในปาล์ม ตามข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ซึ่งมีผลบังคับให้ประเทศไทยต้องยกเลิกโควตาและลดภาษีนำเข้าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มตามที่ผูกพันไว้เหลือร้อยละ ๐ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ ในขณะที่เดียวกันก็มีการรวมตัวของอาเซียนไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ภายในปี ๒๕๕๘ เพื่อสร้างให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน จำนวน ๑๑ สาขา ซึ่งสินค้าเกษตรเป็นหนึ่งในสินค้าที่ต้องเข้าร่วมโดยที่ประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย เป็นสมาชิกที่มีศักยภาพการผลิตสูงกว่าไทย ในการนี้กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป กำหนดเกณฑ์ในการนำเข้าน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์ ที่มีการผลิตอย่างเป็นมิตรต่อสภาพแวดล้อมและเป็นธรรมต่อสังคม ซึ่งเป็นการกีดกันทางการค้า ที่นับวันจะมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ ประกอบด้วย (๑) ด้านการผลิต (๒) ด้านนวัตกรรม (๓) ด้านมาตรฐานปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม (๔) ด้านพลังงาน (๕) ด้านการตลาด (๖) ด้านการบริหารจัดการ พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายในการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน เพื่อตอบสนองความต้องการภายในประเทศ อุปโภคบริโภค พลังงานทดแทน และการส่งออก

ดังนั้น จึงจำเป็นที่เกษตรกรต้องมีการปรับตัวให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการของประเทศ และแข่งขันได้ภายใต้กรอบการค้าเสรี กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผนปฏิรูปดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปาล์มน้ำมัน เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตปาล์มน้ำมัน ให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มทั้งระบบ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาความรู้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และมาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมัน

๒.๒ เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความสามารถในการผลิต การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน อย่างมีประสิทธิภาพ ยกระดับผลผลิตต่อไร่และลดต้นทุนการผลิต พร้อมพัฒนาเป็นกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมันคุณภาพดี

๒.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายการผลิตและซื้อขายผลผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐานทะเลาะปาล์ม /ลานเท (เกษตรกร โรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม และลานเท)

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย : เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันและเครือข่ายการผลิตการซื้อขายปาล์มน้ำมัน ๔๐ ราย

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ : ในพื้นที่ ศพก. เครือข่าย ตำบลนาจัว อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๔๕,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นห้าพันบาทถ้วน)

๔.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากลุ่มไม้ยืนต้น

๔.๑.๑ ส่งเสริมการผลิตในพื้นที่ที่เหมาะสม เพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันต่อไร่ และ ลดต้นทุนการผลิต

๑) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรทั้งพื้นที่ที่เหมาะสม โดยการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ การผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล งบประมาณ ๔,๐๐๐ บาท (แปดพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมันฯ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตปาล์มน้ำมันเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในเขตพื้นที่เหมาะสมทั้งนี้ ควรคัดเลือก/รับสมัครเกษตรกรผู้สนใจที่มีพื้นที่ในบริเวณใกล้เคียงกัน เพื่อให้สามารถรวมกลุ่มในการทำกิจกรรมร่วมกันตลอดการจัดทำโครงการ

๒) จัดทำแปลงถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน งบประมาณ ๓๗,๐๐๐ บาท (สามหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน)(อำเภอเบิกจ่าย)

การจัดทำแปลงถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นแปลงเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกกลุ่ม โดยเน้นเรื่อง การให้น้ำ การวิเคราะห์ดินใบปาล์ม น้ำมัน การใส่ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ - การเก็บเกี่ยวตามมาตรฐานทะลายปาล์มการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล โดยสนับสนุนค่าปัจจัยการผลิต โดยมีเงื่อนไข คือ ๑) ดำเนินการในแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันกลุ่มวิสาหกิจ/ศูนย์เรียนรู้ปาล์มน้ำมัน/ชุมชน โดยใช้กระบวนการจัดการแบบแปลงใหญ่ ๒) จำทำข้อมูลพื้นฐานแปลง และพิกัดแปลงการเกษตร ๓) เกษตรกรเจ้าของแปลงต้องจัดบันทึกรายละเอียดการปฏิบัติงานในแปลง เพื่อเป็นข้อมูลในการเรียนรู้ร่วมกัน

๕. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
5 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ราย	77	352,200								
5.1 กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ราย	77	352,200	(รหัสงบประมาณ 0701115775000000 รหัสกิจกรรมหลัก 7011480001104)							
1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากลุ่มไม้ยืนต้น											
1.1 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปาล์มน้ำมัน			45,000								นางพวงเพชร รัตนบุรี
1) ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน ผ่านศูนย์เรียนรู้การ	ราย	40	8,000	สง.เกษตรอำเภอหนองหัว			8,000				น.ส.ปฏิบัติการ
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในพื้นที่ที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม											กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
โดยการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การส่งเสริมการเกษตรแปลง											
ใหญ่ การผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนตามมาตรฐานสากล											
2) แปลงถ่ายทอดเทคโนโลยี	แปลง	1	37,000	ต.หนองหัว			37,000				อำเภอหนองหัว

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

๑. เกษตรกร ๔๐ รายได้รับการถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
๒. กลุ่มเกษตรกร ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาในกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันคุณภาพดี

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐
๒. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันคุณภาพดีเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันที่เปอร์เซ็นต์น้ำมันไม่ต่ำกว่า ๑๘ เปอร์เซ็นต์

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ :

๑. เกษตรกร ๔๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทั้งในพื้นที่ที่เหมาะสมและพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

๒. กลุ่มเกษตรกร ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาในกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันคุณภาพดี

เชิงคุณภาพ :

๑. เกษตรกรสามารถนำความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในปฏิบัติในสวนปาล์มน้ำมันได้

๒. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันคุณภาพดีเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์มน้ำมันที่เปอร์เซ็นต์น้ำมันไม่ต่ำกว่า ๑๘ เปอร์เซ็นต์

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวินัย คงยืน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
 ๒. นางจรรุณี สิงห์พรหมสาร ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
- โทรศัพท์ ๐-๔๒๕๑ ๒๐๐๔ โทรสาร ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓

กิจกรรม ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

อ้อยโรงงานเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย โดยที่ประเทศไทยมีการส่งออกน้ำตาลเป็นอันดับสองของโลกรองจากประเทศบราซิลในปี ๒๕๖๐/๒๕๖๑ มีพื้นที่ปลูกอ้อยทั้งประเทศรวม ๑๑.๑๙ ล้านไร่ ให้ผลผลิตรวม ๑๓๔.๙๓ ล้านตัน (ที่มา : คณะกรรมการอ้อย) ผลผลิตอ้อยโรงงานมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙/๒๕๖๐ ประมาณ ๔๕.๑๖ เปอร์เซ็นต์ แต่เนื่องจากความต้องการผลผลิตอ้อยมีปริมาณเพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการใช้ในภาคอุตสาหกรรมน้ำตาล จึงมีการขยายฐานกำลังการผลิตโดยการเพิ่มพื้นที่ปลูกอ้อยเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตที่ได้ต่อหน่วยพื้นที่ยังสู้กับประเทศคู่แข่งไม่ได้และผลิตไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งสาเหตุ ได้แก่ ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ทำให้ปริมาณธาตุอาหารในดินลดลง การเผาอ้อยก่อนการเก็บเกี่ยวอ้อย เนื่องจากการขาดแคลนแรงงานทำให้เกิดปัญหาเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืช และวัชพืช ขาดวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว ไม่มีการบริหารจัดการไร่ที่ดี และเกษตรกรมีโอกาสเข้าถึงเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ ที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยได้ไม่ทั่วถึง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตอ้อยที่สำคัญ ให้มีความรู้ ความสามารถ พร้อมเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพอ้อยได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย เพื่อให้เกษตรกรได้รับการพัฒนาความรู้และสามารถนำไปปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อยให้มีผลผลิตเพียงพอรองรับความต้องการในอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตอ้อย
- ๒.๒ จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยแก่เกษตรกร
- ๒.๓ ประชาสัมพันธ์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยโรงงาน พื้นที่ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม จำนวน ๒๗ คน

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๑๐,๘๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นแปดร้อยบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยให้แก่เกษตรกรเป้าหมาย เช่น พันธุ์อ้อยที่เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น การป้องกันกำจัดศัตรูอ้อยที่สำคัญ การใช้และผลิตปุ๋ยชีวภาพฟิสิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย และการจัดการระบบน้ำในไร้อ้อย เป็นต้น

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วย งาน	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
5 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ราย	77	352,200								
5.1 กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ราย	77	352,200	(รหัสงบประมาณ 070111577500000 รหัสกิจกรรมหลัก 7011480001104)							
2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากลุ่มพืชไร่/อุตสาหกรรม			104,700								
2.1 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย	ราย	27	10,800								ว่าที่ ร.ต.ศรัทธาชนนท์ สายแก้ว
1) อบรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีในการเพาะปลูกอ้อยให้แก่เกษตรกร	ราย	27	10,800	สงวนเกษตรกรอำเภอรัตนพนม			10,800				น.ส.ปัทมาภรณ์
											กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

- มีแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อย ๑ แปลง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตอ้อยแก่เกษตรกร

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยและสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในแปลงของตนเอง

๒. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ จากผลผลิตเฉลี่ย ๑๒ ตัน/ไร่ เป็น ๑๓ ตัน/ไร่

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : จัดทำแปลงเรียนรู้ ๑ แปลง

เชิงคุณภาพ :

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติสำหรับแปลงตนเอง

๒. ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ จากผลผลิตเฉลี่ย ๑๒ ตัน/ไร่ เป็น ๑๓ ตัน/ไร่

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวินัย คงยืน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ

๒. ว่าที่ร้อยตรีศรัทธาชนนท์ สายแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์: ๐-๔๒๕๑ ๒๐๐๔ โทรสาร : ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓

กิจกรรม ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำมา กำหนดเป็นเป้าหมายในการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร ตลอดจนยุทธศาสตร์การส่งเสริม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และยกระดับสู่มาตรฐานสากลด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมของกรม ส่งเสริมการเกษตร มันสำปะหลังได้ถูกกำหนดให้เป็นสินค้ายุทธศาสตร์ของประเทศ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ สินค้าเกษตรมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๙ มีเป้าหมายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมัน สำปะหลัง โดยเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เป็น ๕ ตันในปี ๒๕๖๒ และเป็น ๗ ตันในปี ๒๕๖๙ มีการบริหารจัดการพื้นที่ ปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ ๘.๕ ล้านไร่ รวมถึงพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย การส่งออกทำรายได้ ในปี ๒๕๖๒ มีมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๑๒๐,๐๐๐ ล้านบาท และในปี ๒๕๖๙ มีมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยมียุทธศาสตร์ดำเนินการ ๕ ด้าน คือ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านนโยบายและบริหารจัดการด้านการแปรรูป และสร้างมูลค่าเพิ่ม และด้านงานวิจัยและพัฒนา

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เป็นไปตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง กรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนา เกษตรกรผู้ผลิตมันสำปะหลังให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ จึงได้จัดทำโครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง โดยมุ่งหวังเพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้มีความสามารถในการผลิต มันสำปะหลังที่ตอบสนองกับยุทธศาสตร์ และนโยบายลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขัน ส่งผลให้เกิดความมั่นคง และยั่งยืนในอาชีพของเกษตรกรผู้ผลิตมันสำปะหลัง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และสามารถเป็นวิทยากร กระบวนการในการจัดการความรู้ให้กับเกษตรกร

๒.๒ เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดเครือข่ายผู้ผลิตมันสำปะหลัง สำหรับเป็นกลไกเชื่อมโยงการผลิต และการตลาดของเกษตรกรไปสู่แปลงใหญ่

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๖๐ ราย พื้นที่ดำเนินการ อำเภอเมืองนครพนม และอำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๙๓,๙๐๐ บาท (เก้าหมื่นสามพันเก้าร้อยบาทถ้วน)

๔.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง สอดคล้องกับความต้องการของตลาด งบประมาณ ๗๕,๙๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นห้าพันเก้าร้อยบาทถ้วน)

๑. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ คัดเลือกเกษตรกร และจัดทำทะเบียนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พัฒนาศักยภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๒. ถ่ายทอดเทคโนโลยีตามความต้องการของเกษตรกร พร้อมทั้งจัดตั้งกลุ่มพัฒนาศักยภาพ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง เน้นการผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี

๓. จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้การปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังแก่เกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการตามประเด็นการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- การลดต้นทุนการผลิต ด้วยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ การจัดทำแปลงพันธุ์ดี การจัดการศัตรูพืช การเตรียมดิน

- การเพิ่มผลผลิต ด้วยการใช้พันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ การให้น้ำ (ระบบน้ำหยด) การไถระเบิดดินดาน การปรับปรุงบำรุงดินที่ถูกต้อง

- การพัฒนาคุณภาพ ด้วยการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ถูกต้อง การผลิตมันเส้นสะอาด และวางแผน การผลิต ให้มีการกระจายผลผลิต

- การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ด้วยการใช้วิธีการแบบผสมผสาน IPM

- การผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด ด้วยการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๔. จัดกระบวนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ตามความต้องการในการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง และเตรียมความพร้อมเกษตรกรเข้าสู่ระบบ ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

๕. จัดทำแปลงต้นแบบ “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง” พื้นที่ดำเนินการ ๕ ไร่ ให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา รวมทั้งให้พิจารณาถึงประเด็นหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การใช้พันธุ์ดี และเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ การวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การจัดการระบบการปลูกและการบำรุงรักษา และการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการผลิตมันสำปะหลัง เป็นต้น

๖. จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตพันธุ์มันสำปะหลังพันธุ์ดี สะอาด ปราศจากโรคใบด่าง งบประมาณ ๗๕,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นห้าพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย) เพื่อเตรียมแปลงพันธุ์ดีไว้ขยายผลใน ฤดูกาลต่อไป ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง พื้นที่ดำเนินการ ๑๕ ไร่

๗. จัดทำทะเบียนสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตมันสำปะหลังพันธุ์ดี สะอาด ปราศจากโรคใบด่าง งบประมาณ ๙๐๐ บาท (เก้าร้อยบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ เผยแพร่ และ ประชาสัมพันธ์แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป

๔.๒ กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายมันสำปะหลัง งบประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจาย)

๑. คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังระดับจังหวัด

๒. จัดกิจกรรมศึกษาดูงานเครือข่ายเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ เพื่อเป็นการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาเครือข่ายของเกษตรกร

๓. จัดกิจกรรมเชื่อมโยงภาคีและเครือข่าย โรงแปงมัน ลานมัน โรงงานอาหารสัตว์ และโรงงานเอทานอล เพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการมาร่วมกันวางแผนการผลิตและบริหารจัดการผลผลิตมันสำปะหลังให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๔.๓ ประเมินผลการเปลี่ยนแปลงการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีประเด็นที่สำคัญ คือ การยอมรับและนำเทคโนโลยีไปใช้ การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ผลกระทบที่เกิดขึ้น ปัจจัยความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

๔.๔ การประกวดแปลงมันสำปะหลังดีเด่นระดับจังหวัด งบประมาณ ๓,๐๐๐ บาท (สามพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจาย)

๑. ประกวดแปลงมันสำปะหลังดีเด่นระดับจังหวัด เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกร ที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังที่ประสบผลสำเร็จ

๒. ประเมินผลการเปลี่ยนแปลงการยอมรับเทคโนโลยีของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีประเด็นที่สำคัญ คือ การยอมรับและนำเทคโนโลยีไปใช้ การปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต ผลกระทบที่เกิดขึ้น ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
5 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	ราย	77	352,200								
5.1 กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง	ราย	77	352,200	(รหัสงบประมาณ 070111577500000 รหัสกิจกรรมหลัก 7011480001104)							
2.2 ส่งเสริมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง			93,900								
1) ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง			75,900								
1.1) จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังพันธุ์ดี	กลุ่ม	2	75,000								
	กลุ่ม	1	37,500	ต.บ้านฝั่ อ.เมืองนครพนม		37,500					อำเภอเมืองนครพนม
	กลุ่ม	1	37,500	ต.นาทม อ.นาทม		37,500					อำเภอนาทม
1.2) จัดทำทะเบียนสมาชิกกลุ่มผลิตมันสำปะหลังพันธุ์ดี	แปลง	60	900								
	แปลง	30	450	ต.บ้านฝั่ อ.เมืองนครพนม		450					อำเภอเมืองนครพนม
	แปลง	30	450	ต.นาทม อ.นาทม		450					อำเภอนาทม
2) ส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายมันสำปะหลัง	ราย	60	15,000								นายศิริชัย เพชรศิลา
	ราย	30	7,500	ต.บ้านฝั่ อ.เมืองนครพนม		7,500					น.ส. ปฏิบัติการ
	ราย	30	7,500	ต.นาทม อ.นาทม		7,500					กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
3) ประกวดมันสำปะหลังดีเด่นระดับจังหวัด	ครั้ง	1	3,000	สม.ง.เกษตรจังหวัดนครพนม				3,000			นายศิริชัย เพชรศิลา
											น.ส. ปฏิบัติการ
											กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

๑. เกษตรกร จำนวน ๖๐ ราย ได้ความรู้และทักษะ นำไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำหรับให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้
๒. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดมันสำปะหลัง

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีศักยภาพในการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิต และพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ได้ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : เกษตรกร ๖๐ ราย ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสามารถนำความรู้ไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังได้

เชิงคุณภาพ : เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๖๐ มีการปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตมันสำปะหลังให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง โดยลดต้นทุนการผลิตได้ร้อยละ ๑๐ เพิ่มผลผลิตต่อไร่ได้ร้อยละ ๖๐ และพัฒนาคุณภาพผลผลิตได้ร้อยละ ๘๐

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวินัย คงยืน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
๒. นายศิริชัย เพชรดีคาย ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ : ๐๘๔-๕๕๕๐๓๐๐ , ๐๔๒-๕๑๔๐๐๒ โทรสาร : ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี ๒๕๖๓

กิจกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแมลงทางเศรษฐกิจ

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีศักยภาพในการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีสภาพภูมิอากาศร้อนชื้น ทำให้แมลงสามารถเจริญเติบโตได้เป็นอย่างดี และมีแหล่งพืชอาหารที่หลากหลายกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศ แมลงเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ผีเสื้อไหม ด้วง ด้วง ด้วง ด้วง ด้วง ด้วง การเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ นับวันจะเป็นอาชีพที่เกษตรกรให้ความสนใจเป็นอย่างมาก และมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นเนื่องจากแมลงเศรษฐกิจได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ทั้งทางตรงในเรื่องของผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ได้แก่ น้ำผึ้งและผลิตภัณฑ์จากผึ้ง ผีเสื้อไหม ด้วง และชันโรง แหล่งโปรตีนทางเลือกใหม่ เช่น จิ้งหรีด เป็นต้น ผลผลิตจากครั้ง ได้แก่ เม็ดครั้งดิบ ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถใช้วัตถุดิบอื่นทดแทนได้ ผลิตภัณฑ์จากแมลงเศรษฐกิจนับเป็นสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ สำหรับประโยชน์ของแมลงตระกูลผึ้งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ เป็นแมลงช่วยผสมเกสรเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตรในสวนไม้ผล และแมลงเศรษฐกิจเหล่านี้ล้วนเป็นแมลงตัวบ่งชี้วัดสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของระบบนิเวศ

กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทภารกิจหลักในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและสนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรมาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นการเกษตรสร้างมูลค่า ซึ่งให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตรกร ประกอบกับประเทศไทยได้มีนโยบายที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าแมลงเศรษฐกิจซึ่งเป็นสินค้าที่มีโอกาสทางการตลาด ดังนั้นกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ) เพื่อส่งเสริมการดำเนินการพัฒนางานด้านวิชาการและนวัตกรรมเทคโนโลยีการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการบริโภคและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพจากแมลงเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งระบบการผลิตการตลาดอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ให้มีความพร้อมในการถ่ายทอดความรู้สู่เกษตรกรในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ และมาตรฐานการผลิตแมลงเศรษฐกิจ

๒.๒ เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของเกษตรกรให้มีความรู้และทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดเครือข่ายผู้ผลิตแมลงเศรษฐกิจ สำหรับเชื่อมโยงการผลิตและการตลาดของเกษตรกร

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย เกษตรกรผู้เลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จำนวน ๕๐ คน

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ พื้นที่อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีดำเนินการ/งบประมาณ ๒๐๒,๕๐๐ บาท (สองแสนสองพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๔.๑ จัดเวทีวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ) งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย) จำนวน ๑ ครั้ง ๑ วัน

สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดเวทีวิเคราะห์ศักยภาพการผลิต ประเด็นปัญหา และความต้องการของเกษตรกรในการพัฒนาด้านแมลงเศรษฐกิจ เพื่อกำหนดเป็นประเด็นในการถ่ายทอดความรู้และการศึกษาดูงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้แก่เกษตรกรต่อไป

๔.๒ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรด้านสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ) งบประมาณ ๕๒,๕๐๐ บาท (ห้าหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย) จำนวน ๓ วัน

สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ด้านแมลงเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกร ตามประเด็นที่ได้จากการจัดเวที

๔.๓ ศึกษาดูงานตามประเด็นการจัดเวที งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย) จำนวน ๓ วัน

สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการจัดศึกษาดูงานด้านแมลงเศรษฐกิจให้กับเกษตรกร ตามสรุปประเด็นที่ได้จากการจัดเวที

๔.๔ จัดประชุมเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ) งบประมาณ ๘๐,๐๐๐ บาท (แปดหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย) จำนวน ๒ ครั้ง

สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการจัดประชุมเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ) จำนวน ๒ วัน

๕. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
5 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ราย	77	352,200								
5.1 กิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	ราย	77	352,200	(รหัสงบประมาณ 070111577500000 รหัสกิจกรรมหลัก 7011480001104)							
3. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ											
3.1 ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแมลงเศรษฐกิจ	ราย	50	202,500								
1) จัดเวทีวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ)	ราย	50	10,000	สง.เกษตรอำเภอธรมนคร			10,000				อำเภอธรมนคร
2) ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรด้านสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ (แมลงเศรษฐกิจ)		50	52,500	สง.เกษตรอำเภอธรมนคร			52,500				อำเภอธรมนคร
3) ศึกษาดูงานตามประเด็นการจัดเวที		50	60,000	กลุ่มแปลงใหญ่จังหวัด บ้านแซบคอ ต.บัวใหญ่ อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น					60,000		นายศิริชัย เพชรดีคาย น.ส.ปฏิบัติกร กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
4) เชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดสินค้ากลุ่มทางเลือกเพื่อสุขภาพ		50	80,000	สง.เกษตรอำเภอธรมนคร					80,000		นายศิริชัย เพชรดีคาย น.ส.ปฏิบัติกร กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรผู้เลี้ยงแมลงเศรษฐกิจสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ผลผลิตมีคุณภาพ มีการเชื่อมโยงการผลิตและการตลาด เกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว ชุมชน และประเทศ

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

นายศิริชัย เพชรดีคาย ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๓ จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรในกลุ่มผู้ปลูกพืชทำไร่นาสวนผสม ทำนาเกลือและเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จากเกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ เพื่อต้องการทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกร ประเมินการผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเกษตรกรจะต้องเป็นผู้มาแจ้งขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงปลูกเมื่อได้เริ่มทำการเกษตรใหม่ และต้องแจ้งปรับปรุงข้อมูลทุกครั้งที่มีการเก็บเกี่ยวแล้วทำการเพาะปลูกใหม่ไปแล้ว ๑๕ วัน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้นำเครื่องมือ และเทคโนโลยี มาปรับปรุงวิธีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- นำเครื่องจับพิกัดภูมิศาสตร์ GPS มาใช้ในการจัดเก็บพิกัดที่ตั้งแปลง วัดขนาดพื้นที่
- ใช้แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมมาค้นหาพิกัดและวาดผังแปลงด้วยโปรแกรม GISagro
- พัฒนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Qgis และใช้แผนที่ Google Map ในการค้นหาพิกัดและวาดผังแปลง
- พัฒนา Mobile Application ชื่อ DOAE FARMBOOK ซึ่งเป็นสมุดทะเบียนเกษตรกร

ดิจิทัล ที่ใช้แทนสมุดทะเบียนเกษตรกร โดยเกษตรกรทุกคนสามารถดาวน์โหลดได้ผ่านสมาร์ตโฟนระบบแอนดรอยด์ ช่วยอำนวยความสะดวกให้เกษตรกรสามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนเกษตรกรได้ด้วยตนเองผ่านสมาร์ตโฟน โดยไม่ต้องเดินทางมาที่สำนักงานเกษตรอำเภอ และสามารถตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตามที่ให้ข้อมูลไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตรได้ทุกที่ทุกเวลา เพื่อสิทธิประโยชน์และการเข้าร่วมโครงการต่างๆ และใช้เป็นเอกสารยืนยันตัวตนความเป็นเกษตรกรในรูปแบบดิจิทัล รวมทั้งยังเป็นช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกษตรจากภาครัฐ และการตรวจสอบสิทธิเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือในกรณีประสบภัยพิบัติ หรือ ตามมาตรการแก้ปัญหาอื่นๆ ของภาครัฐ

- สมาคมประกันวินาศภัยไทยให้การสนับสนุน Software Licenses Oracle จำนวน ๒ ลิขสิทธิ์ มูลค่า ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในการขยายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์แม่ข่ายเดิมที่มีอยู่ของกรมส่งเสริมการเกษตร

- ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ได้สนับสนุนสถานีวัดสภาพอากาศอัตโนมัติเพื่อใช้ข้อมูลจากสถานีไปวิเคราะห์ ประมวลผล รวมทั้งพัฒนาจัดทำโมเดลการแจ้งเตือนสภาพอากาศและพยากรณ์วันปลูกพืชจนกระทั่งเก็บเกี่ยวผลผลิตที่เหมาะสมแก่เกษตรกร

เมื่อเกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้ผ่านการตรวจสอบมาจัดพิมพ์ลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อยืนยันตัวตนเกษตรกร และใช้ประกอบในการเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ ดังนั้น การแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรเป็นประจำทุกปี ข้อมูลจะมีความครบถ้วน เป็นปัจจุบันทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากทำให้ภาครัฐสามารถวางแผนการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และจัดทำโครงการมาตรการต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่หน่วยงานภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการ และมาตรการ เพื่อให้การสนับสนุน และช่วยเหลือเกษตรกรเป็นจำนวนมาก เช่น

- การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช
- โครงการสานพลังประชารัฐเพื่อสนับสนุนการปลูกข้าวโพดหลังฤดูทำนา
- โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง ปี ๒๕๖๒
- โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓
- โครงการประกันรายได้พืชเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๒/๖๓ (ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)
- โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓

ดังนั้น ในปี ๒๕๖๓ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เน้นหนักในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบและแจ้งปรับปรุงข้อมูลการเกษตรให้ถูกต้อง รวดเร็ว ครบถ้วน เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตร ในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่ บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะ使得เกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

๒.๒ เพื่อจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกร ให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

๒.๓ เพื่อนำข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ได้รับการปรับปรุง ตรวจสอบแล้ว มาวิเคราะห์ประมวลผลในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่ บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วไปทั้งภาครัฐและเอกชน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย : เกษตรกร ๘๗,๐๐๐ ครัวเรือน

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ : สำนักงานเกษตรจังหวัด / สำนักงานเกษตรอำเภอ

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ

๔.๑ กิจกรรมปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน เป้าหมาย ๘๗,๐๐๐ ครัวเรือน งบประมาณ จำนวน ๒๕๘,๐๐๐ บาท (สองแสนห้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

๔.๑.๑ จัดทำประกาศให้เกษตรกรมีหน้าที่มาแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรภายหลังจากการเพาะปลูกแล้ว ๑๕ - ๖๐ วัน

๔.๑.๒ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รับแจ้งปรับปรุงข้อมูลจากเกษตรกร ตามสมัครใจ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ

๔.๑.๓ กำหนดช่วงวันรณรงค์ให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทำหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบตำบล จัดเก็บข้อมูลตามแบบฟอร์มปรับปรุงข้อมูล ในพื้นที่รับผิดชอบเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนแก้ปัญหาการไม่มาแจ้งปรับปรุงทะเบียนฯ ของเกษตรกร โดยเลือกช่วงเวลาที่มีการเพาะปลูกมากที่สุด ในฤดูฝน ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

๔.๑.๔ บันทึกข้อมูลที่เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรพร้อมเชื่อมโยงผังแปลงกรณีเกษตรกรนำแปลงเดิมมาแจ้งปรับปรุงข้อมูล

๔.๒ ตรวจสอบข้อมูล งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

เป้าหมาย ๖,๐๐๐ แปลง

๔.๒.๑ ในกลุ่มพืชเศรษฐกิจสำคัญ ให้จัดพิมพ์รายชื่อออกไปติดประกาศในที่ชุมชน/หมู่บ้าน เพื่อให้ชุมชนมีการตรวจสอบการแจ้งข้อมูลของเกษตรกร เป็นเวลา ๓ วัน

๔.๒.๒ จัดทำผังแปลงเกษตรกรรวมดิจิทัลเพื่อตรวจสอบความซ้ำซ้อน

๔.๒.๓ จัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกร เพื่อพิมพ์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร แจกจ่ายให้กับเกษตรกร

๔.๓ อำนาจการ งบประมาณ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย) ประชาสัมพันธ์ ติดตามนิเทศ อบรม สัมมนา จัดทำเอกสารคู่มือ เพื่อบริหารจัดการโครงการฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย แก้ไขปัญหาอุปสรรค

๕. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					พ.ย.63	ท.ค.63	มี.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
6 โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	ครัวเรือน	87,000	471,400	(รหัสงบประมาณ 0701115726000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001096)							
6.1 กิจกรรมขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	ครัวเรือน	87,000	471,400								
1. ติดตามการจัดเก็บและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน	ครัวเรือน	87,000	258,000								
	ครัวเรือน	13,150	39,000	สง.เกษตรอำเภอเมืองนครพนม	7,500	7,500	8,000	8,000	8,000		อำเภอเมืองนครพนม
	ครัวเรือน	7,570	22,450	สง.เกษตรอำเภอปลาปาก	4,000	4,000	4,450	5,000	5,000		อำเภอปลาปาก
	ครัวเรือน	6,370	18,890	สง.เกษตรอำเภอท่าอุเทน	3,000	3,000	4,500	4,500	3,890		อำเภอท่าอุเทน
	ครัวเรือน	4,250	12,600	สง.เกษตรอำเภอบ้านแพง	2,000	2,000	3,000	3,000	2,600		อำเภอบ้านแพง
	ครัวเรือน	7,870	23,340	สง.เกษตรอำเภอธาตุพนม	4,000	4,000	5,000	5,000	5,340		อำเภอธาตุพนม
	ครัวเรือน	6,040	17,910	สง.เกษตรอำเภอเรณูนคร	3,000	3,000	4,000	4,000	3,910		อำเภอเรณูนคร
	ครัวเรือน	11,180	33,155	สง.เกษตรอำเภอนาแก	6,000	6,000	7,000	7,000	7,155		อำเภอนาแก
	ครัวเรือน	9,615	28,515	สง.เกษตรอำเภอศรีสงคราม	5,000	5,000	6,000	6,000	6,515		อำเภอศรีสงคราม
	ครัวเรือน	7,035	20,860	สง.เกษตรอำเภอนาทวี	3,500	3,500	4,500	4,500	4,860		อำเภอนาทวี
	ครัวเรือน	8,390	24,880	สง.เกษตรอำเภอโพนสวรรค์	4,000	4,000	5,500	5,500	5,880		อำเภอโพนสวรรค์
	ครัวเรือน	3,050	9,045	สง.เกษตรอำเภอนาทม	1,500	1,500	2,000	2,000	2,045		อำเภอนาทม
	ครัวเรือน	2,480	7,355	สง.เกษตรอำเภอวังยาง	1,200	1,200	1,700	2,000	1,255		อำเภอวังยาง
2. คำนึงเทอร์มินัลสำหรับใช้กับ Tablet ในการปรับปรุงทะเบียนและวาดแปลง (คำสาธิตแบบโลก)		-	168,400	สง.เกษตรจังหวัดนครพนม	28,067	28,067	28,067	28,067	28,067	28,067	น.ส.วันทนา ธิล เจ้าพนักงานธุรการ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
3. ตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูก วาดแปลง	แปลง	60,000	30,000	สง.เกษตรอำเภอ 12 อำเภอ							
	แปลง	750	3,750	สง.เกษตรอำเภอเมืองนครพนม		3,750					อำเภอเมืองนครพนม
	แปลง	510	2,550	สง.เกษตรอำเภอปลาปาก		2,550					อำเภอปลาปาก
	แปลง	415	2,075	สง.เกษตรอำเภอท่าอุเทน		2,075					อำเภอท่าอุเทน
	แปลง	278	1,390	สง.เกษตรอำเภอบ้านแพง		1,390					อำเภอบ้านแพง
	แปลง	365	1,825	สง.เกษตรอำเภอธาตุพนม		1,825					อำเภอธาตุพนม
	แปลง	177	885	สง.เกษตรอำเภอเรณูนคร		885					อำเภอเรณูนคร
	แปลง	855	4,275	สง.เกษตรอำเภอนาแก		4,275					อำเภอนาแก
	แปลง	890	4,450	สง.เกษตรอำเภอศรีสงคราม		4,450					อำเภอศรีสงคราม
	แปลง	295	1,475	สง.เกษตรอำเภอนาทวี		1,475					อำเภอนาทวี
	แปลง	775	3,875	สง.เกษตรอำเภอโพนสวรรค์		3,875					อำเภอโพนสวรรค์
	แปลง	345	1,725	สง.เกษตรอำเภอนาทม		1,725					อำเภอนาทม
	แปลง	345	1,725	สง.เกษตรอำเภอวังยาง		1,725					อำเภอวังยาง
4. ประชาสัมพันธ์ ติดตามนิเทศ ประชุม อบรม สัมมนา จัดทำเอกสารคู่มือ วัสดุสำนักงาน			15,000	สง.เกษตรจังหวัดนครพนม	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	2,500	นางรพพร สีสุวรรณภา นส. ชำนาญการ กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (Output)

๑. มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
๒. มีการจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรที่มากขึ้นทะเบียนใหม่หรือปรับปรุงพื้นที่เพาะปลูก
๓. มีการจัดทำระบบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร
๔. มีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านการวิเคราะห์ ประมวลผลแล้ว

๖.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

มีข้อมูลประกอบการเข้าร่วมโครงการ และมาตรการของภาครัฐ หรือ เอกชนกรณีที่มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งจะทำให้การสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ :

๑. มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จำนวน ๘๗,๐๐๐ ครัวเรือน
๒. มีการจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรที่มากขึ้นทะเบียนใหม่ หรือปรับปรุงพื้นที่เพาะปลูก จำนวน ๖,๐๐๐ แปลง

เชิงคุณภาพ : มีข้อมูลประกอบการเข้าร่วมโครงการ และมาตรการของภาครัฐ หรือ เอกชนกรณีที่มีโครงการช่วยเหลือเกษตรกร

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายอุดร ไพศาล ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
 ๒. นางวราพร สิริสุวรรณมา ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
- โทรศัพท์ : ๐-๔๒๕๑-๓๔๑๒ E-mail : nakhonphanom@doae.go.th

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรได้พระราชทานแนวพระราชดำริให้มีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้นตามภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศจำนวน ๖ แห่ง ในจังหวัดเชียงใหม่ สกลนคร ฉะเชิงเทรา จันทบุรี เพชรบุรี และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งแต่ละแห่งล้วนมีลักษณะปัญหาที่เฉพาะและแตกต่างกัน ในแต่ละภูมิภาค ให้เป็นตัวแทนของแต่ละภูมิภาคในการศึกษาค้นคว้า ทดลอง วิจัย เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการ พัฒนาต่าง ๆ ที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม แล้วขยายผลความสำเร็จไปสู่ประชาชน โดยเมื่อศูนย์ศึกษาการพัฒนา แต่ละศูนย์ได้ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง และวิจัย เพื่อแสวงหาแนวทาง และวิธีการที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ และสังคมวิทยาของแต่ละภูมิภาค พร้อมทั้งคัดเลือกผลการศึกษา ทดลอง วิจัย ที่ประสบผลสำเร็จมาจัดทำเป็นบัญชีหลักของแต่ละศูนย์ศึกษาฯ พร้อมจัดทำคู่มือในแต่ละเรื่อง เพื่อนำไปส่งเสริมหรือขยายผลสู่ราษฎรอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

การดำเนินงานโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในช่วงปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้จัดทำแผนแม่บทขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวพระราชดำริ นโยบายและความต้องการของประชาชน ได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้ ๓ ด้าน คือ ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย และพัฒนา ด้านการขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ และด้านการบริหารจัดการองค์กร

สำหรับยุทธศาสตร์การขยายผลการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ มีความสอดคล้องกับภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการขยายผลองค์ความรู้ของงานศึกษา ทดลอง วิจัย ที่ประสบความสำเร็จและเหมาะสมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปสู่เกษตรกร โดยการนำองค์ความรู้ดังกล่าว ไปส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพของตนเองได้ต่อไป โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้กำหนดเป้าประสงค์หลักในแผนแม่บทศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไว้ดังนี้

๑. มีผลสำเร็จของการศึกษา ทดลอง วิจัย พัฒนา และการทดสอบสาธิตตามแนวพระราชดำริ
๒. มีตัวอย่างความสำเร็จของการพัฒนาที่สมดุล มั่นคงและยั่งยืน
๓. มีองค์ความรู้จากการขยายผลทั้งทางตรงและจากเครือข่ายที่ประชาชนสามารถนำไปเป็นแนวทางการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวัน
๔. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานโครงการไปสู่สาธารณชน
๕. มีสมรรถนะสูงในการสนองพระราชดำริ

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อนำองค์ความรู้ที่เป็นผลสำเร็จจากการศึกษา ทดลอง วิจัย จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เหมาะสมไปส่งเสริมแก่เกษตรกรในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรอย่างกว้างขวาง

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เกษตรกรเป้าหมาย ๒๕ ราย ในพื้นที่ ตำบลพระซอง อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๗๒,๕๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๔.๑ กิจกรรมพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

กิจกรรมพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ ดำเนินการอบรมเกษตรกร จำนวน ๒๕ ราย จำนวน ๑ ครั้ง ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ของเกษตรกร โดยคัดเลือกองค์ความรู้ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร ในการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง และสามารถพัฒนาทักษะ/องค์ความรู้ให้เป็นเกษตรกรต้นแบบต่อไป

๔.๒ กิจกรรมศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษา เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ งบประมาณ ๑๗,๕๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

กิจกรรมศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษา เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ เกษตรกร ๒๕ ราย จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ของเกษตรกร โดยคัดเลือกองค์ความรู้ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกรในการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง และสามารถพัฒนาทักษะ/องค์ความรู้ให้เป็นเกษตรกรต้นแบบต่อไป

๔.๓ กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อพัฒนาเป็นแปลงต้นแบบ งบประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อพัฒนาเป็นแปลงต้นแบบ พื้นที่ดำเนินการจำนวน ๕ ไร่ คัดเลือกเกษตรกร จำนวน ๕ ราย โดยประเมินทักษะและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรต้นแบบ (ตามแบบประเมินที่กำหนด) เพื่อประเมินทักษะและความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรทั่วไป กรณีเกษตรกรยังไม่ผ่านการประเมิน ให้สอบถามความสมัครใจอีกครั้งและวิเคราะห์จุดอ่อนของเกษตรกรที่ต้องสนับสนุนทักษะเพิ่มเติม

๔.๔ กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการเกษตร งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท (สองหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้ส่งเสริมการเกษตร พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๒๐ ไร่ สำหรับเกษตรกรที่เหลือ ๒๐ ราย โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นและเหมาะสมตามแผนการผลิต เพื่อเป็นทุนเริ่มต้นในการประกอบอาชีพ หรือวัสดุต้นแบบในการดำเนินงานให้กับเกษตรกรที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมขยายผลโครงการฯ

๔.๕ สรุปผลการดำเนินงาน

๑. จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ได้รับงบประมาณประจำปี ๒๕๖๓ พร้อมปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ

๒. รายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (E-project Management System) และแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของเกษตรกรปี ๒๕๖๓ (แบบ กสก.) ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	ราย	390	377,000								
7 โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	390	377,000	(รหัสงบประมาณ 0701136743000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001110)							
7.1 กิจกรรมสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		390	377,000								
1. สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		30	285,000								
1.1 โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ		25	72,500								นายภานุมาส สิงหะวาระ
1) ขยายผลโครงการศูนย์ศึกษาฯ (ปีที่ 1)											น.ส.ชานาญการ
1.1) พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เกษตรกรต้นแบบ	ราย	25	10,000	ม.10 ต.พระของ อ.นาแก			10,000				กลุ่มอารักขาพืช
1.2) ศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาฯ เพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้	ราย	25	17,500	ศูนย์ศึกษาพัฒนาภูพาน จ.สกลนคร			17,500				
1.3) จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อพัฒนาเป็นแปลงต้นแบบ	ไร่	5	25,000	ม.10 ต.พระของ อ.นาแก		25,000					
1.4) จัดทำแปลงเรียนรู้ส่งเสริมเกษตรกร	ไร่	20	20,000	ม.10 ต.พระของ อ.นาแก		20,000					

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตรที่เหมาะสมพร้อมน้อมนำหลักแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการประกอบอาชีพทางการเกษตรและการดำเนินชีวิต และมีเกษตรกรต้นแบบและแปลงเรียนรู้ที่นำองค์ความรู้ที่เหมาะสมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง รวมถึงเกษตรกรต้นแบบมีแผนการผลิต สามารถวางแผนการผลิตด้านการเกษตรได้

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์

๗.๑ ผลผลิต (Output) ตามตัวชี้วัด

- เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางด้านการเกษตรที่เหมาะสมพร้อมน้อมนำหลักแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการประกอบอาชีพทางการเกษตรและการดำเนินชีวิต
- มีเกษตรกรต้นแบบและแปลงเรียนรู้ที่นำองค์ความรู้ที่เหมาะสมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง
- เกษตรกรต้นแบบมีแผนการผลิต สามารถวางแผนการผลิตด้านการเกษตรได้

๗.๒ ผลลัพธ์ (Outcome) ตามตัวชี้วัด

- เกษตรกรต้นแบบได้นำองค์ความรู้ที่เหมาะสมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง
- มีฐานข้อมูลเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบที่นำองค์ความรู้ที่เหมาะสมจากศูนย์ศึกษาฯ มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง
- เกษตรกรต้นแบบสามารถลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี มีการบริหารจัดการการผลิต และการตลาดได้อย่างครบวงจร

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายราชันย์ ไชยศิลป์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช

๒. นายภานุมาส สิงหะวาระ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ : ๐-๔๒๕๑-๒๔๖๗/๐๖๑-๐๒๖-๙๑๐๘ E-mail : panumassinghawara@gmail.com

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำท่า จังหวัดนครพนม

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กรมส่งเสริมการเกษตรโดยกองส่งเสริมโครงการพระราชดำริ การจัดการพื้นที่ และวิศวกรรมเกษตรได้จัดทำคู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ๒๕๖๓ “โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” เป็นภาพรวม ๕๗ โครงการ เพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานในพื้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการในขณะที่ยังมีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการดำเนินงานใน ๓ พื้นที่หลัก คือ ๑. พื้นที่โครงการพระราชดำริ ๒. พื้นที่โครงการพื้นที่พิเศษและ ๓. พื้นที่โครงการเกษตรชลประทาน ซึ่งทั้ง ๓ พื้นที่มีแนวทางการดำเนินงานโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แต่อย่างไรก็ตามในแต่ละพื้นที่มีลักษณะแตกต่างกัน จึงมีรายละเอียดโครงการและแนวทางการดำเนินงานเพิ่มเติมจากคู่มือการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในภาพรวม เช่นโครงการด้านเกษตรชลประทาน จะมีวัตถุประสงค์เพิ่มเติมด้านการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการดำเนินงานการจัดการพื้นที่และกิจกรรมการผลิต รวมทั้งการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่

โครงการอันเนื่องมาจากโครงการพระราชดำริในพื้นที่โครงการเกษตรชลประทาน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำท่าจังหวัดนครพนม มุ่งหวังให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ พึ่งพาตนเองได้ มีกิจกรรมการผลิตที่ยั่งยืน โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เน้นให้มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจัดการพื้นที่และกิจกรรมการผลิตได้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ เพื่อให้มีผลผลิตสูงมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดี

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ ขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒.๒ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๓ การจัดการพื้นที่และกิจกรรมการผลิตตามศักยภาพของพื้นที่

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- พื้นที่จำนวน ๕๓ ไร่ ของอำเภอนายูง จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๙๐,๕๐๐ บาท (เก้าหมื่นห้าร้อยบาท)

๔.๑ กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรกรต้นแบบการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๓ ไร่ งบประมาณ ๔๐,๕๐๐ บาท (สี่หมื่นห้าร้อยบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

๔.๒ กิจกรรมจัดทำแปลงส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๕๐ ไร่ งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

วิธีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ใช้ฐานข้อมูลโครงการพระราชดำริหรือประวัติการดำเนินงานโครงการในพื้นที่เขตชลประทาน ว่าผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร บรรลุเป้าหมายของโครงการมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาว่าจะพัฒนาต่อยอดในจุดเดิมเพื่อความต่อเนื่องยั่งยืน (พื้นที่เดิม) หรือกระจายให้เต็มพื้นที่โครงการชลประทาน (พื้นที่ใหม่)

๒. วิเคราะห์พื้นที่ เพื่อประเมินศักยภาพพื้นที่ โดยใช้ข้อมูล ดังนี้

๒.๑) ข้อมูลทางกายภาพและชีวภาพ เช่น ดิน พืช สัตว์ คมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน ระบบนิเวศและทรัพยากร เป็นต้น

๒.๒) ข้อมูลโครงการชลประทานและแหล่งน้ำ เช่น ขอบเขตโครงการ ระบบส่งน้ำ แผนการส่งน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นต้น

๒.๓) ทางเศรษฐกิจและสังคม เช่น แรงงาน วัตถุดิบ กลุ่มและเครือข่าย แหล่งทุน การตลาด และช่องทางการรับซื้อสินค้าเกษตร เป็นต้น

๓. วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการของเกษตรกรและพิจารณานำโครงการมาดำเนินการในพื้นที่ เมื่อได้วิเคราะห์ปัญหาความต้องการแล้ว และทราบศักยภาพของพื้นที่แล้ว ให้พิจารณานำโครงการมาดำเนินการ หากโครงการที่ได้รับจัดสรรจากกรมในปีปัจจุบันยังไม่เพียงพอหรือยังไม่สอดคล้องกับพื้นที่ ให้หาแนวทางสนับสนุนงบประมาณในพื้นที่ หรือเสนอปรับปรุงโครงการในปีถัดไป

๔. คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการที่มีความพร้อมและสมัครใจ

ดำเนินการชี้แจงให้เกษตรกรรับทราบก่อนการเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

๔.๑) เกษตรกรผู้จัดทำแปลงส่งเสริม ต้องได้รับทราบก่อนว่า หลังจากได้รับการถ่ายทอดความรู้แล้ว ต้องนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของตนเอง

๔.๒) เกษตรกรผู้จัดทำแปลงเรียนรู้ ต้องได้รับทราบก่อนการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการว่าจะพัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบ และเป็นผู้สนับสนุนงานส่งเสริมการเกษตรในชุมชน

๕. แผนการดำเนินงาน

จัดทำตารางแผนการดำเนินงาน โดยระบุกิจกรรม (การวิเคราะห์พื้นที่ การชี้แจงโครงการ คัดเลือกเกษตรกรและพื้นที่ การจัดทำแผนการผลิต การจัดทำแปลงเรียนรู้และการสนับสนุนปัจจัยการผลิต การจัดเก็บข้อมูล การติดตามงาน และการรายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น) และควรมีการจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมกับเกษตรกร

๖. การถ่ายทอดความรู้

๖.๑ ควรมีการจัดทำแผนกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีโอกาสใช้ประโยชน์จากแปลงเรียนรู้ในพื้นที่โครงการ

๖.๒ ให้มีการติดตามผลการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของเกษตรกรผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

๗. การจัดทำแปลงเรียนรู้ และแปลงส่งเสริม

๗.๑ การเตรียมความพร้อมของเกษตรกร โดยสร้างความเข้าใจให้เกษตรกรผู้จัดทำแปลงเรียนรู้ต้องสามารถดูแลรักษาแปลงได้ดี สามารถเป็นตัวอย่างและจุดเรียนรู้ให้กับชุมชนได้

๗.๒ การจัดทำแผนการผลิตของเกษตรกร

- เพื่อให้ทราบทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิต (ปัจจัยการผลิต) ช่วงเวลาการผลิต ดูแลรักษาและเก็บเกี่ยวผลผลิต วิธีการผลิต ปริมาณการผลิต คุณภาพผลผลิต วิธีการจัดการผลผลิต และการตลาด

- การสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นตามเงื่อนไขของโครงการ ต้องสอดคล้องกับแผนการผลิตของเกษตรกร

๗.๓ เกษตรกรผู้จัดทำแปลงเรียนรู้ต้องได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตรการฝึกอบรมของโครงการ

๗.๔ สนับสนุนให้มีการใช้ประโยชน์จากแปลงเรียนรู้ การพัฒนาเกษตรกรผู้จัดทำแปลงเรียนรู้ให้สามารถเป็นวิทยากรเกษตรกรได้ และการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรผู้จัดทำแปลงเรียนรู้ได้พัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบโครงการพระราชดำริ โดยสนับสนุนให้การถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรเครือข่ายต่อไป

๗.๕ เกษตรกรผู้จัดทำแปลงเรียนรู้ต้องมีการจดบันทึก เพื่อให้ทราบต้นทุน ผลตอบแทน และวิธีปฏิบัติในการจัดการแปลงเรียนรู้

๗.๖ เกษตรกรผู้จัดทำแปลงส่งเสริมควรมีการจดบันทึก และควรมาใช้ประโยชน์จากแปลงเรียนรู้

๘ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการรายงานผลการดำเนินงาน

๘.๑ ต้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลเกษตรกรผู้จัดทำแปลงเรียนรู้ (เกษตรกรต้นแบบทุกราย) โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ฐานข้อมูลโครงการพระราชดำริ (แบบ กสก - กพวศ) จากนั้นบันทึกในระบบ และจัดเก็บแบบไว้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด (การสรุปงานปลายปีงบประมาณ ส่วนกลางอาจขอข้อมูลเพิ่มเติมในแบบสัมภาษณ์)

๘.๒ การจดบันทึกข้อมูลรับ-จ่าย

เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน (ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ผู้ทำแปลงส่งเสริม และผู้ทำแปลงเรียนรู้) ควรมีการจดบันทึกข้อมูลบัญชีรับ-จ่าย เพื่อทราบต้นทุนผลตอบแทนในการทำการเกษตร และจัดทำทะเบียนข้อมูลไว้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อให้สามารถใช้สรุปผลการดำเนินโครงการ และประกอบการพิจารณาดำเนินโครงการในปีถัดไปได้

๘.๓ บันทึกการข้อมูลการดำเนินกิจกรรมในระบบ E-Project หลังดำเนินกิจกรรมแล้วโดยเร็ว

๘.๔ จัดทำรายงานผลการดำเนินงาน โดยสรุปรายงานผลตามประเด็นกิจกรรมของโครงการ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล ทาง E mail : agrodev๓๐@hotmail.com ภายในเดือนกันยายน และรูปเล่มเอกสารภายในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (Output)

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร พร้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการทำการเกษตรและการดำเนินชีวิต

๒. เกษตรกรมีแผนการผลิต สามารถวางแผนการผลิตด้านการเกษตรได้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

๓. มีเกษตรกรต้นแบบและแปลงเรียนรู้ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรได้

๔. มีแผนกระบวนการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากแปลงเรียนรู้ของเกษตรกรต้นแบบ

๗.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ สามารถแก้ไขปัญหาทางการเกษตรจากองค์ความรู้โครงการพระราชดำริได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนลงได้ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ มีความเข้าใจด้านการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการจัดการพื้นที่ให้มีการผลิตที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และสามารถจัดการผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้

๓. เกิดฐานข้อมูลเกษตรกรต้นแบบและเครือข่าย เพื่อการขยายผลโครงการพระราชดำริ

๗.๓ ตัวชี้วัด (Outcome)

๑. จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมพัฒนาอาชีพเกษตร พร้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้ในการทำการเกษตรและการดำเนินชีวิต
๒. จำนวนเกษตรกรต้นแบบมีแผนการผลิต สามารถวางแผนการผลิตด้านการเกษตรได้
๓. จำนวนเกษตรกรต้นแบบและแปลงเรียนรู้ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรได้

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรในเขตชลประทานที่เข้าร่วมโครงการ จะได้เพิ่มพูนความรู้ด้านการผลิตพืช รู้จักการจัดการพื้นที่ที่เหมาะสมกับการผลิตทางการเกษตร การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายราชันย์ ไชยศิลป์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช

๒. นายภานุมาศ สิงหะวาระ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ ๐-๔๒๕๑-๒๕๖๗/๐๖๑-๐๒๖-๙๑๐๘ E-mail : panumassinghawara@gmail.com

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓

โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ภูผายล (พื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร) จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ภูผายล (พื้นที่จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหาร) เป็นโครงการที่บูรณาการระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรและกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๒ เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะการตัดไม้ทำลายป่าในพื้นที่รอยต่อสามจังหวัดได้แก่จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนมและจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติภูผายล ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ ขาดความสมดุลของสภาพแวดล้อมส่งผลให้เกิดปัญหาน้ำท่วมดินถล่มและเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ทำให้การประกอบอาชีพทางการเกษตรของราษฎรในพื้นที่ต้องลงทุนสูงได้ผลผลิตที่ไม่คุ้มต้นทุน และจะไปบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพื่อทำการเกษตรในพื้นที่ใหม่ต่อไป ซึ่งปัญหาสำคัญเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วนในการแก้ไข และคลี่คลายประเด็นปัญหาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ ต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากราษฎรและชุมชนในพื้นที่

ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาพื้นที่แนวทางในการปฏิบัติงานตามภารกิจมาอย่างต่อเนื่องคือแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้พระราชทานแก่ผู้รับผิดชอบในโอกาสต่างๆ ซึ่งมีทั้งแนวทางดำเนินงานในภาพรวมและดำเนินงานในพื้นที่โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในลักษณะบูรณาการ โดยใช้กระบวนการทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของคน ชุมชน ยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น และมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจตลอดจนเป็นผู้ร่วมกันดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความสมบูรณ์และสามารถให้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อพัฒนาและยกระดับความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน และหมู่บ้านเป้าหมายให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยน้อมนำแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต

๒.๒ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างพอเพียงและสมดุลกับสภาพแวดล้อม มีจิตสำนึกในความเป็นไทย เทิดทูลสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ตลอดจนสามารถเป็นกำลังประชาชนในการร่วมกันดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าไม้มิให้ถูกทำลายตลอดไป

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย : เกษตรกร ๑ ราย พื้นที่ดำเนินการ ๑๖ ไร่

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ : ตำบลพิมาน ตำบลบ้านแก้ง ตำบลนาแกตำบลก้านเหลือง ตำบลคำพี่ และตำบลหนองบ่อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๕๓,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นสามพันบาทถ้วน)

๔.๑ กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืช งบประมาณ ๔๘,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน)

(จังหวัดเบิกจ่าย)

กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืช พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๑๖ ไร่ ในพื้นที่ ๖ ตำบล โดยคัดเลือกเกษตรกรที่สนใจ และมีความพร้อมเข้ารับการส่งเสริมการปลูกพืช เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้และทักษะที่เหมาะสม สอดคล้องกับการผลิตของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถมีอาหารเพียงพอในการบริโภคตลอดปี ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) คัดเลือกพื้นที่ของเกษตรกรจากผู้เข้าร่วมฝึกอบรม เพื่อดำเนินการกิจกรรม
- ๒) มอบวัสดุโครงการเช่น พันธุ์พืช/ผัก/สมุนไพร/ไม้ผล/ไม้ยืนต้น หรือปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวข้อง ให้เกษตรกร พร้อมให้ความรู้ คำแนะนำในเรื่องการผลิต การปลูก การดูแลรักษา แก่เกษตรกร
- ๓) จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการและกิจกรรม
- ๔) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ
- ๕) เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรจังหวัด สรุปผลการดำเนินงานและรายงานผลให้กลุ่มพัฒนาพื้นที่พิเศษทราบ

๔.๒ กิจกรรมสร้างเกษตรกรต้นแบบ ปีที่ ๑ งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาทถ้วน)

(จังหวัดเบิกจ่าย)

กิจกรรมสร้างเกษตรกรต้นแบบ ปีที่ ๑ เพื่อสร้างความต่อเนื่องในการส่งเสริมการทำเกษตรแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้พัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบ ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) รวบรวมวิเคราะห์ สรุปผลการดำเนินงานโครงการที่ผ่านมาเพื่อใช้เป็นข้อมูลคัดเลือกเกษตรกรต้นแบบ
- ๒) คัดเลือกเกษตรกรที่มีศักยภาพที่สามารถพัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบ และต่อยอดให้เป็นจุดสาธิตเรียนรู้ในชุมชน ในอนาคต
- ๓) วิเคราะห์กิจกรรมของเกษตรกรที่ดำเนินการในปัจจุบัน และสอบถามความต้องการในการทำกิจกรรมที่สามารถพัฒนาต่อยอดให้เป็นรูปธรรม และคาดว่าจะประสบความสำเร็จ
- ๔) วิเคราะห์/วางแผนกิจกรรมและสอบถามความต้องการของเกษตรกร ที่จะดำเนินการสนับสนุนและส่งเสริมให้แก่เกษตรกรต้นแบบเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำกิจกรรมของเกษตรกรให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นไป ทั้งด้านองค์ความรู้ วัสดุ อุปกรณ์ หรืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๕) ดำเนินกิจกรรมตามแผนที่กำหนดไว้
- ๖) จัดทำข้อมูลเกษตรกรต้นแบบตามแบบฟอร์มที่กรมกำหนด เพื่อนำไปสรุปผลและนำไปใช้วางแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณต่อไป และรายงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบต่อไป

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	ราย	390	377,000								
7 โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	390	377,000	(รหัสงบประมาณ 0701136743000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001110)							
1.3 โครงการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่เป้าหมาย (พื้นที่จังหวัดกลนคร นครพนม และจังหวัดมุกดาหาร)			53,000								นายกานุมาส สิงหะวาระ นล.ชำนาญการ
1) ส่งเสริมการปลูกพืช	ไร่	16	48,000								กลุ่มอารักขาพืช
	ไร่	1	3,000	ม.6,9 ต.พินาน อ.นาแก		3,000					
	ไร่	3	7,500	ม.2,6,7,8,9 ต.นาแก อ.นาแก		7,500					
	ไร่	4	12,000	ม.1-6,8-10 ต.บ้านแก้ง อ.นาแก		12,000					
	ไร่	2	6,000	ม.1-4,8,11-13 ต.กันทรเทียร อ.นาแก		6,000					
	ไร่	4	12,000	ม.1-9 ต.คำต๋อง อ.นาแก		12,000					
	ไร่	3	7,500	ม.1-6,10-12 ต.หนองบ่อ อ.นาแก		7,500					
2) สร้างเกษตรกรต้นแบบปีที่ 1	ราย	1	5,000	ม.10 ต.หนองบ่อ อ.นาแก		5,000					

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ประชาชนในชุมชนและหมู่บ้านเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาให้มีสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถนำแนวทางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และมีรายได้จากการประกอบอาชีพที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอยู่ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

๗. ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับโครงการ

การดำเนินงานตามโครงการจะก่อให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชน เกิดความมั่นคง ชุมชนมีความเข้มแข็ง สภาพแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูโดยการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยการกำหนดเขตพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่การเกษตร พื้นที่อยู่อาศัย เกิดเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน มีการรวมกลุ่มในระบบการผลิต และการจัดการด้านการตลาดได้ด้วยตนเอง โดยที่การดำเนินงานของโครงการจะประสบความสำเร็จและบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (Output) ตามตัวชี้วัดผลผลิต

- เกษตรกรได้รับการส่งเสริมการปลูกพืช จำนวน ๑๖ ไร่
- มีเกษตรกรต้นแบบ จำนวน ๑ ราย

๘.๒ ผลลัพธ์ (Outcome) ตามตัวชี้วัดผลลัพธ์

ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติ สามารถเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร มีการผลิตเพื่อลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ทำการเกษตรด้วยระบบเกษตรยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือน

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม
นายกานุมาส สิงหะวาระ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓

โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตรได้สนองพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการดำเนินโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ มาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นโครงการหนึ่งที่ส่งเสริมให้คนในชุมชนมีความรู้ ความเข้าใจแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำรงชีวิต สร้างความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ในระดับครอบครัว และชุมชน พร้อมทั้งส่งเสริมการเป็นกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบ สร้างเครือข่ายในชุมชน และขยายผลระหว่างชุมชนต่อไป โดยปัจจุบันดำเนินการในพื้นที่ ๕ อำเภอ ได้แก่ อำเภอนาแก เรณูนคร ชาติพนม ปลาปาก และอำเภอนาหว้า

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันขับเคลื่อนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม พระราชดำริ โดยต้องการให้ชุมชนได้รับโอกาสในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะวิชาการด้านการเกษตร เพื่อนำไปวางแผนการผลิตพืชอาหารปลอดภัยไว้บริโภคอย่างเพียงพอในครัวเรือน เหมาะสมกับความต้องการและ สอดคล้องกับพื้นที่อย่างแท้จริง การไปศึกษาดูงานทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน เกิด เครือข่ายด้านการผลิตและการตลาด รวมถึงการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาการผลิต การแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ให้ ได้รับมาตรฐาน ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับสินค้าชุมชน ให้เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค สร้างอาชีพ สร้างรายได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนจังหวัดนครพนม จะส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มที่มีอยู่เดิมที่มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ มีผลิตภัณฑ์โดดเด่นเชิง ประจักษ์ ทั้งนี้เพื่อที่จะผลักดันให้เป็นกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบเพื่อขยายผลการ ดำเนินงานไปสู่ชุมชนข้างเคียงต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มและในชุมชน

๒.๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิต การแปรรูป และพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

๒.๓ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิก/กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ มีความเข้มแข็งพัฒนา และผลักดันให้มีกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนต้นแบบต่อไป

๒.๔ เพื่อให้มีกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ ต้นแบบที่จะขยายผลการดำเนินงานไปสู่ชุมชนข้างเคียงต่อไป

๓. เป้าหมายและสถานที่ดำเนินการ

๓.๑ กิจกรรม ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาดูงาน ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หมู่ที่ ๗ ตำบลท่าเรือ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จำนวน ๓๐ ราย

๓.๒ กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์

๑. ศึกษาดูงาน ๑ กลุ่ม สถานที่ ศูนย์ศึกษาพัฒนาภูพาน จังหวัดสกลนคร

๒. อบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน หมู่ที่ ๑๐ ตำบลโคกหินแฮ่ อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

๓.๓ ประชุมสรุปผลและวางแผนการดำเนินงาน เกษตรกร ๖๐ ราย ณ ศูนย์สารสนเทศยางพารา สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๕๓,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นสามพันบาทถ้วน)

๔.๑ ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาดูงาน งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ อบรมถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ระยะที่ ๓ ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับวิถีชุมชนและสภาพพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน พร้อมนำองค์ความรู้ที่ได้มาฝึกปฏิบัติให้เกิดเป็นผลสำเร็จ

๔.๒ ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ งบประมาณ ๒๙,๐๐๐ บาท (สองหมื่นเก้าพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย) โดยการ

๔.๒.๑ เกษตรกรศึกษาดูงาน จำนวน ๑ กลุ่ม งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

๔.๒.๒ อบรมถ่ายทอดความรู้ ด้านเทคโนโลยีมาพัฒนาการผลิต งบประมาณ ๑๗,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

การแปรรูป หรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ ให้ได้รับมาตรฐานตามความต้องการของกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กลุ่มต่อไป

๔.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ประเมินศักยภาพของเกษตรกรต้นแบบ/กลุ่มเกษตรกรต้นแบบ ภายหลังจากการอบรม/ศึกษาดูงานฯ เพื่อคัดเลือกเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรต้นแบบ (ชัดเจน) ที่มีความพร้อม (โดยให้สมาชิกทุกคนตอบแบบประเมินหลักเกณฑ์การประเมินเกษตรกรเบื้องต้น)

๔.๔ ประชุมสรุปผลและวางแผนการดำเนินงาน งบประมาณ ๑๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

ร่วมจัดทำแผนพัฒนากลุ่มเกษตรกร/เกษตรกรต้นแบบ โดย สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ วางแผนการทำงานร่วมกันกับกลุ่มเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังสังคม	ราย	390	377,000								
7 โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	390	377,000	(รหัสงบประมาณ 0701136743000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001110)							
1.4 โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน			53,000								
1) ส่งเสริมกิจกรรมทัศนศึกษาดูงาน	คน	30	12,000	ม. 7 ต.ท่าเรือ อ.นาหว้า			12,000				อำเภอหน้าว้า
2) ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์											
2.1) ศึกษาดูงาน	กลุ่ม	1	12,000	ศูนย์ศึกษาพัฒนาอาพาน อ.สกลนคร			12,000				อำเภอเรณูนคร
2.2) อบรมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์	กลุ่ม	1	17,000	ม.10 ต.โคกหินเยอ อ.เรณูนคร			17,000				อำเภอเรณูนคร
3) ประชุมสรุปผลและวางแผนการดำเนินงาน	คน	60	12,000	สนง.เกษตรจังหวัดนครพนม				12,000			น.ส.จิราพร ประชาโชติ น.ส.ปฏิบัติการ กลุ่มอารักขาพืช

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (Output)

๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรที่เหมาะสม พร้อมน้อมนำหลักแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางการประกอบอาชีพทางการเกษตรและการดำเนินชีวิต
๒. มีเกษตรกรต้นแบบที่นำองค์ความรู้ที่เหมาะสมจากการอบรม การศึกษาดูงาน มาปรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมของตนเอง

๖.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. สมาชิกโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ๑๑๔ กลุ่ม จำนวน ๓,๔๒๐ คน ได้รับความรู้ ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
๒. สมาชิกได้เสริมสร้างความรู้ มีการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาการผลิต การแปรรูปและบรรจุภัณฑ์ ให้ได้รับมาตรฐาน
๓. เกิดฐานข้อมูลเกษตรกรต้นแบบและเครือข่าย เพื่อการขยายผลโครงการพระราชดำริ

๖.๓ ตัวชี้วัด (Outcome)

เชิงปริมาณ : สมาชิกโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ จำนวน ๓๐ คน ได้รับ ความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

เชิงคุณภาพ :

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองและสามารถลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี
๒. มีฐานข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ/กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนที่นำองค์ความรู้ที่เหมาะสมที่ ได้จากการอบรม/ศึกษาดูงาน มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความเข้าใจกระบวนการกลุ่ม และแนวทางการขับเคลื่อนโครงการฯ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ตามพระราชดำริฯ ในพื้นที่ ได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับบริบทชุมชน
๒. สมาชิกกลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ เกิดการเชื่อมโยงด้านการผลิตและการตลาด
๓. กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนมีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ มีผลิตภัณฑ์โดดเด่นเชิงประจักษ์ ซึ่งจะเป็นต้นแบบในการขยายผลสู่ชุมชนข้างเคียงต่อไป

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายราชันย์ ไชยศิลป์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช

๒. นางสาวจิราพร ประชาโชติ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕ / ๐๘๐-๑๖๙-๙๓๔๕ E-mail : muaylii_pj@gmail.com

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓
โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลสู่การปฏิบัติ (ปีที่ ๓)
จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

โครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลสู่การปฏิบัติ (ปีที่ ๓) เป็นการดำเนินโครงการต่อเนื่องจากโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลสู่การปฏิบัติ (ปีที่ ๑ และ ๒) ซึ่งเป็นโครงการที่เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ โดยได้ส่งเสริมสนับสนุนการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการได้เกิดแนวคิดน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพและใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้รู้จักการวางแผนการผลิตพืชอย่างเหมาะสม มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน และส่งเสริมการออมเกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร นำไปสู่การประกอบอาชีพที่มั่นคง สร้างความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ในระดับครัวเรือน ชุมชน และจะพัฒนาเป็นต้นแบบต่อไป

ในปี ๒๕๖๑ ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรรายเดิมที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕ ราย เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร พึ่งพาตนเองได้ในระดับครัวเรือน และสามารถส่งเสริมพัฒนาให้เป็นอย่างต้นแบบได้

ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๒ จังหวัดนครพนม มีเกษตรกรต้นแบบโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลสู่การปฏิบัติ (ปีที่ ๒) จำนวน ๒ ราย โดยเป็นเกษตรกรที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

- เป็นสมาชิกศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน (อกม.) Young Smart Farmer Smart Farmer หรือ เกษตรกรทั่วไป ที่มีความตั้งใจ สามารถถ่ายทอดความรู้หรือเป็นวิทยากรได้
- เป็นเกษตรกรที่มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำการถ่ายทอดความรู้และสืบสานปณิธานการขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาอย่างยั่งยืน
- มีพื้นที่สำหรับจัดทำแปลงเรียนรู้ได้
- สามารถเป็นจุดศึกษาเรียนรู้ และมีความมุ่งมั่นพัฒนาเป็นต้นแบบการเรียนรู้ได้

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ และน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติและนำไปสู่การพัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบ

๒.๒ เพื่อให้รู้จักการวางแผนการผลิตอย่างเหมาะสม การจัดทำบัญชี และส่งเสริมการออม

๒.๓ สนับสนุนการจัดทำแปลงเรียนรู้ให้เกษตรกรเพื่อยกระดับเป็นจุดศึกษาเรียนรู้และแปลงต้นแบบต่อไป

๓. เป้าหมายและสถานที่ดำเนินการ

๓.๑ เป้าหมาย เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงขยายผลสู่การปฏิบัติ (ปีที่ ๒) จำนวน ๕ ราย

๓.๒ สถานที่ดำเนินการ หมู่ที่ ๙ ตำบลศรีสงคราม อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๑๖,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกพันบาทถ้วน)

๔.๑ กิจกรรม อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช/การอารักขาพืช งบประมาณ ๑,๐๐๐ บาท (หนึ่งพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

๔.๒ กิจกรรมสนับสนุนปัจจัยทางการเกษตร โดยสนับสนุนการทำแปลงเรียนรู้ จำนวน ๑ แปลง งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

๔.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ประเมินศักยภาพของเกษตรกรต้นแบบ ภายหลังจากการอบรมสนับสนุนปัจจัยทางการเกษตร สนับสนุนการทำแปลงเรียนรู้ เพื่อคัดเลือกเกษตรกร (ใหม่แดง) ที่มีความพร้อม

๔.๔ สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ร่วมจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ โดยวางแผนการทำงานร่วมกันกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง

๕. แผนการปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	แผนปฏิบัติงาน ปี ๒๕๖๓						ผู้รับผิดชอบ
	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
๑. อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืช/การอารักขาพืช			↔				อำเภอ
๒. ประเมินศักยภาพของเกษตรกรต้นแบบ			↔				อำเภอ
๓. ร่วมจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกร			↔				จังหวัด/อำเภอ
๔. สนับสนุนการทำแปลงเรียนรู้ จำนวน ๑ แปลง			↔				อำเภอ
๕. ติดตามให้คำแนะนำและสรุปผล			↔	↔	↔		จังหวัด/อำเภอ

๖. ผลผลิต ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (Output)

เกษตรกร ๑ ราย จาก ๕ ราย ที่เข้าร่วมโครงการตั้งแต่ ปี ๒๕๖๒ ได้รับวัสดุการเกษตรเพื่อต่อยอดกิจกรรมแปลงเรียนรู้ของตนเอง ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามความต้องการของเกษตรกร

๖.๒ ตัวชี้วัด (Outcome)

เชิงปริมาณ : จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเกษตรพร้อมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการทำการเกษตรของตนเองและการดำเนินชีวิต

เชิงคุณภาพ :

- ร้อยละของเกษตรกร สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตได้
- มีมีฐานข้อมูลเครือข่ายการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีเกษตรกรต้นแบบจังหวัดละ ๑ ราย

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายราชันย์ ไชยศิลป์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช

๒. นางสาวจิราพร ประชาโชติ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕ / ๐๘๐-๑๖๙-๙๓๔๕ E-mail : muaylii_pj@gmail.com

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓

โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการเหตุผล

การจัดตั้งคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เป็นวิธีการดำเนินงานอย่างหนึ่งที่สามารถทำให้การบริการทางวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจที่รับผิดชอบ โดยเป็นการปฏิบัติงานในเชิงรุกที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายที่มีปัญหาได้รับบริการทางการเกษตรอย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีและครบถ้วน เช่น การวิเคราะห์ดิน การวินิจฉัยโรคพืช โรคสัตว์ โรคสัตว์น้ำ และการให้วัคซีนป้องกันโรค รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและฝึกอบรมความรู้การเกษตรเสริมเพิ่มเติมควบคู่กันไปด้วย ซึ่งเป็นการดำเนินการในลักษณะบูรณาการการทำงานระหว่าง นักวิชาการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ในแต่ละสาขา ทั้งด้านพืช สัตว์ ประมง ดิน และน้ำ ฯลฯ พร้อมด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือทางวิชาการด้านต่างๆ มาให้บริการในคลินิกเกษตร โดยสามารถเคลื่อนที่เข้าไปได้ถึงในระดับตำบล เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้ารับบริการทางการเกษตรได้อย่างถูกต้องครบถ้วนทุกด้านในคราวเดียวกัน

๒. วัตถุประสงค์โครงการ

๒.๑ เพื่อให้เกษตรกรที่มีปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ห่างไกล สามารถเข้าถึงการบริการทางวิชาการและได้รับการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรอย่างครบวงจรในคราวเดียวกัน

๒.๒ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิชาการ หน่วยงานส่งเสริม และศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ในการให้บริการและแก้ไขปัญหาทางการเกษตรร่วมกัน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ โรงเรียนกุดตาแก้ววิทยาคม หมู่ที่ ๙ ตำบลกุดตาแก้ว อำเภอปลาปาก เกษตรกรจำนวน ๑๕๐ คน

๓.๒ หอประชุมตำบลโคกหินแฮ่ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลโคกหินแฮ่ อำเภอเรณูนคร เกษตรกร จำนวน ๑๕๐ คน

๔. กิจกรรม/ งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

๔.๑ จัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ไตรมาสที่ ๓ จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๑๕๐ ราย

งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

๔.๒ จัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ไตรมาสที่ ๔ จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๑๕๐ ราย

งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

กิจกรรมด้านคลินิกเกษตรที่เปิดให้บริการได้แก่

(๑) คลินิกดิน ให้คำปรึกษา ตรวจวิเคราะห์ วินิจฉัยและให้บริการด้านวิเคราะห์ ตรวจสอบดินและปุ๋ย โดยกรมพัฒนาที่ดิน

(๒) คลินิกพืช ให้คำปรึกษา ตรวจวิเคราะห์ วินิจฉัยและให้บริการด้านโรคและแมลงศัตรูพืช วัชพืชการเก็บเกี่ยวพืช การผลิตเมล็ดพันธุ์ การคัดเลือกพันธุ์ การทดสอบความงอก การขาดธาตุอาหารพืช สารพิษตกค้าง วัสดุพืชทางการเกษตร โดยกรมวิชาการเกษตร

(๓) คลินิกปศุสัตว์ ให้คำปรึกษา ตรวจวิเคราะห์ วินิจฉัยโรคและการตรวจรักษาพยาบาลสัตว์ การให้วัคซีน ทำหมันสัตว์ การผสมเทียม การควบคุมโรคระบาดในสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ โดยกรมปศุสัตว์

(๔) **คลินิกประมง** ให้คำปรึกษา ตรวจสอบวิเคราะห์ วินิจฉัยและรักษาโรคในสัตว์น้ำ การควบคุมโรคระบาดในสัตว์น้ำ การตรวจคุณภาพน้ำ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยกรมประมง

(๕) **คลินิกชลประทาน** ให้คำปรึกษา แนะนำการบริหารจัดการน้ำ การพัฒนาแหล่งน้ำและการให้น้ำแก่พืชโดยกรมชลประทาน

(๖) **คลินิกสหกรณ์** ให้คำปรึกษา แนะนำการจัดตั้งสหกรณ์ การบริหารงานในสหกรณ์และให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์

(๗) **คลินิกบัญชี** ให้คำปรึกษา แนะนำการจัดทำบัญชีฟาร์ม บัญชีครัวเรือน โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

(๘) **คลินิกกฎหมาย** ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานความรู้ด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๙) **คลินิกข้าว** ให้คำปรึกษา ตรวจสอบวิเคราะห์ วินิจฉัยโรคที่เกิดในข้าว การป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูข้าว การกำจัดวัชพืชนาข้าว การลดต้นทุนการผลิตข้าว การใช้ข้าวพันธุ์ดี การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าว การบริการตรวจรับรอง GAP ข้าว การแปรรูปและการใช้ประโยชน์จากข้าว โดยกรมการข้าว

(๑๐) **คลินิกหม่อนไหม** ให้คำปรึกษา แนะนำการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม พันธุ์หม่อนที่ควรปลูก การตัดแต่งกิ่งและการดูแลรักษาแปลงหม่อน การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูหม่อน การดูแลรักษาผลหม่อนสุก และการทำชาใบหม่อน โดยกรมหม่อนไหม

(๑๑) **คลินิกอื่น ๆ** ได้แก่คลินิกบริหารศัตรูพืช คลินิกพันธุ์พืชเพาะเลี้ยง คลินิกจักรกลคลินิกพืชสวนคลินิกยางพารา คลินิกผึ้ง คลินิกเศรษฐกิจการเกษตรและคลินิกสาธารณสุข ฯลฯ

๕. วิธีการดำเนินงาน

๕.๑ ให้ดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มติที่ประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ให้นโยบายการจัดให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ในที่ประชุมคณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ดังนี้

(๑) ให้คณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) เป็นผู้ขับเคลื่อนโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ทั้ง ๔ ไตรมาส ให้เป็นไปตามเล่มคู่มือโครงการ พร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานการตามแบบสรุปผลการให้บริการในแต่ละครั้งให้ทราบ

(๒) ให้พิจารณาอำเภอที่มีปัญหาทางด้านการเกษตรหลากหลาย ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน และเป็นความต้องการของเกษตรกรโดยบูรณาการและออกหน่วยให้บริการคลินิกเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาลงในระดับอำเภอ และให้พิจารณาจัดในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นอันดับแรก หากสถานที่ไม่เหมาะสมให้พิจารณาพื้นที่ใกล้เคียงแทน ทั้งนี้ จัดแต่ละครั้งไม่จำเป็นต้องครบทั้ง ๑๑ คลินิก เน้นเฉพาะคลินิกที่มีปัญหาและหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่

(๓) ให้จัดแยกจากจังหวัดเคลื่อนที่ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ

(๔) ให้เน้นประชาสัมพันธ์การจัดงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ทั้ง ๔ ไตรมาส ทุกช่องทาง และแจ้งให้ผู้นำชุมชนในพื้นที่ประชาสัมพันธ์งานให้ทราบอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่

๕.๒ ดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอน

การดำเนินงานโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ได้จัดแบ่งช่วงเวลาการดำเนินการออกเป็น ๔ ระยะ คือ การเตรียมการก่อนเปิดคลินิก การดำเนินงานระหว่างเปิดคลินิก การติดตามให้บริการต่อเนื่อง และการรายงานผลการดำเนินงาน

๑. การเตรียมการก่อนเปิดคลินิก

๑.๑ การประชุมคณะกรรมการ

ประชุมคณะกรรมการโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ระดับจังหวัด ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ เพื่อพิจารณาการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ของเป้าหมายการปฏิบัติงานโครงการ จัดทำปฏิทินการเตรียมการและมอบหมายผู้รับผิดชอบ

๑.๒ การกำหนดพื้นที่ตำบลปฏิบัติงาน

๑.๒.๑ การกำหนดพื้นที่ตำบลปฏิบัติงาน (ตำบลเป้าหมาย)

๑.๒.๒ ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาของพื้นที่

๑.๒.๓ การคัดเลือกจุดที่ตั้งคลินิกโดยใช้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยี

การเกษตรประจำตำบลหรือสถานที่อื่นที่มีความพร้อมเป็นจุดตั้งคลินิก

๑.๓ การวางแผนการปฏิบัติงาน เช่น การวิเคราะห์จัดกลุ่มปัญหาโดยจัดประชุมคณะกรรมการระดับจังหวัดเพื่อวิเคราะห์จัดกลุ่มปัญหา การจัดเตรียมผู้ปฏิบัติงานกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

๑.๔ การประสานในระดับพื้นที่

๑.๕ การเตรียมสถานที่การจัดสถานที่สำหรับพิธีเปิดงาน จัดตั้งจุดรับบัตรคิวและลงทะเบียนของเกษตรกรและประชาสัมพันธ์บริเวณด้านหน้า สถานที่จัดคลินิก การจัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ประจำคลินิก ป้ายตามประเภทของการให้บริการ

๑.๖ การเตรียมเกษตรกรจัดประชุมชี้แจงเกษตรกรให้ทราบถึงวัตถุประสงค์การจัดงาน กำหนดการและขั้นตอนการให้บริการ การเตรียมตัวในการเข้ามารับบริการ เช่น การเตรียมบัตรประจำตัวประชาชน การเก็บตัวอย่าง (พืช ดิน สัตว์ และน้ำ) ที่มีปัญหามารับบริการอย่างถูกต้อง

๑.๗ การประชาสัมพันธ์ประชาสัมพันธ์ผ่านทางหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน

๒. การดำเนินงานระหว่างเปิดคลินิก

๒.๑ การให้บริการ

๒.๑.๑ การรับบัตรคิวเกษตรกรลงทะเบียนเข้ารับบริการทางด้านการเกษตรทุกสาขา ที่จุดลงทะเบียนโดยรับบัตรคิวที่มีตัวเลข ๔ หลัก ณ จุดรับบัตรคิว เพื่อให้ทราบว่าเมื่อมารับบริการจำนวนเท่าใด

๒.๑.๒ การลงทะเบียนเกษตรกรนำบัตรคิวและบัตรประจำตัวประชาชนยื่นต่อเจ้าหน้าที่รับลงทะเบียน เจ้าหน้าที่จะใช้เลขที่ตามบัตรคิวเป็นเลขในการกำหนดลำดับที่ผู้มารับบริการตลอดการให้บริการในครั้งนั้นโดยเจ้าหน้าที่จะสอบถามปัญหาและความต้องการมารับบริการของเกษตรกรบันทึกลงในบัตรทะเบียนประวัติการรับบริการ (แบบคลินิก ๐๑) และทำเครื่องหมายแสดงคลินิกที่เกษตรกรจะไปรับบริการไว้ในแบบคลินิก ๐๑ และฝึกสำเนาให้กับเกษตรกรนำไปรับบริการตามคลินิกที่ระบุไว้

๒.๑.๓ การเข้ารับบริการเกษตรกรเข้ารับบริการในแต่ละคลินิก หน่วยงานให้บริการคลินิก รับทราบปัญหาทางการเกษตร พร้อมให้คำแนะนำแก้ไขทางด้านวิชาการ โดยเจ้าหน้าที่ในแต่ละคลินิกจะต้อง จัดทำบัตรรับบริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ (แบบคลินิก ๐๒) โดยต้องระบุลำดับที่ผู้มารับบริการให้ตรงกับลำดับ ที่ในสำเนาของแบบคลินิก ๐๑ (เลข ๔ หลัก) ที่เกษตรกรนำมาแสดง (หากเกษตรกรไม่มีสำเนาของ แบบคลินิก ๐๑ มาแสดงให้เกษตรกรกลับไปลงทะเบียน ณ จุดลงทะเบียนด้านหน้าก่อน)

๒.๑.๔ การบันทึกผลการให้บริการการให้บริการเจ้าหน้าที่จะต้องบันทึกปัญหา ที่เกษตรกรมาขอรับบริการ และผลการให้บริการลงในแบบคลินิก ๐๒ โดยฝึกสำเนาให้เกษตรกรเก็บไว้ เพื่อใช้ติดตามผลและให้บริการต่อเนื่องสำหรับตัวจริงให้จัดเก็บไว้ที่หน่วยงานที่ให้บริการคลินิก

๒.๒ การประเมินผลการให้บริการ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดำเนินการประเมินผลการให้บริการคลินิกและประเมินผล ทางด้านวิชาการโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการคลินิก และการสังเกตการณ์ของเจ้าหน้าที่ ประเมินผล

๓. การติดตามให้บริการต่อเนื่อง

การสรุปสภาพปัญหา สำนักงานเกษตรจังหวัดบันทึกข้อมูลบัตรทะเบียนประวัติ (แบบคลินิก ๐๑) และหน่วยงานที่ให้บริการคลินิกบันทึกข้อมูลบัตรรับบริการ (แบบคลินิก ๐๒) เข้าสู่ระบบโปรแกรม คลินิกเกษตรหลังจากนั้น หน่วยงานที่ให้บริการคลินิกวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาของเกษตรกรที่มารับบริการ ของแต่ละคลินิก โดยแยกเป็นปัญหารายบุคคลและปัญหาภาพรวมของพื้นที่เพื่อให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและ หน่วยงานที่ให้บริการคลินิกร่วมกันพิจารณาข้อมูลสภาพปัญหาของเกษตรกรเป็นรายคลินิก

๖. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	ราย	390	377,000								
7 โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	390	377,000	(รหัสงบประมาณ 0701136743000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001110)							
2 สนับสนุนโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่	ราย	300	60,000								นายภาณุภาส สิงหะวาระ
2.1 โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่		300	60,000								นวลจันทร์ บุญการ
1) การดำเนินการเปิดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่											คุณอรุณรักษ์ พิเศษ
1.1) จัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ไตรมาส 3 (จัดในพื้นที่ที่มีปัญหาด้านการเกษตรหลากหลาย)	ราย	150	30,000	ร.ร.คต.ไผ่แก้ว อ.ปลาปาก				30,000			
1.2) จัดคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ ไตรมาส 4 (จัดในพื้นที่ที่มีปัญหาด้านการเกษตรหลากหลาย)	ราย	150	30,000	หอประชุมตำบลโคกหินแฮ่				30,000			
				ม.11 ต.โคกหินแฮ่ อ.เรณูนคร							

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์และตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต

๑. เกษตรกร ๓๐๐ ราย ได้รับบริการวิชาการการแก้ไขปัญหาพร้อมกันได้ ณ จุดเดียว
๒. เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน ไม่น้อยกว่า ๑๐ หน่วยงาน

๗.๒ ผลลัพธ์

เกษตรกรที่มีปัญหาการประกอบอาชีพด้านการเกษตรได้รับบริการทางวิชาการและคำแนะนำในการแก้ไขปัญหารวดเร็วทันเวลา เกิดผลตอบแทนและรายได้จากการประกอบอาชีพที่มั่นคงเกษตรกรยอมรับและเกิดความเชื่อมั่นในการให้บริการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๗.๓ ตัวชี้วัดกระบวนการ

๑. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการให้บริการคลินิกฯ และมีการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบไตรมาสละครั้ง
๒. จังหวัดมีการจัดคลินิก จำนวน ๔ ครั้ง โดยมีเกษตรกรเข้ารับบริการ จำนวน ๖๐๐ ราย
๓. มีการติดตามการให้บริการต่อเนื่องตามจำนวนที่กำหนด
๔. โครงการมีข้อมูลความก้าวหน้าและข้อมูลประเมินผลสัมฤทธิ์

๘. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายราชันย์ ไชยศิลป์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช
๒. นายภานุมาส สิงหะวาระ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ ๐-๔๒๕๑-๒๔๖๗ / ๐๖๑-๐๒๖-๙๑๐๘ E-mail : panumassinghawara@gmail.com

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๓ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

จากปัญหาความยากจนและความทุกข์ยากของราษฎรในถิ่นทุรกันดารห่างไกลคมนาคมไม่สะดวก เยี่ยวชนมักจะขาดแคลนอาหารจากการผลิตที่ไม่เพียงพอ และการบริโภคไม่ถูกต้องทำให้เยี่ยวชนในพื้นที่ดังกล่าวเติบโตอย่างไม่มีคุณภาพร่างกายอ่อนแอ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริ เกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก และเยี่ยวชนในถิ่นทุรกันดารให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยทรงเล็งเห็นว่าการพัฒนา จะนำไปสู่การเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็กทั้งร่างกาย สติปัญญาและอารมณ์ได้อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้เด็กเติบโตอย่างคนที่มีคุณภาพเป็นกำลังที่จะช่วยพัฒนาชุมชนของตนเองและประเทศชาติต่อไป ทรงเริ่มต้นการดำเนินงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนและขยายผลต่อไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน-คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน และโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม โดยมุ่งเน้นให้นักเรียน ครู และผู้ปกครอง ร่วมกันทำการเกษตรในโรงเรียนแล้วนำผลผลิตที่ได้มาประกอบเป็น อาหารกลางวัน ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารกลางวันแล้วยังทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ด้านโภชนาการและด้านการเกษตรแผนใหม่ที่สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นอาชีพต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เด็กและเยี่ยวชนในถิ่นทุรกันดารมีอาหารบริโภคเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน
- ๒.๒ นักเรียนมีความรู้และมีทักษะทางด้านการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองและนำไปพัฒนาท้องถิ่นได้
- ๒.๓ โรงเรียนเป็นจุดเรียนรู้และขยายผลสู่ชุมชน

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ๓.๑ ครู นักเรียน และผู้ปกครองโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในจังหวัดนครพนม จำนวน ๖๐ ราย
- ๓.๒ เกษตรกร หมู่ที่ ๖ ตำบลนาใน อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม จำนวน ๒๐ ราย

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๓๒,๐๐๐ บาท (สามหมื่นสองพันบาทถ้วน)

๔.๑ กิจกรรม อบรมครู นักเรียน และผู้ปกครอง งบประมาณ ๒๒,๐๐๐ บาท

(สองหมื่นสองพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

๑. จัดทำหลักสูตรการอบรม โดยเน้นเรื่อง การผลิต การจัดการผลผลิตทางการเกษตร ให้ได้มาตรฐาน GMP จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๑ วัน
๒. จัดทำหลักสูตรการขยายพันธุ์พืช การจัดทำหัวเชื้อชีวภัณฑ์ การตัดแต่งและการดูแลรักษาไม้ผล ต้นเดิม และการแปรรูปถนอมอาหาร จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๑ วัน

๔.๒ กิจกรรมส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่ งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

(หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

๑. จังหวัด/อำเภอ คัดเลือกเกษตรกรที่มีความตั้งใจนำองค์ความรู้จากโรงเรียนไปปฏิบัติที่บ้าน จำนวน ๒๐ ราย ต่อโรงเรียน
๒. เข้าไปจัดเวทีชุมชนทำแผนความต้องการของเกษตรกร
๓. สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแผนที่ทำไว้ให้แล้วเสร็จ

๔. จังหวัดจัดส่งรายชื่อเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมาให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ รายงานผลในระบบ e - project และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้กรมฯ ทราบ

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม	ราย	390	377,000								
7 โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย	390	377,000	(รหัสงบประมาณ 0701136743000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001110)							
3. สนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	ราย	60	32,000								น.ส.จิราพร ประชาโชติ
3.1 โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	ราย	60	32,000								น.ส.ปฏิบัติกร
1)อบรมครู นักเรียน และผู้ปกครอง	ราย	60	22,000	สนง.เกษตรจังหวัดนครพนม			22,000				กลุ่มอรั๊กชาติ
2) ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านโรงเรียนตั้งอยู่	ราย	20	10,000	ม.6 ต.นาโหนด อ.โพนสวรรค์				10,000			

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (Output)

๑. ครู นักเรียน และผู้ปกครอง จำนวน ๖๐ ราย ได้รับความรู้ด้านวิชาการ และฝึกทักษะ การผลิต และการแปรรูปถนอมอาหาร

๒. โรงเรียน จำนวน ๘ แห่ง มีผลผลิตมาประกอบอาหารกลางวันไว้บริโภคเพียงพอตลอดปี การศึกษา

๖.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. ครู นักเรียน และผู้ปกครอง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในครัวเรือนได้

๒. โรงเรียนสามารถเป็นต้นแบบขยายผลองค์ความรู้สู่ชุมชน

๓. เกิดเกษตรกรต้นแบบในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่

๖.๓ ตัวชี้วัด (Outcome)

เชิงปริมาณ :

๑. จำนวนครู นักเรียน และผู้ปกครอง ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตพืช การแปรรูปถนอมอาหาร

๒. จำนวนโรงเรียนที่ผลิตพืชเพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่นักเรียนได้อย่างเพียงพอ

๓. จำนวนเกษตรกรในหมู่บ้านที่โรงเรียนตั้งอยู่ได้รับการพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นต้นแบบได้

เชิงคุณภาพ : จำนวนผลผลิตที่ผลิตได้ในโรงเรียนเพียงพอและต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มอรั๊กชาติ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายราชันย์ ไชยศิลป์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอรั๊กชาติ

๒. นางสาวจิราพร ประชาโชติ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕ / ๐๘๐-๑๖๙-๙๓๔๕ E-mail : muaylii_pj@gmail.com

โครงการส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยววิถีเกษตร ปี ๒๕๖๓ จังหวัดนครพนม

๑. ความเชื่อมโยง

- ๑) ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ : สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว
ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติย่อย : ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
- ๒) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : (๕) การท่องเที่ยว แผนย่อย : ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
 - ๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ๓.๒ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ ๓.๒.๓ การพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว ๒) พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ ๒.๑) ส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว
 - ๔) แผนปฏิรูปประเทศ : ด้านเศรษฐกิจ
 - ๕) กลยุทธ์หน่วยงาน : พัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงในอาชีพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๖) ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ : ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒.๓ การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ๒.๓.๑ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โดยยกระดับการเสริมสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ผ่านการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี การออกแบบ และพัฒนาเพื่อให้เป็นต้นแบบแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนและเมืองแห่งศิลปะเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาปัจจัยแวดล้อมให้เอื้อต่อการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ อาทิ การเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีทักษะและองค์ความรู้ในธุรกิจตลอดห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการจดทะเบียน การคุ้มครองการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาและภูมิปัญญา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และการเป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาค
 - ๗) นโยบายหลัก ด้านที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายความสามารถในการแข่งขันของไทย
 - ๘) นโยบายเร่งด่วน ด้านที่ ๔ : การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

๒. หลักการและเหตุผล

การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีจุดมุ่งหมายเพื่อยกระดับจากฟาร์มเกษตรกร หน่วยราชการ และแหล่งศึกษาดูงานด้านการเกษตรที่มีศักยภาพ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว มีกิจกรรมด้านการเกษตรที่ปรับปรุงเป็นกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวอย่างโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ นอกจากนี้ ยังพัฒนาให้แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงวิถีชีวิต วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสินค้าของชุมชนเพื่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และลดความเหลื่อมล้ำของชุมชนและเป็นทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว

ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการโดยเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว โดยเน้นหนักในพื้นที่เมืองรองตามยุทธศาสตร์และ cluster การท่องเที่ยว ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมา แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเริ่มได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

ส่วนใหญ่มักได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทั้งในด้านศักยภาพ การพัฒนากิจกรรมด้านการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ การสร้างเครือข่ายกับชุมชน รวมทั้ง ได้รับการส่งเสริมด้านการตลาด และประชาสัมพันธ์ อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ จึงมุ่งเน้นการดำเนินงานในเชิงบูรณาการ การมีส่วนร่วมของวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ครบวงจร ด้วยการเพิ่มทักษะด้านการบริหารจัดการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนกิจกรรมตามแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อยกระดับให้ได้มาตรฐาน ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยวและชุมชน รวมถึง การจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกรและภาคการท่องเที่ยว เชื่อมต่อกันได้อย่างลงตัว เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและการบริการท่องเที่ยว สร้างงานสร้างรายได้ กระจายรายได้สู่ชุมชน ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับฐานราก นำไปสู่การพึ่งพาตนเองและต่อยอดไปสู่ระดับธุรกิจการท่องเที่ยวได้

๓. วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยว
- ๓.๒ เพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ๔.๑ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ หมู่ที่ ๖ ตำบลโพนทอง อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม
- ๔.๒ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร อำเภอเมืองนครพนม, อำเภอธาตุพนม, อำเภอท่าอุเทน, อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

๕. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๙,๐๐๐ บาท (เก้าพันบาทถ้วน)

กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร

- ๕.๑ อบรมเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร งบประมาณ ๙,๐๐๐ บาท (จังหวัดเบิกจ่าย)

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือก ผู้นำหรือสมาชิกกลุ่มท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ วิสาหกิจชุมชน สถาบันเกษตรกร ที่ทำกิจกรรมด้านท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๒) พัฒนาศักยภาพสมาชิกวิสาหกิจชุมชนด้านการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๓) รายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

๕.๒ สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานและคุณภาพรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ในการจัดทำข้อมูลแผนความต้องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่จะดำเนินการ และส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรพิจารณา

๒) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการตามแผนพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ในกิจกรรมต่างๆ ให้มีศักยภาพในการให้ความรู้และบริการนักท่องเที่ยว

๓) รายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

๕.๓ ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท (จังหวัดเบิกจ่าย)

- สำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การตรวจประเมินมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในจังหวัด โดยใช้ประเด็นในแบบประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (กรมการท่องเที่ยว) เป็นแนวทางในการพัฒนาให้จำนวนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีมาตรฐานคุณภาพเพิ่มมากขึ้น

- รายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบภายใน ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

๖. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
8 โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร			9,000	(รหัสงบประมาณ 070111773600000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001105)							
8.1 กิจกรรมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน			9,000								นางนัยนา คนครอง
1. อบรมเพิ่มทักษะในการบริหารจัดการท่องเที่ยววิถีเกษตร	ราย	10	4,000	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเลี้ยง แมลงเศรษฐกิจ			4,000				นวล ชำนาญการ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
				ม.6 ต.โพธิ์ทอง อ.เรณูนคร							
2. ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน (ประเมินแหล่งท่องเที่ยว)	จังหวัด	1	5,000	อ.เมืองนครพนม, อ.ท่าอุเทน, อ.ราษีไศล, อ.เรณูนคร			5,000				

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

วิสาหกิจชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับการพัฒนาศักยภาพและการบริการ จำนวน ๑ แห่ง

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

วิสาหกิจชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวและสามารถสร้างรายได้เพิ่มเติมจากรายได้ภาคเกษตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : วิสาหกิจชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน ๑ แห่ง

เชิงคุณภาพ : วิสาหกิจชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและบุคลากรได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ วิสาหกิจชุมชนแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้รับการพัฒนาศักยภาพและบริการให้มีความพร้อมในการรองรับการท่องเที่ยว

๘.๒ เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและชุมชน ให้เกิดการเกื้อกูลระหว่างเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ผู้ประกอบการ และชุมชน

๘.๓ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีการบริหารจัดการที่ดี เป็นตัวอย่างในการนำไปขยายผลให้กับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอื่นต่อไป

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

นางนัยนา คนครอง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ ปี ๒๕๖๓

กิจกรรม พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป

จังหวัดนครพนม

๑. ความเชื่อมโยง

ความสอดคล้องของโครงการกับยุทธศาสตร์ แผนงาน และเป้าหมายบริการ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

๑.๑ แนวทางการพัฒนา การเกษตรสร้างมูลค่า (เกษตรแปรรูป)

๒) ยุทธศาสตร์จัดสรรงบประมาณ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๓) กลุ่มงบประมาณรายจ่าย ได้แก่

๓.๑ แผนงานพื้นฐาน -

๓.๒) แผนงานบูรณาการพัฒนาผู้ประกอบการเศรษฐกิจชุมชนและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด

ย่อมสู่สากล

๓.๓ แผนบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค ภาค -

๔) เป้าหมายกระทรวง สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร

๕) เป้าหมายบริการหน่วยงาน พัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคง

ในอาชีพและสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๒. หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ มุ่งเน้นให้วิสาหกิจชุมชนสามารถนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับกิจการวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรมีหน้าที่ส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนและสนับสนุนความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม คุณภาพมาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการธุรกิจ และการแข่งขันทางการตลาด เพื่อให้กิจการวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนเป็นการสร้างรายได้และเป็นการสร้างเพิ่มมูลค่าให้กับผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ ซึ่งผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนที่ดีต้องเป็น Smart Product ซึ่งมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค และมีความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้น ในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงจำเป็นต้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพได้มาตรฐานการผลิตและผลิตภัณฑ์ เป็นที่เชื่อถือของผู้บริโภค มีการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่ทันสมัยตรงตามความต้องการของตลาด รวมถึงต้องมีการส่งเสริมกิจกรรมด้านการตลาดเพื่อพัฒนาสู่ การแข่งขัน เป็นต้น ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการเกษตรและสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ให้กับวิสาหกิจชุมชน และประเทศไทย

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ พัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนแปรรูปสินค้าเกษตรด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

๓.๒ ส่งเสริมและสร้างโอกาสทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรแปรรูปวิสาหกิจชุมชน

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

วิสาหกิจชุมชน จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๔.๑ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ หมู่ที่ ๖ ตำบลโพนทอง อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

๔.๒ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำขนมเงินบ้านโคกสะอาด หมู่ที่ ๙ ตำบลกุดตาไ้ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

๕. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๙๐,๐๐๐ บาท (เก้าหมื่นบาทถ้วน)

กิจกรรม พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป

๕.๑ พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปวิสาหกิจชุมชน งบประมาณ ๙๐,๐๐๐ บาท (เก้าหมื่นบาทถ้วน)
(จังหวัดเบิกจ่าย) จำนวน ๒ แห่งๆ ละ ๔๕,๐๐๐ บาท

๕.๑.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อมูลแผนความต้องการการพัฒนากระบวนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ เช่น สนับสนุนวัสดุในการจัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ใหม่/ต้นแบบการพัฒนากระบวนการผลิต การจัดทำบรรจุภัณฑ์ต้นแบบเพื่อทดสอบทางการตลาด เป็นต้น

๕.๑.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัดรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบผลก่อนและหลังดำเนินงานเป็นไปตามแผนความต้องการการพัฒนาฯ เพื่อรายงานส่งกรมส่งเสริมการเกษตร

๖. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานบูรณาการพัฒนาศูนย์ประกอบบริการ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสู่สากล	แห่ง		90,000								
9 โครงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและบริการ	แห่ง		90,000	(รหัสงบประมาณ 0701124776000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001106)							
9.1 กิจกรรมพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	แห่ง		90,000								
1. พัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปวิสาหกิจชุมชน	แห่ง	2	90,000								
	แห่ง	1	45,000	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ ม. 6 ตำบลโพนทอง อ.เรณูนคร		45,000					นางยัยนา คนครอง นวล ชำนาญการ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
	แห่ง	1	45,000	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำขนมเงินบ้านโคกสะอาด ม.9 ต.กุดตาไ้ อ.ปลาปาก		45,000					

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป จำนวน ๒ แห่ง

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑) วิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบทางการเกษตรให้เป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพปลอดภัยต่อผู้บริโภค ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐

๒) วิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูปวิสาหกิจชุมชน อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับเดิม

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ : วิสาหกิจชุมชน ๒ แห่ง ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์/คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป

เชิงคุณภาพ : ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการฯ มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์/คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูปในโครงการฯ

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกิดมูลค่าเพิ่มจากการแปรรูปวัตถุดิบทางการเกษตร

๘.๒ วิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

๘.๓ สินค้าเกษตรแปรรูปวิสาหกิจชุมชนได้รับโอกาสทางการตลาดเพิ่มมากขึ้น

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวีรพงศ์ วรรณลา ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๒. นางนัยนา คนครอง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ ๐๔ ๒๕๑ ๑๒๗๖ Email : nakhonphanom@doae.go.th

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๓

กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

จากนโยบายคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร โดยเน้นให้มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน เพื่อให้เป็นจุดถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรของชุมชน และเป็นที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตร ประกอบกับในสภาวะปัจจุบัน สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรมีปัญหาในเรื่องต้นทุนการผลิตที่ค่อนข้างสูง ปัญหาโรคแมลง และพื้นดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ผลผลิตที่ได้มีปริมาณน้อย และมีคุณภาพต่ำ เกษตรกรส่วนใหญ่จึงประสบกับปัญหาการขาดทุน เกิดหนี้สิน และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ขึ้น เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขจากปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบ ในลักษณะของเกษตรกรสอนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่มาเรียนรู้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่มีการใช้ปัจจัยการผลิตได้อย่างเหมาะสม และนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากศพก. ไปประยุกต์ใช้เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ผลผลิตสินค้าที่ค้ำประกันถึงสภาพแวดล้อม และมีระบบการผลิตที่พึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่างๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒.๒ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการใน ๑๒ อำเภอ จังหวัดนครพนม ประกอบด้วย

๓.๑ ศูนย์หลัก ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอละ ๑ ศูนย์ รวม ๑๒ ศูนย์

๓.๒ ศูนย์เครือข่ายอื่นๆ เช่น ศูนย์เรียนรู้ด้านบัญชี ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ฯลฯ

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๓๕๑,๘๐๐ บาท (สามแสนห้าหมื่นหนึ่งพันแปดร้อยบาทถ้วน)

๔.๑ การบริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน งบประมาณ ๑๓๒,๘๐๐ บาท
(หนึ่งแสนสามหมื่นสองพันแปดร้อยบาทถ้วน)

๔.๑.๑ การประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร งบประมาณ ๙๑,๒๐๐ บาท (เก้าหมื่นหนึ่งพันสองร้อยบาทถ้วน)

๑) การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายระดับจังหวัด งบประมาณ ๑๙,๒๐๐ บาท
(หนึ่งหมื่นเก้าพันสองร้อยบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกง่าย)

การประชุมคณะกรรมการเครือข่ายระดับจังหวัด คณะกรรมการฯ จำนวน ๒๔ ราย
ดำเนินการประชุม ๒ ครั้ง ในเดือน มิถุนายน และเดือนสิงหาคม

๒) การประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับ
อำเภอ งบประมาณ ๗๒,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกง่าย)

การประชุมคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรระดับ
อำเภอ ให้ทุก ศพก.ดำเนินการประชุม ศพก.ละ ๒ ครั้ง คณะกรรมการฯ อำเภอละ ๑๕ ราย รวม ๑๘๐ ราย
งบประมาณ ศพก.ละ ๖,๐๐๐ บาท ดำเนินการในเดือน มิถุนายน และสิงหาคม

๔.๑.๒ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อขับเคลื่อน ศพก.ของจังหวัด (District Workshop : DW)
งบประมาณ ๔๑,๖๐๐ บาท (สี่หมื่นหนึ่งพันหกร้อยบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกง่าย)

สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตร
รายไตรมาส โดยอาจแบ่งสายรวมอำเภอได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้อำเภอหมุนเวียนในการเป็นเจ้าภาพ
จังหวัดเป็นผู้อำนวยการความสะดวกและเข้าร่วมทุกครั้ง โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดและอำเภอ ร่วมกันกำหนด
ประเด็นและแนวทางการจัดเวที โดยเน้นการเป็นเวทีเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินการส่งเสริมการเกษตร
ในพื้นที่ การขับเคลื่อนการดำเนินการ ศพก. และเครือข่าย รวมทั้งการสรุปผลการดำเนินงานและการถอด
องค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานเป็นเวทีเพื่อการเรียนรู้ การพัฒนาคน และพัฒนางาน การถ่ายทอด
เทคโนโลยีเพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการตามสถานการณ์หรือตามความจำเป็นและ
เหมาะสมกับพื้นที่ หรือประเด็นปัญหาเร่งด่วนในพื้นที่ (Hot Issue) หรือประเด็นอื่น ๆ โดยอาจขอความ
ร่วมมือ จากหน่วยงานวิชาการหรือผู้รู้ในพื้นที่ รวมทั้งการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
การปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน

๔.๒ การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ งบประมาณ ๑๗๙,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนเจ็ดหมื่นเก้าพันบาทถ้วน)

๔.๒.๑ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ งบประมาณ ๑๔๔,๐๐๐ บาท
(หนึ่งแสนสี่หมื่นสี่พันบาทถ้วน) (อำเภอดำเนินการ)

การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ เกษตรกรรายใหม่ หรือเกษตรกรที่เป็น
สมาชิกแปลงใหญ่แล้ว หรือเกษตรกรเตรียมเพื่อจะเข้าเป็นสมาชิกแปลงใหญ่จำนวน ๓๐ ราย/อำเภอ เป็นการ
อบรมเพื่อบ่มเพาะเกษตรกรไปสู่การส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่โดยเป็นจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับ
เกษตรกรผู้นำตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ที่กำหนด เน้นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาล
ผลิต ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร และจะต้องจัดการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า ๓ ครั้งต่อฤดูกาลผลิต
สามารถจัดอบรมที่ ศพก. หรือ ศูนย์เครือข่าย ตามที่คณะกรรมการ ศพก. ได้ร่วมกันพิจารณาถึงความเหมาะสม
โดยสามารถบูรณาการโครงการจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก กรมส่งเสริมการเกษตรเข้ามา

สนับสนุนการดำเนินการได้ และเมื่อดำเนินการอบรมเกษตรกรในแต่ละครั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้บันทึกข้อมูลการอบรมเกษตรกรผู้นำในระบบรายงาน ศพก. (<http://learningpoints.doae.go.th/login>)

๔.๒.๒ การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ ซึ่งเป็นประธานศูนย์เครือข่าย ศพก. งบประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท (สามหมื่นห้าพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

การพัฒนาเกษตรกรผู้นำ ซึ่งเป็นประธานศูนย์เครือข่าย ศพก. ในจังหวัดนครพนม จำนวน ๑๔๐ ราย ดำเนินการจัดอบรมให้กับประธานศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อการพัฒนาศักยภาพของประธานศูนย์เครือข่าย ในประเด็น การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตรในพื้นที่ การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยีออนไลน์ หรือ ในประเด็นอื่นๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่

๕. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
10 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			351,800	(รหัสงบประมาณ 070114073400000 รหัสกิจกรรมหลัก 0701148000114)							
10.1 กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			351,800								
1. บริหารจัดการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน											
1.1 ประชุมคณะทำงานและคณะกรรมการเครือข่าย ศพก.											
1) ประชุมคณะกรรมการเครือข่ายระดับจังหวัด	คน	24	19,200	สง. เกษตรจังหวัดนครพนม			9,600		9,600		ว่าที่ ร.ต.ศิริชานนท์ สายแก้ว นส. ปฏิบัติการ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต
2) ประชุมคณะกรรมการ ศพก. ระดับอำเภอ	คน	180	72,000	สง. เกษตรอำเภอ 12 อำเภอ							
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอเมืองนครพนม			3,000		3,000		อำเภอเมืองนครพนม
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอลำปำ			3,000		3,000		อำเภอลำปำ
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอท่าอุเทน			3,000		3,000		อำเภอท่าอุเทน
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอโพนสวรรค์			3,000		3,000		อำเภอโพนสวรรค์
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอนาทวี			3,000		3,000		อำเภอนาทวี
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอศรีสงคราม			3,000		3,000		อำเภอศรีสงคราม
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอนาทม			3,000		3,000		อำเภอนาทม
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอบ้านแพง			3,000		3,000		อำเภอบ้านแพง
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอเรณูนคร			3,000		3,000		อำเภอเรณูนคร
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอธาตุพนม			3,000		3,000		สง. เก. ธาตุพนม
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอนาแก			3,000		3,000		อำเภอนาแก
	คน	15	6,000	สง. เกษตรอำเภอวังยาง			3,000		3,000		อำเภอวังยาง
1.2 เวิร์กช็อปเรียนรู้ระดับจังหวัดเพื่อขับเคลื่อน ศพก.	คน	104	41,600	สง. เกษตรจังหวัดนครพนม			20,800		20,800		นายอุไรกัญ โขยเทพ นส. ปฏิบัติการ กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
2. พัฒนาเกษตรกร	คน	24									
2.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ	ราย	360	144,000	ศพก. 12 อำเภอ							
	ราย	30	12,000	ม.4 ต.วังตาวัว อ.เมืองนครพนม			6,000		6,000		อำเภอเมืองนครพนม
	ราย	30	12,000	ม.2 ต.หนองฮี อ.ปลาปาก			6,000		6,000		อำเภอลำปำ
	ราย	30	12,000	ม.13 ต.โนนตาล อ.ท่าอุเทน			6,000		6,000		อำเภอท่าอุเทน
	ราย	30	12,000	ม.7 ต.บ้านค้อ อ.โพนสวรรค์			6,000		6,000		อำเภอโพนสวรรค์
	ราย	30	12,000	ม.7 ต.ท่าเรือ อ.นาหว้า			6,000		6,000		อำเภอนาทวี
	ราย	30	12,000	ม.3 ต.นาเดื่อ อ.ศรีสงคราม			6,000		6,000		อำเภอศรีสงคราม
	ราย	30	12,000	ม.2 ต.หนองซน อ.นาทม			6,000		6,000		อำเภอนาทม
	ราย	30	12,000	ม.3 ต.นาบัว อ.บ้านแพง			6,000		6,000		อำเภอบ้านแพง
	ราย	30	12,000	ม.3 ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร			6,000		6,000		อำเภอเรณูนคร
	ราย	30	12,000	ม.6 ต.ดอนนางหงส์ อ.ธาตุพนม			6,000		6,000		สง. เก. ธาตุพนม
	ราย	30	12,000	ม.3 ต.พิภน อ.นาแก			6,000		6,000		อำเภอนาแก
	ราย	30	12,000	ม.2 ต.ยอดตาด อ.วังยาง			6,000		6,000		อำเภอวังยาง

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
10 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			351,800	(รหัสงบประมาณ 0701140734000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001114)							
10.1 กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			351,800								
2.2 พัฒนาเกษตรกรผู้นำ ศพก. ระดับอำเภอ	ราย	140	35,000	ศพก. 12 อำเภอ							
	ราย	10	2,500	ม.4 ต.วังคันทน์ อ.เมืองนครพนม			2,500				อำเภอเมืองนครพนม
	ราย	19	4,750	ม.2 ต.หนองฮี อ.ปลาปาก			4,750				อำเภอปลาปาก
	ราย	10	2,500	ม.13 ต.โนนตาล อ.ท่าอุเทน			2,500				อำเภอท่าอุเทน
	ราย	10	2,500	ม.7 ต.บ้านค้อ อ.โพธิ์สรวร์ดี			2,500				อำเภอโพธิ์สรวร์ดี
	ราย	12	3,000	ม.7 ต.ท่าเรือ อ.นาหว้า			3,000				อำเภอนาหว้า
	ราย	12	3,000	ม.3 ต.นาคี อ.ศรีสงคราม			3,000				อำเภอศรีสงคราม
	ราย	10	2,500	ม.2 ต.หนองซน อ.นาทม			2,500				อำเภอนาทม
	ราย	12	3,000	ม.3 ต.น้ำจืด อ.บ้านแพง			3,000				อำเภอบ้านแพง
	ราย	10	2,500	ม.3 ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร			2,500				อำเภอเรณูนคร
	ราย	13	3,250	ม.6 ต.คอนนางหงส์ อ.ธาตุพนม			3,250				สนง.กอ.ธาตุพนม
	ราย	12	3,000	ม.3 ต.พิมาย อ.นาแก			3,000				อำเภอนาแก
	ราย	10	2,500	ม.2 ต.ยอดชาด อ.วังยาง			2,500				อำเภอวังยาง

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

- มีการพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และศูนย์เครือข่ายในพื้นที่ทุกอำเภอ
- เกษตรกรต้นแบบสามารถถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรให้กับเกษตรกร
- เกษตรกรมาเรียนรู้เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดฤดูกาลผลิต เช่น กระบวนการโรงเรียนเกษตรกรที่ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

- เกษตรกรที่มาเรียนรู้ที่ ศพก. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
- เกษตรกร องค์กรเกษตรกรสามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้

๖.๓ ตัวชี้วัด

- ศพก. และเครือข่าย ได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการให้บริการแก่เกษตรกร จำนวน ๑๒ ศูนย์
- เกษตรกรผู้นำที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้จาก ศพก. และศูนย์เครือข่าย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

- นายวินัย คงยืน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
 - ว่าที่ร้อยตรีภัครชานนท์ สายแก้ว ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
- โทรศัพท์: ๐-๔๒๕๑ ๒๐๐๔ โทรสาร : ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๓
กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (การพัฒนาศูนย์เครือข่าย) (ศจช.)
จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชในปัจจุบันมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทั้งชนิดและปริมาณ และมีการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วสร้างความเสียหายให้กับผลผลิตทางการเกษตร อีกทั้งยังส่งผลให้เกษตรกรยังสูญเสียโอกาสที่จะมีรายได้ จากการขายผลผลิตทางการเกษตรส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ การระบาดของศัตรูพืชในปัจจุบันบางชนิดถึงแม้จะมีการระบาดของศัตรูพืชบางชนิด ในขณะที่ศัตรูพืชบางชนิดมีการระบาดเพิ่มขึ้น และรุนแรง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับช่วงเวลา สภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการของเกษตรกร ที่จะส่งผลต่อปริมาณการระบาดและการทำลายที่รุนแรง อันเนื่องจากการจัดการศัตรูพืชของเกษตรกรดำเนินการ โดยการพึ่งพาสารเคมีเป็นหลัก อาศัยประสบการณ์และความเคยชิน ขาดความรู้ด้าน วิชาการ นอกจากจะทำให้เกิดการระบาดที่รุนแรงของศัตรูพืชบางชนิดยังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เกิดการปนเปื้อนของสารเคมี ก่อให้เกิดมลพิษในอากาศ และระบบนิเวศน์ถูกทำลาย ทำให้ศัตรูธรรมชาติถูกทำลาย ซึ่งการจัดการ ศัตรูพืชให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วน ทั้งเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ชุมชนและหน่วยราชการ โดยเริ่มตั้งแต่การเฝ้าระวังโดยการสำรวจและติดตามสถานการณ์ การแจ้งเตือนภัย และกำจัดเมื่อเกิดการระบาด เพื่อยับยั้งไม่ให้ขยายพื้นที่เป็นวงกว้าง เกษตรกร ชุมชน สามารถจัดการศัตรูพืชได้ด้วยตนเองและยั่งยืน และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานด้านจัดการศัตรูพืชชุมชน การสร้างเครือข่ายด้านการจัดการศัตรูพืช และส่งเสริมการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม จึงดำเนินการจัดตั้งศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนองค์ความรู้การจัดการศัตรูพืชที่ถูกต้อง ควบคู่กับการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตชีวภัณฑ์ใช้เองเพิ่มขึ้น เพื่อยกระดับความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชชุมชนให้แก่เกษตรกร และช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถจัดการศัตรูพืชอย่างถูกต้อง เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกษตรกรชุมชน มีความเข้มแข็งในอาชีพเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการศัตรูพืช เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกร ผลิตขยายศัตรูธรรมชาติ ชีวภัณฑ์ และปัจจัยอื่นๆ ที่ใช้สำหรับควบคุมศัตรูพืชได้ด้วยตนเอง รวมทั้งจัดหาและบริการจำหน่ายปัจจัยชีวภัณฑ์ เพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มรายได้ได้อย่างยั่งยืน

๒.๓ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน จำนวน ๒๔ ศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดนครพนม

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

๔.๑ การพัฒนาศูนย์เครือข่าย

๑.๔.๑ กิจกรรม การพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)

การประกวดศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน งบประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท

(หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

วิธีการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับคณะกรรมการการคัดเลือกดำเนินการคัดเลือก ศจช.ดีเด่น ระดับจังหวัด ตามหลักเกณฑ์ที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยใช้ “แบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินศักยภาพและคัดเลือกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่น” เป็นเครื่องมือสำคัญในการคัดเลือก

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานบูรณาการพัฒนาระบบส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก			697,700								
10 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			351,800	(รหัสงบประมาณ 0701140734000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001114)							
10.1 กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			351,800								
3. การพัฒนาศูนย์เครือข่าย											
3.1 การพัฒนาศักยภาพศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน											
1) ประกวดศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	จังหวัด	1	15,000	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน 12 อำเภอ	5,000	5,000	5,000				น.ส.ชไมพร พรหมจรรย์
3.2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ											น.ส.ปวีติการ
1) ประกวดศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	จังหวัด	1	15,000	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน 12 อำเภอ	5,000	5,000	5,000				กลุ่มอารักขาพืช
2) จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย	แปลง	2	10,000	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน							
		1	5,000	ม.9 ต.พนอม อ.ท่าอุเทน	5,000						
		1	5,000	ม.3 ต.บ้านแก้ง อ.นาแก	5,000						

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

ผลผลิต (Output)

- เกิดการพัฒนา ประชาสัมพันธ์ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด

ผลลัพธ์ (Outcome)

- เกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน เป็นต้นแบบในการเพิ่มคุณภาพและลดต้นทุนการผลิต จากการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืช

ตัวชี้วัด (KPI)

- เกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ร้อยละ ๑๐ สามารถเป็นวิทยากรด้านการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มอารักขาพืช สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายราชันย์ ไชยศิลป์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช

๒. นางสาวชไมพร พรหมจรรย์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ : ๐-๔๒๕๑-๒๔๗๖

โทรสาร : ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ปี ๒๕๖๓
กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (การพัฒนาศูนย์เครือข่าย) (ศตปช.)
จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชนสำหรับแก้ไขปัญหาของชุมชนและสามารถตอบสนองความต้องการด้านการเกษตรของชุมชนได้ และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเกษตร โดยเน้นการเรียนรู้จากเกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ในประเด็นการเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาคุณภาพ และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิต ตลอดจนยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาลผลิต รวมทั้งยังเป็นจุดที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารและบริการด้านการเกษตรต่างๆ กับเกษตรกร อีกทั้งยังใช้เป็นจุดนัดพบในการพบปะพูดคุยของเจ้าหน้าที่กับเกษตรกร และเกษตรกรกับเกษตรกรด้วยกันเอง

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศตปช.) เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้อง อีกหนึ่งกลไกในการขับเคลื่อน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนยังเป็นแหล่งจำหน่าย รวบรวม จัดหาปัจจัยการผลิต รวมไปถึงการบริการวิชาการด้านดินและปุ๋ย การตรวจวิเคราะห์ดิน ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง โดยสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ที่มีองค์ความรู้ด้านดินและปุ๋ย เพื่อยกระดับความรู้ด้านดินและปุ๋ยให้แก่เกษตรกรในชุมชน และช่วยเหลือให้เกษตรกรสามารถ จัดการดินและใช้ ปุ๋ยอย่างถูกต้อง เพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิตได้ด้วยตนเอง สนับสนุนการทำงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ด้านดินและปุ๋ย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย การบริหารจัดการ รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่

๒.๒ เพื่อเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

- ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ๑๒ ศูนย์

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

๔.๑ พัฒนาศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ประกอบด้วยกิจกรรม

๑) ประกวดศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน งบประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน)
(จังหวัดเบิกจ่าย)

สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการคัดเลือกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ที่มีผลสำเร็จในการดำเนินการดีเด่น ตามหลักเกณฑ์ที่กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ยกำหนด โดยใช้แบบสัมภาษณ์และการลงพื้นที่เพื่อประเมินผลสำเร็จ ถอดองค์ความรู้ปัจจัยที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ และพิจารณาคัดเลือกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนที่มีผลสำเร็จดีเด่น ปี ๒๕๖๓ จังหวัดละ ๑ ศูนย์

พร้อมทั้งดำเนินการจัดทำสื่อวีดิทัศน์ความยาว ๓-๕ นาที เพื่อแสดงให้เห็นผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมและปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลสำเร็จที่เข้าใจได้ง่าย ส่งกรมส่งเสริมการเกษตรและเผยแพร่สู่สาธารณชน เพื่อประชาสัมพันธ์ แนะนำศูนย์ต้นแบบและให้ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนอื่น ๆ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองต่อไป

ผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม แสดงให้เห็นถึง

๑. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยไปสู่การใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต ของเกษตรกรสมาชิก ศตปช.
๒. การขยายผลการใช้เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตไปสู่ชุมชน ศพก. และแปลงใหญ่
๓. การมีเกษตรกรสมาชิกที่เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ทั้งจำนวน และประเด็นที่เชี่ยวชาญ เช่น ด้านเก็บตัวอย่างดิน ด้านการตรวจวิเคราะห์ดิน ด้านการให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ย ด้านการผสมปุ๋ยเคมี ด้านการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์และวัสดุอินทรีย์ ด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีปุ๋ยลดต้นทุน (วิทยาการเกษตรกร)
๔. อื่น ๆ ที่บ่งบอกความสำเร็จของการดำเนินงานขับเคลื่อน ศตปช. ที่สามารถแสดงให้เห็นเป็นรูปธรรม เช่น การดำเนินการลักษณะธุรกิจชุมชน

๒) จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย งบประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท

(หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดดำเนินการ)

สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอคัดเลือก ศตปช. เพื่อจัดทำแปลงเรียนรู้ จำนวน ๒ แปลง ต่อจังหวัด โดยพิจารณาดำเนินการในแปลงผลิตพืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชที่มีศักยภาพของจังหวัดนั้นๆ โดยเกษตรกรสมาชิกของ ศตปช. ที่คัดเลือกให้จัดทำแปลงเรียนรู้ต้องสามารถเป็นวิทยากรเกษตรในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่เกษตรกรในชุมชน และพิจารณาคัดเลือกเทคโนโลยีด้านดินและปุ๋ยที่สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิต ที่เป็นที่น่าสนใจและสมควรถ่ายทอดสู่เกษตรกร เช่น การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดินหรือปุ๋ยสั่งตัด การใช้ปุ๋ยชีวภาพ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ปุ๋ยพืชสด หรือการไถกลบตอซังพืชหลัก เพื่อปรับปรุงบำรุงดินและปรับปรุงโครงสร้างของดิน การใช้วัสดุปรับปรุงดิน เช่น ปูนเพื่อการเกษตร ในพื้นที่ดินเป็นกรด หรือ การใช้หลายๆ วิธีร่วมกัน โดยต้องมีแปลงที่ปฏิบัติตามวิธีการของเกษตรกรเป็นแปลงเปรียบเทียบ

- เจ้าหน้าที่อำเภอร่วมกับเกษตรกรเจ้าของแปลงเรียนรู้เก็บข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต ปริมาณผลผลิต และคุณภาพของผลผลิต รวมทั้งความแตกต่างในแง่อื่น ๆ เช่น ความแข็งแรง ความทนทาน ต่อโรคแมลงของต้นพืช

- สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอจัดทำป้ายแปลงเรียนรู้เพื่อแสดงรายละเอียดของการจัดทำแปลงเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้กับเกษตรกรสมาชิก ศตปช. และเกษตรกรในชุมชนได้ทราบ

๕. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก			697,700								
10 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			351,800	(รหัสงบประมาณ 0701140734000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001114)							
10.1 กิจกรรมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร			351,800								
3. การพัฒนาศูนย์เครือข่าย											
3.1 การพัฒนาศูนย์จัดการศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน											
1) ประกาศศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	จังหวัด	1	15,000	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน 12 อำเภอ		5,000	5,000	5,000			น.ส.ชไมพร พรหมจรรย์
3.2 ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ											น.ส.ปฏิบัติการ
1) ประกาศศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	จังหวัด	1	15,000	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน 12 อำเภอ		5,000	5,000	5,000			กลุ่มอารักขาพืช
2) จัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย	แปลง	2	10,000	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน							
		1	5,000	ม.9 ต.พนอม อ.ท่าอุเทน		5,000					
		1	5,000	ม.3 ต.บ้านแก่ง อ.นาแก		5,000					

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (Output)

- ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านดินและปุ๋ยของเกษตรกรในชุมชน

๖.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. เกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ปุ๋ยไปสู่การใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๒. ขยายผลการใช้เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตไปสู่ชุมชน ศพก. และแปลงใหญ่

๖.๒ ตัวชี้วัด (KPI)

๑. เกษตรกรสมาชิกศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนร้อยละ ๗๐ มีความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร การลดต้นทุนการผลิต การจัดการดินปุ๋ย

๒. สมาชิก ศดปช. ร้อยละ ๑๐ สามารถเป็นวิทยากรด้านดินและปุ๋ย

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม กลุ่มอารักขาพืช

๑. นายราชันย์ ไชยศิลป์ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช

๒. นางสาวชไมพร พรหมจรรย์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

โทรศัพท์ : ๐-๔๒๕๑-๒๔๗๖ โทรสาร : ๐-๔๒๕๑-๑๒๑๕

โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ปี ๒๕๖๓ จังหวัดนครพนม

๑. ความเชื่อมโยง

- ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
ประเด็นยุทธศาสตร์ : การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติย่อย : ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก แผนย่อย : การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

๓. การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ข้อ ๓ แนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ข้อ ๓.๓ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ ๓.๓.๒ (๑๖) การพัฒนาภาคการเกษตร พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ สร้างบุคลากรด้านการเกษตร โดยการผลิตเกษตรกรรุ่นใหม่

๔. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๔.๒ การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ๔.๒.๒ ส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรจากฐานทรัพยากรชีวภาพ และเพิ่มสมรรถนะของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการเกษตรในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารจัดการการผลิต การแปรรูปและการตลาด ดำเนินการจัดตั้งสถาบันบ่มเพาะผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรเพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่เหมาะสม

๕. กลยุทธ์หน่วยงาน : พัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงในอาชีพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๖. นโยบายรัฐบาลหลัก ด้านที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

๗. นโยบายเร่งด่วน ด้านที่ ๔ : การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

๒. หลักการและเหตุผล

ภาคการเกษตรของประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แต่ปัจจุบันภาคการเกษตรของไทยต้องเผชิญปัญหาและความท้าทายนานปีการ เช่น การขาดความรู้ของเกษตรกร ผลผลิตล้นตลาด ต้นทุนการผลิตสูง การขาดแคลนน้ำสลับกับปัญหาอุทกภัย ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้สารเคมีในภาคเกษตร และการเติบโตของเมือง ปัญหาการแทรกแซงราคาสินค้าเกษตรการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนโครงสร้างประชากรที่กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และความท้าทายจากภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ การกีดกันทางการค้าที่รุนแรงขึ้น การเปิดเสรีการค้าสินค้าเกษตร และความเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก ปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน ความยากจนของเกษตรกรรายย่อย และนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ในที่สุด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้มีนโยบายปฏิรูปการเกษตรของประเทศไทย เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศ ที่จะต้องดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ในด้านการพัฒนา ทั้งประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านการเกษตรและประโยชน์เพื่อเกษตรกร ที่จะได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป โดย ปี ๒๕๕๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดการพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เป็นนโยบายที่ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องดำเนินการ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการตามนโยบายมาอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรทุกคนได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรที่มีความพร้อมรับกับสถานการณ์ด้านการเกษตรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมุ่งหวังให้เกษตรกรไทยมีความพร้อม มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพการเกษตร จึงได้กำหนดค่านิยามของเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) หมายถึง ผู้ประกอบการเกษตรที่มีการใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันสมัย มีความเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองได้ และถือเป็นเป้าหมายในการพัฒนาเกษตรกร รวมทั้ง ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการองค์กร ทุนและทรัพยากร ผลประโยชน์ของสมาชิก ความรู้ความสามารถ ของสมาชิกและองค์กร และการบริหารเชิงธุรกิจ เพื่อให้เกิดกลุ่มที่เข้มแข็ง นำไปสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพของกรมส่งเสริมการเกษตรทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพยิ่งขึ้น และยังได้ดำเนินงานสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่มาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๑ มุ่งเน้นการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรเป็นรายบุคคลในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจ และการใช้ระบบสารสนเทศ ต่อมาในปี ๒๕๕๗ มีการดำเนินงานตามนโยบายพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) ซึ่งมีการแบ่งช่วงอายุของกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ คือ อายุ ๑๗ - ๔๕ ปี จึงยกระดับการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่าย โดยให้เกษตรกรเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง” และมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็น “ผู้จัดการเรียนรู้” มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความสามารถด้านการเกษตรทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ และสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด จนเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับ ขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้ชุมชนเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรได้

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และยกระดับเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการการผลิตและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การบริหารจัดการกิจการ และการตลาดสินค้าเกษตร

๓.๒ เพื่อสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรต้นแบบ เพื่อสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจให้กับเกษตรกรรายอื่น ๆ พัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตร

๓.๓ เชื่อมโยงเครือข่ายผู้ประกอบการเกษตรต้นแบบเพื่อสร้างพื้นฐานในการพัฒนาการประกอบการเกษตรสมัยใหม่ที่มีการเชื่อมโยงและใช้ประโยชน์จากข้อมูล นวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ทันสมัย

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๔.๑ การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)

๔.๑.๑ พัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและเครือข่าย Smart Farmer/ Smart Farmer ต้นแบบ

๑) อบรม พัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและเครือข่าย Smart Farmer/ Smart Farmer ต้นแบบ ระดับจังหวัด จำนวน ๕๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ ศูนย์สารสนเทศยางพารา นครพนม สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม อำเภอมือเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

๔.๑.๒ พัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม

๑) อบรมเพิ่มทักษะ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม จำนวน ๒ กลุ่มๆละ ๒๐ ราย รวม ๔๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ

- ๑) กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านหนองนางตอน หมู่ที่ ๒ ตำบลวังยาง อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม
- ๒) กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านดอนตู หมู่ ๑๒ ตำบลกุดตาไ้ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

๒) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม จำนวน ๒ กลุ่ม

สถานที่ดำเนินการ

- ๑) กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านหนองนางตอน หมู่ที่ ๒ ตำบลวังยาง อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม
- ๒) กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านดอนตู หมู่ ๑๒ ตำบลกุดตาไ้ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

๔.๒ การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

๔.๒.๑ ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่

๑) อบรมเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๒๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ตำบลบ้านคือ อำเภอโพธิ์สวรรค์ จังหวัดนครพนม

๕. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๑๓๒,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนเจ็ดหมื่นสองพันบาทถ้วน)

๕.๑ กิจกรรม การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) งบประมาณ ๑๔๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน)

๕.๑.๑ พัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/Smart Farmer ต้นแบบ งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน)

๑. อบรม พัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/Smart Farmer ต้นแบบ ระดับจังหวัด งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

วิธีการดำเนินงาน

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/Smart Farmer ต้นแบบ และผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๐ ราย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายที่จะเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่เคยเข้าร่วมโครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ผ่านคุณสมบัติเป็น Smart Farmer (SF) Smart Farmer ต้นแบบ (SFM) สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือเกษตรกรทั่วไป ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๐ ราย โดยผู้ที่เข้าร่วมโครงการทุกคน จะต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๒) ประเมินเกษตรกรตามคุณสมบัติ Smart Farmer และบันทึกผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ผ่านทางเว็บไซต์เกษตรกรปราดเปรื่อง(<http://www.thaismartfarmer.net>) **ทุกราย** ถ้าเกษตรกรรายใด ผ่านทั้ง ๑๕ ตัวบ่งชี้ ให้ทำการประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer ต้นแบบ ต่อไป พร้อมทั้งทำการถอดองค์ความรู้ทุกรายที่ผ่านการประเมินเป็น Smart Farmer ต้นแบบ ตามแบบฟอร์มที่กำหนด

* สำหรับเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้ทำการประเมินหลังการพัฒนาตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรด้วย

๑.๓) จัดเวทีพัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/Smart Farmer ต้นแบบ รวมทั้งดำเนินการให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของ Smart Farmer Smart Farmer ต้นแบบ สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร และผู้สนใจเข้าร่วมโครงการ

๑.๔) ถอดองค์ความรู้เกษตรกรผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการที่ผ่านการประเมินเป็น Smart Farmer ต้นแบบ **ทุกราย** ตามแบบฟอร์มที่กำหนด เพื่อรวบรวมส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๕) รายงานผลการดำเนินงาน และแบบถอดองค์ความรู้ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในเดือน มิถุนายน ๒๕๖๓

๑.๖) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรระดับจังหวัดหรืออำเภอ รวบรวมผลการประเมินศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรหลังการเข้าร่วมโครงการ ภายในเดือนเมษายน เพื่อจัดทำแบบ กสอ.๓ ส่งกรมส่งเสริมการเกษตรภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓

คำชี้แจงเพิ่มเติม ในกิจกรรมนี้ให้พิจารณาเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจากสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นอันดับแรก

๕.๑.๒ พัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่มงบประมาณ ๔๘,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

ดำเนินการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่มประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย ดังนี้

๑. อบรมเพิ่มทักษะ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้านการบริหารจัดการกลุ่มงบประมาณ ๔๘,๐๐๐ บาท (สี่หมื่นแปดพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

วิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer , Smart Farmer ต้นแบบ และ Young Smart Farmer หรือ คัดเลือกมาจากสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่เคยเข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร หรือ โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ของกรมส่งเสริมการเกษตร ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๓ หรือผู้ที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๔๐ ราย ๒ กลุ่ม เพื่อเข้าร่วมการอบรมเพิ่มทักษะด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ถ่ายทอดความรู้ให้มีประเด็นเนื้อหาครอบคลุมด้านการพัฒนากระบวนการกลุ่มทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่

- ๑) ด้านการบริหารจัดการองค์กร
- ๒) ด้านการบริหารทุนและทรัพยากร
- ๓) ด้านการจัดการผลประโยชน์ของสมาชิก
- ๔) ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถ ของสมาชิกและองค์กรเกษตรกร
- ๕) ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน
- ๖) ด้านการบริหารจัดการองค์กรเชิงธุรกิจ

โดยเน้นให้เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรม มีความสามารถในการวิเคราะห์กลุ่ม สามารถจัดทำแผนความต้องการของกลุ่ม(IFPP กลุ่ม) ได้ มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเกิดการระดมทุนและกองทุนหมุนเวียน เพื่อให้กลุ่มดำเนินกิจการได้อย่างยั่งยืน

๒. สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

วิธีการดำเนินงาน

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัด คัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร หรือ Young Smart Farmer จังหวัดละ ๒ กลุ่ม โดยคุณสมบัติตามเงื่อนไขอย่างน้อย ๑ ข้อ ดังนี้

๑.๑) เป็นกลุ่มที่ผ่านการประเมินเป็น Smart Group Model

๑.๒) เป็นกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่มีสมาชิกกลุ่มผ่านการประเมินเป็น Smart Farmer หรือ Young Smart Farmer มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

๑.๓) เป็นกลุ่ม Smart Farmer หรือ Young Smart Farmer ที่รวมตัวกันเพื่อจัดตั้งเป็นกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

๒) สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ให้การสนับสนุนกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือก โดยสนับสนุนให้ตรงตามความต้องการของกลุ่ม

ทั้งนี้ กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการจะต้องมีสมาชิกกลุ่มไม่น้อยกว่ากลุ่มละ ๑๕ ราย

เงื่อนไข ๑. ก่อนที่จะกลุ่มจะได้รับการสนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ต้องมีสมาชิกผ่านการอบรมเพิ่มทักษะ Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้านการบริหารจัดการกลุ่มก่อน

๒. ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) บูรณาการการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๒ กิจกรรม พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer งบประมาณ ๒๔,๐๐๐ บาท (สองหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

๕.๒.๑ การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ งบประมาณ ๒๔,๐๐๐ บาท (สองหมื่นสี่พันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

๑. ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่

๑) อบรมเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่

สำนักงานเกษตรจังหวัด และศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ร่วมกับเครือข่าย Young Smart Farmer ระดับจังหวัด จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ให้กับเจ้าของศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ Young Smart Farmer ที่เป็นเครือข่ายศูนย์ และคณะทำงานผู้ประสานงานเครือข่าย Young Smart Farmer ระดับจังหวัด ตามความต้องการของศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ และเครือข่าย Young Smart Farmer จังหวัดละ ๒๐ ราย จำนวน ๑ ครั้ง ระยะเวลา ๓ วัน เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับแนวคิดและสร้างเสริมกระบวนการทำงานของศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่และเครือข่าย Young Smart Farmer พร้อมทั้งเชื่อมโยงเครือข่ายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

๖. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
11 โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)			172,000								
11.1 กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	ราย	20	148,000	(รหัสงบประมาณ 070114072100000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001112)							
1. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)											
1.1 พัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/ Smart Farmer ต้นแบบ	ราย	50	40,000								นายสาโรจน์ ศรีรัตน์ นวล.ชำนาญการ
1)อบรมพัฒนาเพิ่มศักยภาพเกษตรกรและสร้างเครือข่าย Smart Farmer/Smart Farmer ต้นแบบ ระดับจังหวัด	ราย	50	40,000	สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม			40,000				กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
1.2 พัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม	ราย	40	48,000								
1) อบรมเพิ่มทักษะ Smart Farmer และ Young Smart Farmer											
ด้านการบริหารจัดการกลุ่มกระบวนการกลุ่ม	ราย	20	24,000	กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านหนองนางค่อม ม. 2 ต.วังยาง อ.วังยาง			12,000	12,000			อำเภอวังยาง
	ราย	20	24,000	กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านคอนคูด ม. 12 ต.กุดท้อ อ.ปลาปาก			12,000	12,000			อำเภอปลาปาก
2) สนับสนุนปัจจัยเพื่อการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer ด้วยกระบวนการกลุ่ม	กลุ่ม	2	60,000								
	กลุ่ม	1	30,000	กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านหนองนางค่อม ม. 2 ต.วังยาง อ.วังยาง			30,000				อำเภอวังยาง
	กลุ่ม	1	30,000	กลุ่มส่งเสริมอาชีพบ้านคอนคูด ม. 12 ต.กุดท้อ อ.ปลาปาก			30,000				อำเภอปลาปาก
11.2 กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer	ราย	20	24,000	(รหัสงบประมาณ 070114072100000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001111)							นายสาโรจน์ ศรีรัตน์ นวล.ชำนาญการ
1. การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่											
1.1 ขับเคลื่อนการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่											กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
1) อบรมเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่	ราย	20	24,000	ศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ ต.บ้านค้อ อ.โพนสวรรค์			24,000				

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (Output)

๑. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

๑) จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการยกระดับเป็น Smart Farmer ต้นแบบ

๒) จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่ม

๓) จำนวนกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer

๒. การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

๑) จำนวน Young Smart Farmer ที่ได้ขับเคลื่อนและพัฒนาเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่

๒) จำนวนเครือข่าย Young Smart Farmer ที่ระดับจังหวัด

๗.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)

๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) คือผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการเพื่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันสมัย มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจนเกิดเครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบ เป็นต้นแบบให้เพื่อนเกษตรกรและมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒. การพัฒนาการพัฒนากลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่

๑) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาเป็น Young Smart Farmer มีทักษะทางด้านวิชาการและการปฏิบัติด้านเทคโนโลยี เป็นผู้นำด้านการเกษตร สามารถพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการและปลอดภัยต่อผู้บริโภค เป็นผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีการบริหารจัดการการผลิตและธุรกิจการเกษตรและเกิดการพัฒนาเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

๑. การพัฒนาเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer)

๑) Smart Farmer ได้รับการพัฒนาสู่การเป็น Smart Farmer ต้นแบบ จำนวน ๕๐ ราย

๒) Smart Farmer และ Young Smart Farmer ที่เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาด้านการบริหารจัดการกลุ่ม จำนวน ๔๐ ราย

๓) กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรได้รับการสนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อการพัฒนา Smart Farmer และ Young Smart Farmer จำนวน ๒ กลุ่ม

๒. การพัฒนากลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่

๑) Young Smart Farmer ได้รับการอบรมเพิ่มศักยภาพการดำเนินงานศูนย์บ่มเพาะเกษตรกรรุ่นใหม่ จำนวน ๒๐ ราย

๒) เครือข่าย Young Smart Farmer ระดับจังหวัด จำนวน ๑ เครือข่าย

เชิงคุณภาพ

๑. บุตรหลานเกษตรกรและคนรุ่นใหม่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตร หันกลับเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น เกษตรกรรุ่นใหม่นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งพัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรกรรุ่นใหม่ อีกทั้งยังสามารถสร้างแรงจูงใจและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพให้แก่เยาวชน เกษตรกร และบุคคลทั่วไปได้

๒. เกษตรกรนำแผนการพัฒนาศักยภาพรายบุคคล และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้ มีการวางแผนการผลิตที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้าทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี มุ่งสู่การเป็น Smart Product รวมทั้งมีทักษะผู้ประกอบการเกษตร

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรรุ่นใหม่มีศักยภาพและมีขีดความสามารถด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรสูงอายุ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการทำเกษตรกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตร นำไปสู่การเพิ่มมูลค่าสินค้าภาคเกษตรต่อผลผลิตมวลรวมของประเทศ รวมทั้งพัฒนาตนเองสู่การเป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่น สามารถพึ่งพาตนเองได้ และเชื่อมโยงเครือข่ายกับเกษตรกรคนอื่นๆ และเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับ

๘.๒ เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) คือผู้ประกอบการที่มีการใช้เทคโนโลยี และการบริหารจัดการเพื่การดำเนินธุรกิจอย่างทันสมัย มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ตลอดจนเกิดเครือข่าย Smart Farmer ต้นแบบ เป็นต้นแบบให้เพื่อนเกษตรกร และมีรายได้เพิ่มขึ้น

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวีรพงศ์ วรรณลา ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๒. นายสาโรจน์ ศรีรัตน์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ ๐๔ ๒๕๑ ๑๒๗๖ Email : nakhonphanom@doae.go.th

ทั้งนี้ สามารถศึกษาวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมพัฒนาเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) เพิ่มเติมได้ตามลิงค์ https://drive.google.com/open?id=๑QYiKO๖io๕Z_pcSEb๒crOA_VmS๓FUFP๘D หรือ QR Cod

**โครงการส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ OTOP
กิจกรรม ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ปี ๒๕๖๓
จังหวัดนครพนม**

๑. ความเชื่อมโยง

๑. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
ประเด็นยุทธศาสตร์ : การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติย่อย : ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก
๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก แผนย่อย : การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ข้อ ๓ แนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ข้อ ๓.๒ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ ๓.๒.๑ การพัฒนาภาคการเกษตร ๑) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน (๒) คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น
๔. แผนปฏิรูปประเทศ : ด้านเศรษฐกิจ
๕. กลยุทธ์หน่วยงาน : พัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงในอาชีพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ : ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๔.๒) การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก (๔.๒.๔) ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรในระดับชุมชน เพื่อดูดซับปริมาณสินค้าเกษตรวัตถุดิบออกจากตลาด กำหนดมาตรการจูงใจสำหรับผู้ประกอบการแปรรูปสินค้าเกษตร ยกกระตือรือร้นโครงสร้างการผลิตในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอย่างครบวงจร สนับสนุนช่องทางตลาดใหม่ๆ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการขยายการลงทุน ในกิจการแปรรูปสินค้าเกษตร รวมถึงการพัฒนาผู้ประกอบการและผลิตภัณฑ์ OTOP
๗. นโยบายรัฐบาลหลัก ด้านที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
๘. นโยบายเร่งด่วน ด้านที่ ๔ : การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

๒. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ต้องการให้ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ ตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา กลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ และการท่องเที่ยว สอดคล้องกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชน รวมตัวกันประกอบกิจการ โดยอาศัยทรัพยากร แรงงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ มาผลิตเป็น สินค้าหรือบริการที่เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน อยู่บนพื้นฐานการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ และสามารถ เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยได้อีกทางหนึ่ง

กรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน มีหน้าที่ในการจัดประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเพื่อกำหนดนโยบายในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ทำหน้าที่นายทะเบียนในการรับจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ปัจจุบันมีวิสาหกิจชุมชนจดทะเบียนแล้วกว่า ๘๘,๐๐๐ แห่ง มีสมาชิกรวมกัน ๑.๕ ล้านคน ประกอบกิจการทั้งภาคการเกษตร นอกภาคการเกษตรและภาคบริการ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจของหน่วยงาน ได้แก่ การส่งเสริมความรู้ในการบริหารจัดการ การผลิตสินค้าหรือบริการให้มีคุณภาพได้การรับรองมาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาด โดยสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์เพื่อวางแนวทางแก้ไขปัญหาของตนเอง เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการในระดับที่สูงขึ้น มีความเข้มแข็ง และสามารถแข่งขันได้ในสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลทำให้เศรษฐกิจชุมชนมีความยั่งยืนและเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศได้ตามแนวทางประเทศไทย ๔.๐ ต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อสนับสนุนกลไกการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๒ เพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๓.๓ เพื่อส่งเสริมและพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน

๓.๔ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนของวิสาหกิจชุมชน

๓.๕ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านทะเบียนวิสาหกิจชุมชนและสารสนเทศวิสาหกิจชุมชน

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๔.๑ สนับสนุนกลไกการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ฯ

๔.๑.๑ ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

๔.๑.๒ ประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดหรือคณะทำงานที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมศูนย์สารสนเทศยางพารา นครพนม สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๔.๒ ส่งเสริมและพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน

๔.๒.๑ ประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน

๑) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการ จำนวน ๒๔๐ ราย (วิสาหกิจชุมชน ๒๔ แห่ง)

๒) สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๒ แห่ง

สถานที่ดำเนินการ ดำเนินการ ๑๒ อำเภอ

๔.๒.๒ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

๑) พัฒนาการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑ เครือข่าย

สถานที่ดำเนินการ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนา แปรรูป ผัก ผลไม้และข้าว นครพนม เพื่อสังคม หมู่ที่ ๙ ตำบลนาคำ อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

๔.๒.๓ ส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้น

๑) สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น (จังหวัด)

สถานที่ดำเนินการ วิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวคุณภาพดีบ้านหนองด่อน หมู่ที่ ๒ ตำบลวังยาง อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม

๒) สนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าวิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์เด่น

สถานที่ดำเนินการ

-วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรภูไท หมู่ที่ ๕ ตำบลนางาม อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

-วิสาหกิจชุมชนข้าวทิพย์มนต์บ้านต๋องโพนสว่าง หมู่ที่ ๔ ตำบลฝั่งแดง อำเภอธาตุพนม

จังหวัดนครพนม

๔.๒.๔ พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่

สถานที่ดำเนินการ ห้องประชุมศูนย์สารสนเทศยางพารา นครพนม สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๕. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๑๔๐,๑๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

๕.๑ สนับสนุนกลไกการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

ดำเนินการเพื่อให้เกิดนโยบาย แนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่

๑) ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด (จังหวัดละ ๒ ครั้ง)

งบประมาณ ๓๔,๙๐๐ บาท (สามหมื่นสี่พันเก้าร้อยบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

สำนักงานเกษตรจังหวัดในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน จังหวัดแล้วแต่กรณี จัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อให้เกิดการประสานงานและบูรณาการการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนภายในจังหวัดอย่างมีเอกภาพ รวมถึงเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ และแผนการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๒) ประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน คณะอนุกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดหรือคณะทำงานที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด (จังหวัดละ ๒ ครั้ง) งบประมาณ ๑๔,๒๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันสองร้อยบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

สำนักงานเกษตรจังหวัด เลือกดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน คณะอนุกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด หรือคณะทำงานที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด แล้วแต่กรณี ดังนี้

๑. ในกรณีที่กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรุงเทพมหานครหรือจังหวัด ครบกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ให้เริ่มดำเนินการสรรหากรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนที่กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนครบวาระการดำรงตำแหน่ง เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดเกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน

๒. คณะอนุกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

๓. คณะทำงานที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด

การดำเนินงานตาม ๒. และ ๓. เพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามแนวทางที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดวางไว้ รวมถึงดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดมอบหมาย

๕.๒ ส่งเสริมและพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน

เน้นการดำเนินงานกับวิสาหกิจชุมชนที่อยู่ในพื้นที่หรือใช้วัตถุดิบจากพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่เป็นหลัก ประกอบด้วย ๕ กิจกรรม ดังนี้

๑) ประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน (จำนวน ๒๔ วิสาหกิจ ชุมชน / ๒๔๐ ราย) งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

๑.๑) ส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนทราบถึงปัญหาของตนและนำไปจัดทำแผนพัฒนาวิสาหกิจชุมชน โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาวิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงาน (เป้าหมาย ๒๔ แห่ง) **งบประมาณ ๒๔,๐๐๐ บาท (สองหมื่นสี่พันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)**

๑.๒) จังหวัดสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนที่ได้ดำเนินการตามข้อ ๑.๑ อย่างน้อยอำเภอละหนึ่งแห่ง เพื่อให้เกิดการยกระดับกิจการวิสาหกิจชุมชน (เป้าหมาย ๑๒ แห่ง) โดยคัดเลือกจากวิสาหกิจชุมชน ข้อ ๑.๑ ที่มีผลการประเมินน้อยเป็นอันดับแรก **งบประมาณ ๓๖,๐๐๐ บาท (สามหมื่นหกพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)**

๑.๓) ประเมินศักยภาพและรายงานผลการพัฒนาตามแผนพัฒนากิจการ อีกครั้งหลังสิ้นสุดกิจกรรม ให้กรมทราบ (เป้าหมาย ๒๔ แห่ง)

๒) พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่ (จังหวัด ๗ ละ ๑๐ ราย) งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่ที่รับช่วงการดำเนินกิจการต่อ (ทายาท) หรือ เกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) ที่ประสงค์จะดำเนินกิจการในรูปแบบวิสาหกิจชุมชน โดยจัดเวทีเรียนรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน และศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับกิจการของตน

๓) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน (๑ เครือข่าย) งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท (ห้าพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

๓.๑) สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เช่น สนับสนุนให้เกิดการประชุมเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนภายใต้เครือข่าย สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมอื่นๆ ของเครือข่าย และสรุปผลการดำเนินงานการพัฒนาเครือข่าย (เป้าหมาย ๑ เครือข่าย)

๔) ส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้น (จำนวน ๑๐ ราย)

พัฒนาวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรหรือทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยให้ความรู้กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเรื่องการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ประกอบด้วย ๒ กิจกรรมย่อย คือ

๔.๑) กิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้น (๑๐ ราย) งบประมาณ ๗,๐๐๐ บาท (เจ็ดพันบาทถ้วน)

พัฒนาวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรหรือทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น โดยให้ความรู้กับสมาชิกวิสาหกิจชุมชนในเรื่องการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น เช่น การพัฒนากระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น และสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในกระบวนการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรด้วยการแปรรูปขั้นต้น กิจกรรมประกอบด้วย

๔.๑.๑) พัฒนาทักษะวิสาหกิจชุมชนด้านการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น

สำนักงานเกษตรจังหวัดจัดอบรมถ่ายทอดความรู้/ศึกษาดูงาน ให้กับวิสาหกิจชุมชน เป้าหมาย โดยคัดเลือกสมาชิกวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๑๐ ราย เข้ารับการอบรมวิชาการที่เกี่ยวข้องและเหมาะสมกับวิสาหกิจชุมชนเป้าหมาย เช่น ด้านการพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น การพัฒนากระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้ วิสาหกิจชุมชนเป้าหมาย หมายถึง วิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรที่ประกอบกิจการใหม่หรือเริ่มต้นประกอบกิจการสินค้าแปรรูปเกษตรด้านอาหาร จำนวน ๑ วิสาหกิจชุมชน/จังหวัด ที่มีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่งหรือครบทุกข้อ ดังต่อไปนี้

๑. วิสาหกิจชุมชนที่มีกิจการดำเนินงานในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตร“แปลงใหญ่” หรือมีการเชื่อมโยงใช้ผลผลิตจากแปลงใหญ่ในการดำเนินกิจการ
๒. เป็นวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เคยได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินกิจกรรมด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร จากกรมส่งเสริมการเกษตร

๔.๑.๒) สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าสินค้าแปรรูปเกษตรขั้นต้น

งบประมาณ ๗,๐๐๐ บาท (เจ็ดพันบาทถ้วน) (จังหวัดเบิกจ่าย)

สำนักงานเกษตรจังหวัดสนับสนุนการพัฒนากระบวนการผลิต การควบคุมคุณภาพ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ของวิสาหกิจชุมชนเป้าหมาย เป็นต้น เช่น การจัดหาวัตถุดิบ/วัสดุอุปกรณ์การผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ ที่สามารถดำเนินการเบิกจ่ายได้ตามระเบียบราชการ เพื่อใช้ระหว่างการอบรม ถ่ายทอดความรู้ และ/หรือมอบให้วิสาหกิจชุมชนใช้ในการประกอบกิจการหลังผ่านการอบรมตาม ข้อ ๕.๑.๑

๔.๒) กิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าวิสาหกิจชุมชนที่เป็นผลิตภัณฑ์เด่นของวิสาหกิจชุมชนและมีศักยภาพในการประกอบธุรกิจและการตลาด (จังหวัดละ ๒ ผลิตภัณฑ์) งบประมาณ ๑๔,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นสี่พันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย) ดังนี้

๔.๑.๑) สำนักงานเกษตรอำเภอสนับสนุนงบประมาณในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์ หรือฉลากสินค้าใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์เป้าหมายที่ได้รับคัดเลือก โดยบรรจุภัณฑ์ต้องมีองค์ประกอบของฉลากครบถ้วนตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข และประกอบด้วยข้อมูล ๒ ภาษา คือภาษาไทย ๑ ภาษา และภาษาต่างประเทศ ๑ ภาษา และมีตราสัญลักษณ์ (LOGO) หน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตร

๖. แผนการปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
12 โครงการส่งเสริมพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ OTOP	ราย	240	140,100	(รหัสงบประมาณ 0701140773000000 รหัสกิจกรรมหลัก 0701148000116)							
12.1 กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	ราย	240	140,100								
1. สนับสนุนกลไกการดำเนินงานตาม พ.ร.บ.ฯ											
1.1 ประชุมคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด	ครั้ง	1	34,900	สง.เกษตรจังหวัดนครพนม				34,900			นางศิริภรณ์ กุลจิตติวิรัช
1.2 ประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน	ครั้ง	1	14,200	สง.เกษตรจังหวัดนครพนม			14,200				นางล.ชำนาญการ
คณะอนุกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดหรือคณะทำงานที่แต่งตั้งโดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด											กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
2. ส่งเสริมและพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน											
2.1 ประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน	ราย	240	60,000								
1) ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประเมินศักยภาพและจัดทำแผนพัฒนากิจการ	ราย	240	24,000	สง.เกษตรอำเภอ 12 อำเภอ							
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอมือจมนครพนม			2,000				อำเภอเมืองนครพนม
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอธาตุพนม			2,000				อำเภอธาตุพนม
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอปลาปาก			2,000				อำเภอปลาปาก
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอโพนสวรรค์			2,000				อำเภอโพนสวรรค์
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอท่าอุเทน			2,000				อำเภอท่าอุเทน
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอสว่างศรีนคร			2,000				อำเภอสว่างศรีนคร
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอวานาน			2,000				อำเภอวานาน
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอเรณูนคร			2,000				อำเภอเรณูนคร
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอนาหว้า			2,000				อำเภอนาหว้า
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอบ้านแพง			2,000				อำเภอบ้านแพง
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอนาทม			2,000				อำเภอนาทม
	ราย	20	2,000	สง.เกษตรอำเภอวังยาง			2,000				อำเภอวังยาง
2) สนับสนุนการดำเนินงานตามแผนพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน	แห่ง	12	36,000	สง.เกษตรอำเภอ 12 อำเภอ							
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอมือจมนครพนม			3,000				อำเภอเมืองนครพนม
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอธาตุพนม			3,000				อำเภอธาตุพนม
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอปลาปาก			3,000				อำเภอปลาปาก
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอโพนสวรรค์			3,000				อำเภอโพนสวรรค์
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอท่าอุเทน			3,000				อำเภอท่าอุเทน
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอสว่างศรีนคร			3,000				อำเภอสว่างศรีนคร
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอวานาน			3,000				อำเภอวานาน
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอเรณูนคร			3,000				อำเภอเรณูนคร
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอนาหว้า			3,000				อำเภอนาหว้า
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอบ้านแพง			3,000				อำเภอบ้านแพง
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอนาทม			3,000				อำเภอนาทม
	แห่ง	1	3,000	สง.เกษตรอำเภอวังยาง			3,000				อำเภอวังยาง
2.2 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน											
1) พัฒนาการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	เครือข่าย	1	5,000	เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาแปรรูป ผัก ผลไม้และข้าววนนครพนมเพื่อสังคม ม. 9 ต.นาคำ อ.ศรีสงคราม			5,000				อำเภอสว่างศรีนคร
2.3 ส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรอื่น											
1) สนับสนุนวิสาหกิจชุมชนในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น	แห่ง	1	7,000	วิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวคุณภาพดีบ้านหนองนางด่อน ม. 2 ต.วังยาง อ.วังยาง		7,000					นางนัยนา ศนครอง นางล.ชำนาญการ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
2) สนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าวิสาหกิจชุมชน	แบบ	2	14,000								
ผลิตภัณฑ์ต้น	แบบ	1	7,000	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรภูไท ม. 5 ต.นางาม อ.เรณูนคร		7,000					อำเภอเรณูนคร
	แบบ	1	7,000	วิสาหกิจชุมชนข้าวพื้นนุ่มบ้านดงโพนสว่าง ม.4 ต.ฝั่งแดง อ.ธาตุพนม		7,000					อำเภอธาตุพนม
2.4 พัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนรุ่นใหม่	คน	10	5,000	สง.เกษตรจังหวัดนครพนม			5,000				นางศิริภรณ์ กุลจิตติวิรัช นางล.ชำนาญการ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (output)

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ๒๔๐ ราย (วิสาหกิจชุมชน ๒๔ แห่ง) ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการกิจการวิสาหกิจชุมชน
๒. สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ๑๐ ราย (๑ แห่ง) ได้รับความรู้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรโดยการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์

๗.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

๑. วิสาหกิจชุมชนที่สมาชิกได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารจัดการสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรที่มีในชุมชน และสร้างรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชนเพิ่มขึ้น

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ :

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ๒๔๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน
 ๒. สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ๑๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรเชิงคุณภาพ
- เชิงคุณภาพ
๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถประเมินศักยภาพวิสาหกิจชุมชนและจัดทำแผนพัฒนากิจการได้
 ๒. วิสาหกิจชุมชนมีผลการประเมินศักยภาพในการดำเนินกิจการสูงขึ้นไม่น้อยกว่า ๒๔ แห่ง
 ๓. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนสามารถเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตรในชุมชนและเพิ่มรายได้ให้กับวิสาหกิจชุมชน

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๘.๑ วิสาหกิจชุมชนสามารถจัดทำแผนพัฒนาการประกอบกิจการและดำเนินการตามแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๘.๒ วิสาหกิจชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปผลิตผลการเกษตรในพื้นที่

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวีรพงศ์ วรรณลา ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
๒. นางศิริภรณ์ กุลจิตติวิรัช ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
๓. นางนัยนา คนครอง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โทรศัพท์ ๐ ๔ ๒๕๑ ๑๒๗๖ Email : nakhonphanom@doae.go.th

โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ปี ๒๕๖๓ จังหวัดนครพนม

๑. ความเชื่อมโยง

๑. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
ประเด็นยุทธศาสตร์ : การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติย่อย : ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก แผนย่อย : การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ข้อ ๓ แนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ข้อ ๓.๒ การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ ๓.๒.๑ การพัฒนาภาคการเกษตร ๔) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร (๑) เสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม

๔. แผนปฏิรูปประเทศ : ด้านเศรษฐกิจ

๕. กลยุทธ์หน่วยงาน : พัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงในอาชีพ และสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๖. ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ : ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๔.๒) การพัฒนาความเสมอภาคและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก (๔.๒.๑) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรเพื่อเตรียมไปสู่การเป็นผู้ประกอบการในอนาคต เพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรยุคใหม่ที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ ทั้งทางด้านเทคโนโลยี การจัดการ และการตลาด สามารถพึ่งพาตนเองในการพัฒนา มีทักษะในการประกอบการ มีความรู้ความสามารถในด้านบัญชีการผลิต การควบคุมต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และจัดการคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตของตน และสามารถเข้าถึงช่องทางการตลาดที่หลากหลายได้ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและประยุกต์ใช้ผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) รวมทั้งพัฒนากลุ่มเป้าหมายทั้งแกนนำ ทายาทเกษตรกร เกษตรกรในปัจจุบัน และคนในกลุ่มที่จะเข้าสู่ภาคเกษตรในอนาคต

๗. นโยบายรัฐบาลหลัก ด้านที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

๘. นโยบายเร่งด่วน ด้านที่ ๔ : การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

๒. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยเพิ่มศักยภาพชุมชน และเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น ซึ่งนโยบายหลักในการพัฒนาประเทศได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้สามารถพึ่งพาตนเอง พร้อมๆ กับการพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตการจัดการสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพ ปลอดภัย ตลอดจนทั้งห่วงโซ่อุปทาน เน้น “Value-Based Economy” ในลักษณะทำน้อยได้มาก (Do less get more) การพัฒนาสินค้าเกษตรเพื่ออุตสาหกรรม และส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรทำการเกษตรแบบผู้ประกอบการ ตามโมเดลประเทศไทย ๔.๐ (Thailand ๔.๐) โดยการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่

ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเพื่อให้เกิดความเหมาะสมแต่ละสภาพพื้นที่ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกร มีการกำหนดแนวทางด้านการพัฒนาเกษตรกร องค์กรเกษตรกรในการเสริมสร้างศักยภาพผู้นำเกษตรกรและเครือข่ายทั้งในด้านการบริหารจัดการการผลิต การตลาดสินค้าเกษตร รวมไปถึงส่งเสริมให้เกิดการลดต้นทุนและขยายโอกาสทางการแข่งขันเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้นั้น ต้องเกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม องค์กรและชุมชนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับของการพึ่งพาตนเองและในระดับของการแข่งขัน โดยยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา กลไกหนึ่ง ที่สนับสนุนให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รับการพัฒนาอย่างเต็มความสามารถไปสู่เป้าหมายดังกล่าว นั่นคือ การนำเอากระบวนการจัดตั้งกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่มในขั้นพื้นฐานไปสู่การเชื่อมโยงเครือข่าย การมีส่วนร่วม การเสริมสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ให้มีความสามารถในการแสวงหาข้อมูล การวิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางในการพัฒนา และการจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างชาญฉลาด รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม และเทคโนโลยี การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า และผลิตภัณฑ์เกษตรมาประยุกต์ในการขับเคลื่อนการพัฒนา งานส่งเสริมการเกษตรซึ่งก่อให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม นอกจากนี้การพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรยังต้องคำนึงถึงการมีสุขภาวะที่ดีซึ่งได้ต้องอาศัยระบบการผลิตอาหารที่ปลอดภัยหรือระบบอาหารที่ยั่งยืน การส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารจะต้องดำเนินการหลายกิจกรรม เช่น การผลิต การปรุงประกอบอาหาร ถนอมอาหาร การจัดเลี้ยง การจัดหา/สำรองอาหารในภาวะปกติและยามวิกฤต การใช้ประโยชน์จากแหล่งอาหารและการจัดทำ บ้านเกษตรสมบูรณ์เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร

ดังนั้น การดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งเพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียม ทั้งเครือข่ายในสาขาอาชีพและเครือข่ายหลากหลายสาขาอาชีพ ด้านวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องทางการเกษตรที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการเกษตร สนับสนุนให้เกิดผู้นำเกษตรกรที่มีความสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในเวทีของการบริหารงานเกษตรในระดับต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังว่าจะเกื้อหนุน ให้เกิดการเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่กลุ่ม องค์กรเกษตรกร เพื่อการพัฒนาทางการเกษตรและสังคมเกษตรกรอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืนต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร) มีการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างยั่งยืน และเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง

๓.๒ ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะของสมาชิกองค์กรเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร) ในการดำเนินงานส่งเสริมเคหกิจเกษตรเพื่อความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับชุมชน ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระดับครัวเรือน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงิน และอาชีพ

๓.๓ พัฒนากลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่มีศักยภาพให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ เพื่อเป็นกลไกในการจัดการเรียนรู้รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน และเครือข่าย

๓.๔ ยกย่องเชิดชูเกียรติ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ผลงานดีเด่นของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ให้เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไปและเป็นแบบอย่างในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

ดำเนินการในพื้นที่ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

๔.๑ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๒๐ ราย

สถานที่ดำเนินการ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรโนนสว่าง ตำบลท่าลาด อำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม

๔.๒ กลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม และสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน ๑๕ ราย

สถานที่ดำเนินการ โรงเรียนคำเตยอุบลมิ่ง ตำบลคำเตย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

๔.๓ การเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน จำนวน ๑ จุด

สถานที่ดำเนินการ หมู่ที่ ๕ ตำบลหนองเทา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

๔.๓ เกษตรกร บุคคลทางการเกษตร และสถาบันเกษตรกรต้นแบบ ที่มีผลงานดีเด่น จำนวน ๗ สาขา/ประเภท

๕. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๓๓,๐๐๐ บาท (สามหมื่นสามพันบาทถ้วน)

๕.๑ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน งบประมาณ ๗,๐๐๐ บาท (เจ็ดพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

เป้าหมาย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม ที่เข้าร่วมโครงการฯ ในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน

งบประมาณ : กลุ่มละ ๗,๐๐๐ บาท

ขั้นเตรียมการ

สำนักงานเกษตรอำเภอ เตรียมแผน/รายการจัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิตที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน ตามงบประมาณที่สนับสนุน (ข้อสรุปจากกิจกรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑)

วิธีการดำเนินงาน สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดทำบัญชีรายการสิ่งของที่จัดซื้อของกลุ่ม ที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน และคำนวณงบประมาณให้เพียงพอกับรายการสิ่งของที่ต้องการจัดซื้อ โดยประเภทของเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต ที่สามารถจัดซื้อได้ ยกตัวอย่างเช่น ชุดนิทรรศการ/สื่อองค์ความรู้ที่ต้องการถ่ายทอดความรู้สู่สมาชิก เป็นต้น

๒) จัดซื้อเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต ตามความต้องการของกลุ่ม ภายใต้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน

๓) จัดทำบัญชีรายการสิ่งของที่จัดซื้อของกลุ่ม

๔) นัดหมายกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อทำการส่งมอบเครื่องมือ/อุปกรณ์/ปัจจัยการผลิต

วิธีการหลังการดำเนินงาน

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานในกิจกรรมที่ ๕.๓.๑ สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑) จัดทำแบบประเมินแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ ตามแบบรายงาน กทบ.๒ข เพื่อประเมินผลหลังจากผ่านกระบวนการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบฯ และสรุปผลการประเมินส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓

๒) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน รายงานผลการดำเนินงานเชิงปริมาณ ตาม ระบบ e-project (ก.๑/๑) และผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพตามแบบ กสก. (กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร)

๕.๒ เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยูวเกษตรกร งบประมาณ ๕,๐๐๐ บาท
(ห้าพันบาทถ้วน)(อำเภอเบิกจ่าย)

สนับสนุนวัสดุเพื่อการพัฒนาทักษะและอาชีพการเกษตรเบื้องต้นตามแผนพัฒนาศักยภาพกลุ่มยูวเกษตรกรต้นแบบ

- (๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดคัดเลือกกลุ่มยูวเกษตรกรที่มีความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพเป็นกลุ่มยูวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group) จำนวน ๑ กลุ่ม จากเป้าหมายของกิจกรรมจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยูวเกษตรกร
- (๒) สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับกลุ่มยูวเกษตรกรเป้าหมายจัดทำแผนกิจกรรมที่จะฝึกปฏิบัติ
- (๓) สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดซื้อวัสดุในการฝึกปฏิบัติให้แก่กลุ่มยูวเกษตรกรเป้าหมาย สำหรับฝึกปฏิบัติตามแผนพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกร กลุ่มละ ๕,๐๐๐ บาท
- (๔) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอสนับสนุนการพัฒนาทักษะและอาชีพการเกษตรและการฝึกปฏิบัติตามแผนพัฒนากลุ่มยูวเกษตรกรที่คัดเลือกตามการดำเนินการตามข้อ ๑.๑.๑) (๓) โดยบูรณาการองค์กรเกษตรกร อาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน Smart Farmer และ Young Smart Farmer ในพื้นที่เข้าร่วมสนับสนุนการฝึกปฏิบัติ
- (๕) สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ
- (๖) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับกำกับการดำเนินโครงการฯ พร้อมทั้งจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบหลังจากเสร็จสิ้นโครงการฯ ไม่เกิน ๓๐ วันทำการ

๕.๓ การส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท
(สองหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน

วัตถุประสงค์ : สนับสนุนการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน ตามแผนที่ได้จากกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชนต้นแบบ

รูปแบบการสร้างแหล่งอาหาร

แปลกรรม : ดำเนินการในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน หรือพื้นที่ของโรงเรียน หรือพื้นที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปทำประโยชน์จากเจ้าของที่ดิน หรือพื้นที่ตามที่จะระบุไว้ในแผนการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหาร เป็นต้น

องค์ความรู้ที่จำเป็น

- การปลูกผักปลอดสารพิษ
- การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี
- กระบวนการผลิตอาหารปลอดภัย
- การประกอบอาหารตามหลักโภชนาการ
- การถนอมและแปรรูปอาหาร
- การขยายพันธุ์พืช และการเก็บเมล็ดพันธุ์
- การดำเนินงานกองทุนเพื่อการเกษตร
- การถอดบทเรียนงานส่งเสริมการเกษตร

ขั้นเตรียมการ

สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดจำแนกหมวดหมู่ของปัจจัยการผลิต/อุปกรณ์ ที่จำเป็นในการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน และคำนวณงบประมาณให้เพียงพอกับรายการสิ่งของที่ต้องการจัดซื้อ
๒. จัดซื้อปัจจัยการผลิต/อุปกรณ์ ตามแผนการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหาร (แผนแปลงรวม) ที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ระยะที่ ๑ ภายใต้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน
๓. นัดหมายเกษตรกรเพื่อทำการส่งมอบปัจจัยการผลิต/อุปกรณ์ ในการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน

วิธีการดำเนินงาน

๑. สำนักงานเกษตรอำเภอ และผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน กำหนดข้อตกลงในการใช้ประโยชน์จากแหล่งอาหารและการบริหารจัดการแหล่งอาหารที่เกิดขึ้นให้มีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง ดังนี้
 - ๑) ผลผลิตที่ได้จากแหล่งอาหารนำมาบริโภคในครัวเรือน แบ่งปัน และแลกเปลี่ยนภายในชุมชน
 - ๒) วางแผนการจัดเลี้ยงอาหารให้แก่เยาวชน หรือผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน โดยใช้ผลผลิตที่ได้จากการดำเนินการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน
 - ๓) ผลผลิตที่เหลือจากการบริโภคและจัดเลี้ยงอาหาร นำมาจำหน่ายหรือแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และสร้างรายได้ในครอบครัว/ชุมชน
 - ๔) วางแผนการเก็บสำรองอาหาร/เมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์ในชุมชน โดยดำเนินการตามเอกสารวิชาการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน
 - ๕) วางแผนการบริหารจัดการกองทุนความมั่นคงด้านอาหารในชุมชน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชนให้มีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์ได้อย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานกองทุนเพื่อการเกษตร
๒. สำนักงานเกษตรอำเภอ ทำการส่งมอบปัจจัยการผลิต/อุปกรณ์ ในการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ
๓. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชนในรูปแบบแปลงรวม ตามแผนที่ได้กำหนดไว้
 ๔. ดำเนินการจัดเลี้ยงอาหารให้แก่เยาวชน หรือผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน
 ๕. ดำเนินการเก็บสำรองอาหาร/เมล็ดพันธุ์ จากแหล่งอาหารที่เกิดขึ้น
 ๖. จัดตั้งกองทุนความมั่นคงด้านอาหาร และบริหารจัดการให้มีการหมุนเวียนและใช้ประโยชน์จากกองทุนได้อย่างต่อเนื่อง
๗. สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ และผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร่วมกันขยายผลการสร้างความมั่นคงด้านอาหารไปยังชุมชนในพื้นที่ใกล้เคียง อย่างน้อย ๑๐ ครัวเรือน โดยให้ครัวเรือนต้นแบบบ้านเกษตรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพ ที่ได้รับการคัดเลือกในการจัดกระบวนการเรียนรู้เวทีที่ ๑ เป็นแหล่งเรียนรู้และถ่ายทอดความรู้

๘. จัดตั้งเป็นชุมชนต้นแบบการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน และเชื่อมโยง เป็นเครือข่ายของ ศพก. ในพื้นที่ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และถ่ายทอดความรู้ด้านการสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน

วิธีการหลังการดำเนินงาน

เมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินงานในกิจกรรม สำนักงานเกษตรอำเภอ ดังนี้

๑. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer ด้วยแบบฟอร์มการสำรวจและประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer และทำการบันทึกผลการประเมินคุณสมบัติ Smart Farmer หลังการเรียนรู้ของเกษตรกรลงระบบฐานข้อมูล www.thaismartfarmer.net ด้วย

๒. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ประเมินสถานการณ์ความมั่นคงด้านอาหาร ด้วยแบบฟอร์มการประเมินผลความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน และเจ้าหน้าที่เก็บรวบรวมแบบฟอร์ม ฯ เพื่อแนบสำเนาในภาคผนวกของแบบ คมค.ต้นแบบ ๒ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร

๓. ร่วมกับผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทำการถอดองค์ความรู้ที่ได้จากการดำเนินงานโครงการฯ และสรุปข้อมูลตามแบบฟอร์มการถอดองค์ความรู้ฯ เพื่อเป็นองค์ความรู้ในการสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้แก่ชุมชนอื่น ๆ และแนบสำเนาในภาคผนวกของแบบ คมค.ต้นแบบ ๒ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร

๔. ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ทุกคน ประเมินผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ กสก. (กิจกรรมการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน) ตามแบบสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลการนำความรู้ไปปฏิบัติของเกษตรกร ปี ๒๕๖๓

สิ่งที่ได้จากการพัฒนาแหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน

๑. แหล่งผลิตอาหารคุณภาพในชุมชน รูปแบบแปลงรวม
๒. แผนการจัดเลี้ยงอาหารแก่เยาวชน หรือผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน
๓. กองทุนความมั่นคงด้านอาหารในชุมชน รูปแบบต่างๆ ได้แก่ กองทุนเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์ กองทุนแม่พันธุ์ไก่ไข่ และกองทุนออมทรัพย์เพื่อซื้อปัจจัยการผลิต เป็นต้น
๔. เกิดการกระจายผลผลิต/ผลิตภัณฑ์อาหารคุณภาพออกสู่ภายนอกชุมชน
๕. ผลการประเมินคุณสมบัติของ Smart Farmer หลังเข้าร่วมโครงการฯ
๖. ผลการประเมินความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน หลังเข้าร่วมโครงการฯ
๗. ผลการประเมินความเข้มแข็งขององค์กรเกษตรกรเพื่อพัฒนาสู่ Smart Group
๘. รายชื่อครัวเรือนขยายผล อย่างน้อย ๑๐ ครัวเรือน

การกำกับ ติดตาม และรายงานผล

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำเอกสารผลการดำเนินงานพร้อม CD ไฟล์ภาพการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม จำนวน ๑ ชุด ตามแบบ คมค.ต้นแบบ ๒ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๒. สำนักงานเกษตรจังหวัดรายงานผลการดำเนินงานเชิงปริมาณตามระบบ e – project (ก.๑/๑) ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๓. สำนักงานเกษตรจังหวัดบันทึกผลการดำเนินงานเชิงคุณภาพ กสก. (กิจกรรมการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน) ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๕.๔ การสร้างความภาคภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตรกร งบประมาณ ๑,๘๐๐ บาท (จังหวัดเบิกจ่าย)

จัดทำประกาศนียบัตรพร้อมกรอบให้กับผู้ชนะเลิศ อันดับที่ ๑ – ๓ ในการประกวดทั้ง ๗ สาขา

๖. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
13 โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านเกษตร			33,800	(รหัสงบประมาณ 07011407B300000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001117)							
13.1 กิจกรรมพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร			33,800								
1. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร											
1.1 พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ											
ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน											
1) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อพัฒนากลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้าน	กลุ่ม	1	7,000	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโนนสว่าง		7,000					อำเภอเรณูนคร
การพัฒนาคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจครัวเรือน				ม.3 ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร							
2. เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวมุขเกษตรกร											
2.1 เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง											
1) พัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ Smart Group	กลุ่ม	1	5,000	รร.คำตออุปถัมภ์ ต.คำตอ		5,000					อำเภอเมืองนครพนม
1.1) สนับสนุนวัสดุเพื่อพัฒนาทักษะและอาชีพการเกษตรเบื้องต้น				อ.เมืองนครพนม							
ตามแผนพัฒนาคุณภาพกลุ่มเกษตรกรต้นแบบ											
3. การส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารในระดับชุมชน											
3.1 ส่งเสริมศักยภาพเกษตรกรเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน											
1) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อสร้างแหล่งอาหารระดับชุมชน	จุด	1	20,000	ร.ร.ตด.บ้านหาดทรายเทพ		20,000					อำเภอท่าอุเทน
- วัสดุการเกษตร : เม็ดพันธุ์ต้นกล้วย/พันธุ์กล้วยปัจจัยการผลิตอื่นๆ ฯลฯ				ม.5 ต.หนองเทา อ.ท่าอุเทน							
4. การสร้างความภาคภูมิใจในการสืบทอดอาชีพเกษตรกร											
4.1 ค่าใช้จ่ายจัดทำประกาศนียบัตรพร้อมกรอบ	ประเภท	1	1,800	สง.เกษตรจังหวัดนครพนม	1,800						นางศิริภรณ์ กุลจิตติวิชิต นส. ชานนุกการ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๗.๑ ผลผลิต (Output)

๑. องค์กรเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวมุขเกษตรกร) มีการรวมกลุ่ม ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะของสมาชิกองค์กรเกษตรกร ให้เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร ในการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการตัดสินใจดำเนินกิจกรรมกลุ่มเพื่อลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ขยายโอกาสทางการแข่งขัน สามารถเพิ่มศักยภาพชุมชน และเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง รวมถึงการพัฒนาไปสู่การเป็น Smart Farmer และ Smart Group และสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรม มีความเข้มแข็ง และมีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างยั่งยืน

๒. กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร มีศักยภาพเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ สามารถเป็นกลไกในการจัดการเรียนรู้รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ขยายผลสู่ชุมชน และเครือข่าย

๓. เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระดับครัวเรือน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงิน และอาชีพเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับชุมชนได้

๔. เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่มีผลงานดีเด่น ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป

๗.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

๑. องค์กรเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร) มีความเข้มแข็งเป็น Smart Group สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่ม ใน ๖ ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการองค์กร การบริหารทุนและทรัพยากร การจัดการผลประโยชน์ของสมาชิก การพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกและองค์กรเกษตรกร การให้ความสำคัญกับชุมชน และการบริหารจัดการองค์กรเชิงธุรกิจ มีการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายในการดำเนินกิจกรรม เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาให้องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างยั่งยืน และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยเพิ่มศักยภาพชุมชน และเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งความมั่นคงทางด้านอาหารในระดับชุมชน เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้

๒. เกิดแหล่งเรียนรู้ต้นแบบเฉพาะด้าน เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้แก่ชุมชน และกลุ่มเครือข่าย

๗.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ :

๑. ร้อยละของจำนวนกลุ่มส่งเสริมอาชีพ และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ที่มีการพัฒนาศักยภาพและมีผลการประเมินตามเกณฑ์ประเมินความเข้มแข็งของกลุ่มเพิ่มขึ้น ๑ ระดับ

๒. ร้อยละของจำนวนสมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม ใน ๖ ด้าน ต่อไปนี้

- ด้านการบริหารจัดการองค์กร
- ด้านการบริหารทุนและทรัพยากร
- ด้านการจัดการผลประโยชน์ของสมาชิก
- ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกและองค์กรเกษตรกร
- ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน
- ด้านการบริหารจัดการองค์กรเชิงธุรกิจ

๓. ร้อยละของจำนวนสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม ใน ๔ ด้าน ต่อไปนี้

- ด้านการบริหารจัดการองค์กร
- ด้านการบริหารทุนและทรัพยากร
- ด้านการพัฒนาความรู้ความสามารถของสมาชิกและองค์กรเกษตรกร
- ด้านการให้ความสำคัญกับชุมชน

๔. จำนวนแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ

เชิงคุณภาพ :

๑. สมาชิกองค์กรเกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการกลุ่ม สามารถบริหารจัดการกลุ่ม โดยการสนับสนุนการพัฒนาความรู้ความสามารถ การดำเนินกิจกรรมตามปัญหาและความต้องการของสมาชิก สร้างเสริมกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร รวมถึงส่งเสริมให้ใช้แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) เพื่อสร้างช่องทาง/วิธีการลดต้นทุน เพิ่มรายได้ให้กลุ่มของตนเอง รวมทั้งเสริมสร้างทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร และสามารถพัฒนาไปสู่การเป็น Smart Group

๒. ชุมชนมีแหล่งแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ เพื่อเป็นแหล่งกระจายความรู้และเป็นกลไกการจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรในชุมชน

๓. เกษตรกร และสถาบันเกษตรกรต้นแบบที่มีผลงานดีเด่นระดับประเทศ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ เกิดความภาคภูมิใจในอาชีพของตนเอง ทำให้มีพลังใจสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่ออาชีพการเกษตร และพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เกิดผลดีต่อประเทศ

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

องค์กรเกษตรกร (กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร) มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล กำหนดแนวทางในการพัฒนา การจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น รวมทั้งการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในด้านเชิงธุรกิจและสังคม ตลอดจนการดำเนินการเพื่อการพัฒนาองค์กรเกษตรกรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๙. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายวีรพงศ์ วรรณลา ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร
 ๒. นางศิราภรณ์ กุลจิตติวิรัช ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
 ๓. นางเชาวณีย์ ศิริสาคร ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
- โทรศัพท์ ๐ ๔ ๒๕๑ ๑๒๗๖ Email : nakhonphanom@doae.go.th

โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่เกษตร ปี ๒๕๖๓ จังหวัดนครพนม

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนได้ประสบปัญหาหมอกควันปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่งทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตร ซึ่งการเผาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ ทำให้ดินเสื่อมโทรมขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร

๓. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

๓.๑ สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร โดยใช้กลไกของ ศพก. และพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่

๑) กิจกรรม ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาเกษตรกร อำเภอละ ๕๐ ราย รวมจำนวน ๑๕๐ ราย สถานที่ ศพก.อำเภอปลาปาก, ศพก.อำเภอศรีสงคราม และ ศพก.อำเภอวังยาง

๒) กิจกรรม นำร่องสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา/ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเพื่อแก้ปัญหการเผาบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน อำเภอละ ๕๐ ราย รวม ๑๕๐ รายสถานที่ ศพก.อำเภอปลาปาก และศพก.อำเภอศรีสงคราม

๓.๒ รมรณรงค์ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์กระตุ้นจิตสำนึกของเกษตรกรให้หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร สถานที่ดำเนินการ อำเภอนาแก เกษตรกร ๒๐๐ ราย

๔. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน/งบประมาณ ๑๔๑,๕๐๐ บาท (หนึ่งแสนสี่หมื่นหนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)

๔.๑ สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผาเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร โดยใช้กลไกของ ศพก. และพื้นที่ส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ งบประมาณ ๒๗,๐๐๐ บาท (สองหมื่นเจ็ดพันบาทถ้วน) ในการดำเนินการ มีวิธีการ ดังนี้

๔.๑.๑) ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา งบประมาณ ๑๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย) มีวิธีการ ดังนี้

๑) กรณีพื้นที่นำร่องกลุ่มใหม่ ๒ กลุ่ม (อำเภอศรีสงคราม และอำเภอปลาปาก)

ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑) ประชุมหารือและประสานความร่วมมือ/บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน

๑.๒) คัดเลือกและแต่งตั้งผู้แทนเกษตรกรเพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรของตำบลนำร่อง

๑.๓) จัดเวทีชุมชน/จัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลาง และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน ๑ ครั้ง เพื่อวิเคราะห์ปัญหา ความพร้อมของชุมชน และจัดทำแผนชุมชนด้านการแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร รวมทั้งสร้างมาตรการทางสังคม กฎ ระเบียบ ข้อตกลงของชุมชนเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหา ตลอดจนประมวลสรุปองค์ความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น และกำหนดแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิธีการผลิต มุ่งสู่การทำการเกษตรปลอดการเผา รวมทั้งวางแผนและกำหนดวิธีการแก้ไขปัญหาการเผา ปี ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ควรจัดให้มีการให้สัตยาบันหยุดการเผา งดรงค์ ประชาสัมพันธ์ กระตุ้นเตือน และควบคุมไม่ให้เกิดการเผาในพื้นที่เกษตรในพื้นที่เป้าหมายอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรอำเภอละ ๕๐ ราย รวมเกษตรกร ๑๐๐ ราย งบประมาณ ๑๘,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน) อำเภอละ ๙,๐๐๐ บาท ได้แก่ อำเภอปลาปาก และอำเภอศรีสงคราม (อำเภอเบิกจ่าย)

๑.๔) เสนอแผนชุมชนที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในข้อ ๑.๓ เข้าสู่เวทีประชาคมในระดับตำบล และบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่นพิจารณาหาแหล่งสนับสนุนงบประมาณในพื้นที่ต่อไป

๑.๕) ประสานความร่วมมือและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตร

๒) กรณีพื้นที่นำร่องกลุ่มเดิม ๑ กลุ่ม อำเภอวังยาง งบประมาณ ๙,๐๐๐ บาท (เก้าพันบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย) ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑) จัดเวทีชุมชนเพื่อการทบทวนความรู้ เผยแพร่ข้อมูลกระตุ้นจิตสำนึกเกษตรกรเพื่อหยุดการเผาในพื้นที่เกษตร

๒.๒) จัดเวทีระดมความคิดเห็นเพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่เกษตรของแต่ละชุมชน และผลักดันให้มีการเกิดการปฏิบัติจริง

๔.๑.๒) นำร่องสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา/ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนการปลูกพืชเพื่อแก้ปัญหาการเผาบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน) (อำเภอเบิกจ่าย)

พื้นที่กลุ่มใหม่ ให้จัดทำจุดนำร่องสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผาที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ดำเนินงาน (พื้นที่นำร่องกลุ่มใหม่ ศพก. นำร่องกลุ่มใหม่ ๒ แห่ง) เพื่อใช้เป็นจุดเรียนรู้และศึกษาดูงานในด้านการทำการเกษตรปลอดการเผา งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท (หกหมื่นบาทถ้วน) ดำเนินการในพื้นที่อำเภอปลาดุก และอำเภอศรีสงคราม อำเภอละ ๓๐,๐๐๐ บาท เกษตรกรอำเภอละ ๘๐ ราย รวม ๑๖๐ ราย

๔.๑.๓) ติดตามให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาเพื่อสนับสนุนการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร งบประมาณ ๔,๕๐๐ บาท (จังหวัดเบิกจ่าย)

๔.๒ รมรงค์ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์กระตุ้นจิตสำนึกของเกษตรกรให้หยุดเผาในพื้นที่การเกษตร งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท (จังหวัดเบิกจ่าย) โดย

-จัดให้มีการรณรงค์ลดการเผาในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงวิกฤตปัญหาหมอกควัน โดยการถ่ายทอดความรู้ เผยแพร่ข้อมูลแก่เกษตรกรในชุมชน งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) ดำเนินการในพื้นที่อำเภอนาแก เกษตรกร ๒๐๐ ราย

๕. แผนปฏิบัติงาน/การใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการ/กิจกรรม/ขั้นตอน	หน่วยนับ	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	สถานที่ ดำเนินการ	ไตรมาส 3			ไตรมาส 4			ผู้รับผิดชอบ
					เม.ย.63	พ.ค.63	มิ.ย.63	ก.ค.63	ส.ค.63	ก.ย.63	
แผนงานบูรณาการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม			141,500								
14 โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร			141,500	(รหัสงบประมาณ 070114773000000 รหัสกิจกรรมหลัก 07011480001118)							
14.1 กิจกรรมส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร			141,500								
1. สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา											
1.1 ส่งเสริมการรวมกลุ่ม & สร้างเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา											
1) พื้นที่ 26 จังหวัดที่มีการเผาสูง											
- จัดเวทีชุมชน (ถ่ายทอดความรู้ & เผยแพร่ข้อมูลกระตุ้นจิตสำนึกเกษตรกร/เตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหา)	ตำบล	3	27,000								
	ตำบล	1	9,000	ศพก.อำเภอปลาดุก			9,000				อำเภอปลาดุก
	ตำบล	1	9,000	ศพก.อำเภอศรีสงคราม			9,000				อำเภอศรีสงคราม
	ตำบล	1	9,000	ศพก.อำเภอวังยาง			9,000				อำเภอวังยาง
				ม.2 ต.หนองฮี อ.ปลาดุก							
				ม.3 ต.นาเดื่อ อ.ศรีสงคราม							
				ม.2 ต.ยอดขาด อ.อำเภอวังยาง							
1.2 นำร่องสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุการเกษตรทดแทนการเผา											
1) พื้นที่ 26 จังหวัดที่มีการเผาสูง (เฉพาะนำร่องกลุ่มใหม่)	ตำบล	2	60,000								
	ตำบล	1	30,000	ศพก.อำเภอปลาดุก			30,000				อำเภอปลาดุก
	ตำบล	1	30,000	ศพก.อำเภอศรีสงคราม			30,000				อำเภอศรีสงคราม
				ม.3 ต.นาเดื่อ อ.ศรีสงคราม							
1.3 ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนดำเนินงาน	โครงการ	1	4,500	ส่งเกษตรกรจังหวัดนครพนม			2,250	2,250			น.ส.สุจิตรา นิชยานันท์ นางส.ชำนาญการ กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
2. รมรงค์ เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์											
2.1 รมรงค์ลดการเผาในท้องถิ่น	จังหวัด	1	50,000	ม.3 ต.พิภม อ.นาแก		50,000					น.ส.สุจิตรา นิชยานันท์ นางส.ชำนาญการ กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ

๖. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๖.๑ ผลผลิต (output)

๑. เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มจัดเวทีชุมชน จำนวน ๓ ตำบลๆ ละ ๑ ครั้ง
๒. มีการจัดสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุเกษตรทดแทนการเผา จำนวน ๒ ตำบล

๖.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

จากการจัดเวทีชุมชน ได้แผนชุมชนที่ได้จากการจัดกระบวนการเรียนรู้ เข้าสู่เวทีประชาคมในระดับตำบล และบูรณาการร่วมกับแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอองค์ประกอบโครงสร้างส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานอื่น พิจารณาหาแหล่งสนับสนุนงบประมาณในพื้นที่ต่อไป

๖.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ :

๑. มีการจัดเวทีชุมชน จำนวน ๓ ตำบลๆ ละ ๑ ครั้ง
๒. มีการจัดสาธิตเทคโนโลยีการจัดการเศษวัสดุเกษตรทดแทนการเผา อย่างน้อย ๒ ตำบล

เชิงคุณภาพ

๑. เกษตรกรมีการลดต้นทุนจากการใช้เศษวัสดุทางการเกษตรมาผลิตปุ๋ยหมักทดแทนการเผา และการใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงบำรุงดินทำให้โครงสร้างดินดีขึ้น
๒. พื้นที่เผาไหม้ และจุดความร้อน (hotspot) ลดลง ส่งผลให้สุขอนามัยของประชาชนดีขึ้น

๗. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

กลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ สำนักงานเกษตรจังหวัดนครพนม

๑. นายอุดร ไพศาล ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ
๒. นางสาวสุจิตรา นิธิยานันท์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
โทร.๐๙๖-๖๙๑๕๕๒๘ E-mail : pijit๗๗@gmail.com